

Prof. Dr. Cem Balçıklı

**Bizim çocuk
ne zaman İngilizce
cümle kuracak?**

Doç. Dr. Coşkun Küçüktepe

**Öğretmenlerin
uzaktan eğitimle
imtihanı**

Kayhan Karlı

**Liselere giriş sınavları
hakkında bir görüş**

Alpaslan Dartan

YENİ NORMALde eğitim

Hami Koç

**Uzaktan eğitim
ne kadar yakın?**

Ayın dosyası

OKUL ÖNCESİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR

✓ Kültür

✓ Girne

✓ Vatan

✓ BirYer

DİJİTAL UÇURUMU
öğrenciler anlattı

NE ZAMAN

Okulları
yeniden
açmak

KİM İÇİN

NASIL

Geleceğin

9

**ÖĞRENME ve
GELİŞİM TRENDİ**

SINAV OKULLARI

ANAOKULU | İLKOKUL
ORTAOKUL
ANADOLU - FEN LİSESİ

Okul Kıyafetleri

Natura
“Okulda Moda”

Türkiye'nin önde gelen özel okul kıyafet üreticisi olan *Natura* kumaşlarını % 100 pamuk, hijyenik ve terin dışarı atılmasını sağlayan teknolojik ve sertifikalı özel kumaşlardan üretmektedir. Okul üniformalarının sadece renk ayrımı ile belirlenmemesi **kumaş niteliklerinin** de göz önünde bulundurulması gerektiğini düşünüyor. Stilistler tarafından çizilen farklı modellerle her okula ayrıcalıklı olduğu izlenimini veriyor.

www.naturagiyim.com
info@naturagiyim.com
Tel : 0216 612 10 20
Alemdag Cad. Kemalettin Sok.
No: 2/2 Ümraniye/İstanbul

f natura okul kıyafetleri

@naturagiyim

natura_okul_kiyafetleri

AVRUPA KOLEJİ OKULLARI

Çeyrek Asıra Yakın

Türkiye'nin ilk, çift yabancı dille eğitim veren okulu

**Çok Dilli, Çok Kültürlü Eğitim
Uluslar Arası Başarı ve Ödüller
Sınav Merkezleri ile Lise ve
Üniversite Giriş Sınavlarına Hazırlık
Toplumsal ve Kültürel Değerlere Saygılı**

İÇİNDEKİLER

AYIN DOSYASI

OKUL ÖNCESİ

- 24** Biriz Kutoğlu
Çift dilli eğitimle kürsel farkındalık kazandırıyoruz
- 26** Okul öncesinde güvenli başlangıç: Girne Koleji
- 28** Özel Bir Yer ile okul öncesinde yeni yaklaşım
- 30** Vatan'ın okul öncesi eğitim programının temelinde oyun var
- 34** Prof. Dr. Cem Balçıkınlı
Okul öncesinde yabancı dil eğitimi
- 38** Dr. Oktay Aydın
Okul öncesinde öğretmen yeterlilikleri

HABERLER

- 18** Bakan Ziya Öğretmen, çocuklara 'İÇİNDEKİ SESİ' anlattı
- 20** Hami Koç
Uzaktan eğitim ne kadar yakın?
- 22** Mahmut Özer
Pandemi döneminde özel eğitim desteği
- 49** Karantina, ebeveyn - çocuk ilişkisini nasıl etkiledi?
- 54** Geleceğin 9 öğrenme ve gelişimi trendi
- 62** Koronavirüsün eğitime etkileri dijital uçurumu öğrenciler anlatıyor

MAKALE

- 40** Doç. Dr. Coşkun Küçüktepe
Öğretmenlerin; uzaktan eğitimle imtihanı mı uzaktan eğitimi imtihanı mı?
- 56** TEDMEM
Okulları yeniden açmak; ne zaman, kim için ve nasıl?

ŞEREF KÜRSÜSÜ

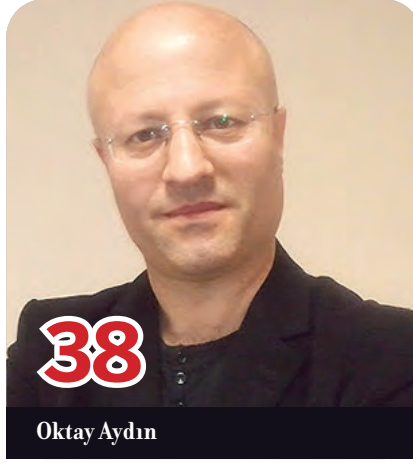
- 16** Yılın Girişimcisi seçilen Enver Yücel dünya finalinde

Hami Koç

Prof. Dr. Cem Balçıkınlı

Oktay Aydın

Doç. Dr. Coşkun Küçüktepe

Alpaslan Dartan

Kayhan Karlı

KÖŞE YAZILARI

- 44** Alpaslan Dartan
"Yeni Normal"de eğitim
- 46** Kayhan Karlı
Liselere giriş sınavları hakkında bir görüş

- 48** Yasemin Çiçekçisoğ
Covid-19 salgını eğitimi sektörünü mecburi olarak online yaptırdı

- 50** Rehberlik
Sosyal medya kullanımı ve ebeveynin rolü

WeAccept

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

Burslu Kabul Programı

WeAccept ile kişilik özelliklerine en uygun tercihi öğrenebilir, burs kazanabilir ve gelecek hayallerine odaklanabilirsin.

Kültürlü bir gelecek seni bekliyor.

Hemen başvur!

we-accept.com

T.C.
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

KOÇ|OFİS

“project application”

Kalite ve Estetiği Yeniden Şekillendiriyoruz.

Başta eğitim sektörü olmak üzere insanın olduğu her yerde; siz sadece işinizi düşünün biz her ayrıntıyı düşünüyor ve çözümlüyoruz.

Profesyonel kadromuz ve yenilikçi yaklaşımımız ile mekanlarınızı en ince ayrıntısına kadar analiz ederek sizlere fonksiyonel ve özgün projeler üretiyoruz.

Ekiplerimizce oluşturulan projeler kapsamında röleve işlerinden başlanarak anahtar teslim kadar tüm kalemlerde profesyonel hizmet sunuyoruz.

arkmimar
“Yaşam alanları oluşturur”

Proje Danışmanlığı

Uygulama

Tasarım

Ücretsiz Keşif

Proje Danışmanlık Hizmeti

Kontrolörlük

Konsept Tasarım

İmalat

Dökümantasyon

KOÇ|OFİS

"project application"

arkmimar

"Yaşam alanları oluşturur"

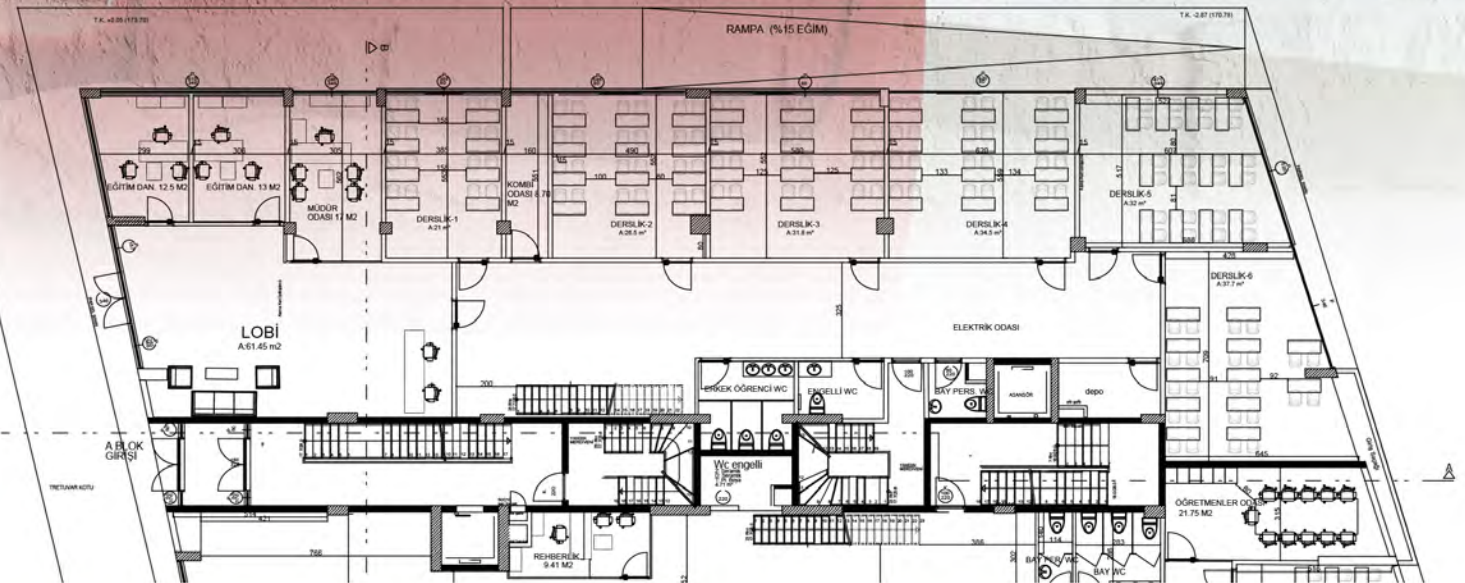

Tasarım

Proje

ariete
design

Uygulama

Cem Kaçmaz
cemk@esmyayincilik.com.tr

ESM Yayıncılık
Eğitim ve Tanıtım Ltd. Şti. Adına
İmtiyaz Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni
Cem KAÇMAZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Burcu GÜRSES KAÇMAZ

Haber Merkezi

Gülbahar SALIK
Özgür ÇİLEK

Reklam Rezervasyon

0212 283 55 65

Abone

0212 283 55 65

Yönetim Yeri

ESM Yayıncılık Eğitim ve Tanıtım Ltd. Şti.

İnönü Cad. Yıldırım İş Hanı.

11/14. Levent - İstanbul

Tel: (0212) 283 55 65

Fax: (0212) 282 36 18

e-mail:

artiegitim@artiegitim.com.tr

Baskı (Printing)/ Renk Ayrımı

(Color Sep.)

ŞAN OFSET

Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Hamidiye Mah. Anadolu Cad. No: 50

34406 Kağıthane / İSTANBUL

Tel: (0212) 289 24 24

artı eğitim ayda bir yayınlanır.

YEREL SÜRELİ

ISSN 1305-6794

Duymak!

Özel öğretim kurumlarının sesi duyulmazsa 50-150 bin kişi işsiz kalabilir. Bu rakamları telafuz edenler sektöre yıllardır emek veren ve sektörün nabzını elinde tutan özel öğretim kurumlarının kurucu, yönetici ve kanaat önderleri.

Türkiye'nin en dinamik ve yarattığı ekosistem ile ekonominin en önemli bileşeni olan özel öğretim sektörü son günlerde gerçekten zor bir dönemden geçiyor.

12 bini aşkın kurumda 500 bine yakın kişiye istihdam olanağı yaratan sektör, koronavirüs salgını nedeniyle açıklanan mucbir sebepler kapsamına alınmamasının yarattığı sıkıntıyla başetmeye çalışıyor.

Sesini duyurmak için her platformda sorunlarını dile getiren sektöre kapılar maalesef aralanmadı.

Okulların kapanması ve uzaktan eğitim sürecinin başlamasıyla özel okul ve kursların kayıt dönemi sekteye uğradı.

Okulların ne zaman açılacağına yönelik belirsizlik ve ekonomide yaşanan olumsuz tablo velileri de kayıt yaptıрма konusunda temkinli davranmaya yöneltiyor.

Koronavirüs salgınının eğitim sektöründeki etkileri giderek derinleşiyor.

Özel öğretim kurumlarına yönelik ekonomik tedbirler alınmazsa 12 bini aşan kurum, 500 bine yakın çalışanın bulunduğu özel öğretim sektöründe ciddi bir daralma ve bunun sonucunda işsizliğin yaşanacağı belirtiliyor.

Salgın nedeniyle alınan ekonomik tedbirler çerçevesinde ilan edilen mucbir sebepler kapsamına alınmayan özel okullar ve özel kurslar, krizden nasıl çıkacağını tartışıyor.

Mucbir sebepler kapsamına özel öğretim kurumlarının da alınması için sektör derneklerinin yaptığı başvurular ise henüz sonuçsuz kaldı.

MilliEğitim Bakanı Ziya Selçuk ve TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile özel öğretim kurumlarının kurucu ve yöneticileri ile dernek başkanlarının gerçekleştirdiği online toplantıda, Bakan Selçuk ve Hisarcıklıoğlu'nun sektörün sorunlarının yakından takip edildiği ve taleplerinde haklı olduklarını belirtmelerine rağmen, sektör gelişmelerden kaygı duymaya devam ediyor.

TÖDER, TÖZOK, ÖZDEBİR, ÖZKURBİR ve ÖZDER derneklerinin başkanları taleplerini her fırsatta yetkililere ifade ederek, ortaya çıkacak olumsuz tablo ile ilgili yetkilileri bilgilendiriyorlar.

Mucbir sebepler kapsamında kısa çalışma ödeneği, vergi ve kredi ötelemeleri gibi tedbirlerden yararlanmak isteyen sektör, bunların sağlanmaması halinde sektörde iyimser tahminle yüzde 25 -50 arasında daralma yaşanacağı, bunun sonucunda da en az 50 bin ila 150 bin arasında çalışanın işsiz kalacağı vurgulanıyor.

Eğer açılması planlanan ve yatırımları yapılan özel okul ve kurslar açılmaz, kriz ortamına dayanamayarak bazı okulların kapanmak zorunda kalırsa yüzbinlerce öğrencinin resmi okullara gitmek durumunda kalacağı ve devletin yükünün daha da artacağı belirtiliyor.

Tablo yukarıda açıklamaya çalıştığım gibi gerçekleşirse ortaya çıkacak durum hem devlet hem de özel öğretim kurumları açısından pek parlak olmayacak.

Devlet ya da özel herkesin aynı gemide olduğu bilinciyle hareket edilmesi gerekmez mi?

Eyüboğlu Anaokullarında önce mutlu olmayı öğretiyoruz

50 yıldır yaratıcılığı en üst seviyeye taşıyan modern eğitim sistemimizle, çocuklarımızın geleceğe güvenle bakan mutlu ve başarılı bireyler olmasını sağlıyoruz.

Eyüboğlu Anaokullarında öğrencilerimiz; yoğun İngilizce eğitimi, satranç, dans, jimnastik, müzik, yüzme, yoga gibi fiziksel, bilişsel ve sosyal becerilerini geliştiren aktivitelerle erken yaşta akademik ve sosyal olarak önemli bir gelişim sağlar.

Sizin de çocuğunuz eğitim hayatına Eyüboğlu'nda, mutlu ve bir adım önde başlasın.

• Ataşehir • Batı Ataşehir • Erenköy • Kemerburgaz • Koşuyolu

Eğitim: Eyüboğlu

CIS WE ARE AN
ACCREDITED
SCHOOL

eyuboglu.k12.tr
0216 522 12 12

► DARÜŞŞAFKA SINAVI 28 HAZİRAN'DA

Babası veya annesi hayatta olmayan, maddi olanakları yetersiz, başarılı çocuklara parasız ve yatılı eğitim fırsatı tanıyan Darüşşafaka Eğitim Kurumları'nın 2020 yılı sınavı, koronavirüs salgını nedeniyle bir ay ertelendi. Yeni sınav tarihi 28 Haziran 2020 olarak açıklandı. Türkiye'nin 24 ilinde düzenlenecek sınavda başarılı olup sağlık kurulu kontrolü ve mali durum araştırmasından geçen 120 öğrenci ortaokuldan üniversiteye ücretsiz kolej eğitimi alma hakkı elde edecek. Sınava katılmak isteyen adayların başvuru evraklarının, Darüşşafaka Ortaokulu'na 22 Haziran 2020 Pazartesi gününe kadar elden veya posta yoluyla ulaştırılması gerekiyor. Sınavda başarılı olan öğrenciler, sağlık kurulu kontrolü ve mali durum araştırmasının ardından ortaokuldan üniversiteye kadar ücretsiz nitelikli eğitim alma hakkı elde edecek.

► ANITKABİR'E GÖNDERİLEN KARANFİLLER ÇOCUKLARA BURS OLDU

ING Türkiye'nin 23 Nisan'ın 100'üncü yılında açtığı ataminyanindayim.com internet sitesi üzerinden Anıtkabir'e sanal olarak gönderilen 330 bin karanfil çocuklara eğitim bursu olarak hayat buluyor. Siteye gelen 125 binin üzerinde mesajı kitap haline getirerek Anıtkabir'e bırakan ING Türkiye, karanfilleri de Toplum Gönüllüleri Vakfı aracılığıyla 100 öğrenciyeye eğitim bursuna dönüştürdü. ING Türkiye, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 100'üncü yılı kutlamaları kapsamında Bayramın Adı Küçük Kendi Büyük söylemiyle çektiği video ve açtığı ataminyanindayim.com mikrositesiyle herkesi Atatürk'e olan sevgisini göstermeye davet etmişti. ING Türkiye'nin bu çağrısı karşılıksız kalmadı ve koronavirüs nedeniyle ziyarete kapalı olan Anıtkabir'e site üzerinden 125 bine yakın mesaj ve 330 bin karanfil iletili.

► İTÜ'NÜN UZAY SAHASI ARACI DERECE GETİRDİ

ITÜ Rover Takımı, tasarladığı insansız kara aracı ile Mars Society tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nde düzenlenen University Rover Challenge yarışmasında 36 takım arasında 3'üncü oldu. Gezegen keşif robotları üzerine çalışmalarını sürdüren İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Rover Takımı, yeni tasarladıkları 4. nesil Rover'larıyla ülkemizi University Rover Challenge'da temsil ederek derece kazandı. Çok sayıda ülkeden toplam 93 takımın başvurduğu ve elemeler sonucu içlerinden 36 takımın finale kaldığı yarışmada İTÜ Rover Takımı, AXA Sigorta sponsorluğunda tasarladıkları insansız kara aracıyla jürilerden 92,78 puan aldı. Takım bu sonuçla, Czeszochowa University of Technology, (Polonya) BRAC University ve Missouri University of Science and Technology (ABD) ile üçüncülüğü paylaştı.

► AVİVASA'DAN KADIN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE ÖZEL STAJ PROGRAMI

AvivaSA, geçen sene başlattığı Toplumsal Cinsiyet Eşitliği programı "TogetHER" kapsamında bu defa "Jump IT HighHER" staj programını başlattı. Programla, kadın üniversite öğrencilerini Bilgi Teknolojileri alanında yetiştirmeyi ve uzun vadede AvivaSA'da İş Teknolojileri alanında çalışan kadın sayısını artırmayı amaçladıklarını vurgulayan AvivaSA İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı Burak Yüzgöl; "Programı

stratejik bir kararla, AvivaSA içerisinde toplumsal cinsiyet eşitliğini benimsetmeyi, tüm departmanlarda kadın ve erkek çalışan dengesini sağlamayı ve tüm çalışanlarımıza eşit haklar tanımayı amaçladığımız TogetHER programı kapsamında hayata geçiriyoruz. Bu proje ile ilk aşamada 8 kadın üniversite öğrencisine AvivaSA İş Teknolojileri alanında staj yapma imkanı sunacağız." dedi.

Aynı başarı, bambaşka bir Kavram!

Tam 46 yıldır fikirde özgür,
bilimde çağdaş nesiller yetiştiren Kavram;
büyük yenilenme süreci rehberliğinde
oluşturduğu çağdaş okulları ve
kurs merkezleri ile bugünün eğitime
yön vermeye devam ediyor.

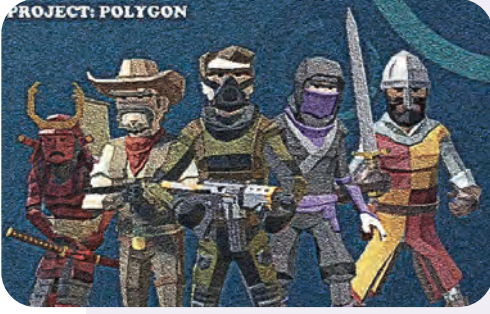
KAVRAM GENEL MERKEZ

T: +90 216 352 19 74 **W:** kavram.k12.tr

A: Atatürk Mah. Ataşehir Bulvarı Gardenya Plaza 3
Kat: 10 Ataşehir / İstanbul

Playstation 5 için İlk Türk oyunu geliyor

Daaha önce yaptığı yerli ve milli oyun konsolu projesi ile gündeme gelen Ufuk Anteplioğlu, bu sefer de Playstation 5 için oyun geliştirmeye başladıklarını duyurdu. Mobil uygulama pazarında

yaptıkları projelerle 100'den fazla ülkeye ve 100 binlerce kişiye ulaşan Ufuk Anteplioğlu, yeni oyun projesinde kardeşi Doğan Anteplioğlu'nun da bulunduğunu ve mobil pazardaki başarılarını konsol sektörüne de taşımak istediklerini belirtti. Ufuk Anteplioğlu, yeni oyun projesinin 'poligon' tarzında olduğunu söyleyerek, sektörde devrim yapan iki büyük oyundan etkilendiğini belirtti. Oyunu şuan yeni nesil oyun konsollar için hazırladıklarını ifade eden Anteplioğlu, "Yeni nesil cihazlar çıktığı zaman optimizasyon kontrolü yapıp hem eski, hem de yeni nesil modellerde aynı anda yayımlamayı hedefliyoruz" dedi.

Nobel Ödüllü bilim insanı öğrencilerle buluştu

Kültür Koleji ve Kültür2000 Koleji, öğrencilerini, Nobel ödüllü bilim insanlarıyla buluşturmaya devam ediyor. "Nobel Söyleşileri" adlı altında gerçekleşen ilk programa, 2017 Nobel Kimya Ödülü sahibi Joachim Frank katıldı. Öğrencilerine daha önce, Nobel alan bilim insanlarıyla, yüz yüze ve e-posta yoluyla röportaj yapma imkânı sağlayan Kültür Koleji ve Kültür2000 Koleji, bu kez ünlü bilim insanlarını konuk ediyor. İçinde bulunulan süreçte öğrencileri cesaretlendirmek ve motive etmek için düzenlenen "Nobel Söyleşileri" başladı. 2017 Nobel Kimya Ödülü'nü alan Joachim Frank öğrencilerle buluşarak, merak edilen soruları yanıtladı. 2017 yılında Kültür Koleji ve Kültür2000

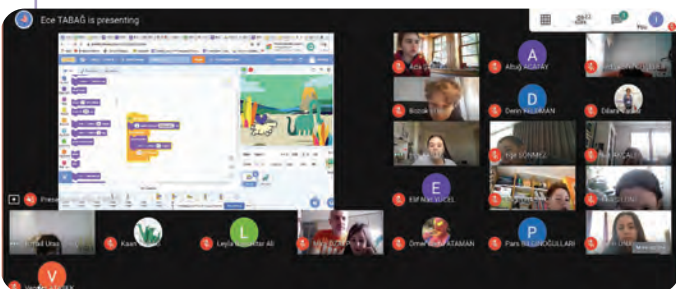
Koleji öğrencileriyle Stockholm'de de bir araya gelen Nobel Ödüllü bilim insanı; "Yakında sır kalmayacak. Artık biyomolekülleri hücre içinde ve vücut sıvılarımızın her bir damlasında, en ince ayrıntısına kadar görebiliyoruz. Nasıl oluştuklarını, nasıl davrandıklarını ve nasıl bir bütün olarak çalıştıklarını anlayabiliyoruz. Biyo-kimya alanında bir devrimle karşı karşıyayız" açıklamalarında bulundu.

MS HASTALARI İÇİN İLK ONLINE OKUL AÇILDI

Karadeniz Multipl Skleroz Derneği tarafından MS hastaları için Türkiye'nin ilk Online MS Okulu açıldı. Karadeniz Multipl Skleroz Derneği Başkanı Prof. Dr. Murat Terzi, 23 Nisan-17 Mayıs 2020 tarihleri arasında facebook ve instagramdan uzmanlar tarafından yapılacak canlı yayınlarla COVID 19 salgını nedeniyle evde kalan MS hastalarının hayatını kolaylaştırmayı hedeflediklerini söyledi. Beyin, omurilik ve görme sinirlerinden oluşan bir sinir sistemi hastalığı olan Multipl Skleroz (MS) Türkiye'de yaklaşık 40 bin kişiyi etkiliyor. Karadeniz Multipl Skleroz Derneği Başkanı ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Tıp Fakültesi Nöroloji Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Murat Terzi tarafından yürütülen ve 23 Nisan-17 Mayıs 2020 tarihleri arasında faaliyet gösterecek Online MS Okulu, Derneğin facebook ve instagram hesapları üzerinden canlı yayınlarla gerçekleşecek.

Öğrenciler kodlama öğretmeni oldular

Bu yıl altıncı kez düzenlenen Hisar Coding Summit (Hisar Kodlama Zirvesi), 25 ve 26 Nisan tarihlerinde salgın önlemleri nedeniyle internet üzerinden gerçekleştirildi. Etkinliğe yurtiçinden 90, yurtdışından 30 olmak üzere toplam 120 öğrenci katıldı. Türk öğrencilerin yabancı öğrencilere İngilizce eğitim de verdiği zirvede girişimcilik, programlama, 3 boyutlu tasarım gibi konuları içeren 12 farklı dalda 21 atölye düzenlendi. Bilgisayar Eğitimi Bölümü mentorluğunda Hisar Okulları lise öğrencileri tarafından verilen eğitimin ilk gününde yurtdışından katılımcılar için İngilizce atölyeler düzenlendi. Atölyelerde ACS, St Paul's Juniors, Windward School, Al-Shawa ve AFS gibi 3 kıtadaki 5 farklı ülkeden katılan öğrenciler eğitim aldı. 26 Nisan günü ise tüm Türkiye'deki devlet okullarından ve özel okullardan kayıt olan öğrencilerle Türkçe atölye çalışmaları gerçekleştirildi.

Minecraft Eğitim Challenge başvuruları için son gün 29 Mayıs

Microsoft, uzaktan eğitime destek olan "Minecraft: Eğitim Sürümü" ile heyecanlı ve yenilikçi bir Challenge başlatıyor. Öğrencilerin motive olması ve okulla ilişkilerinin güçlü bir şekilde devam etmesi için geliştirilen Minecraft Eğitim Challenge 2020 kapsamında öğrenciler "Daha İyi Bir Dünya Tasarlamaya" davet ediliyor. Yarışmaya son başvuru tarihi 29 Mayıs. Minecraft Eğitim Challenge 2020 girişiminin teması "Daha İyi Bir Dünya Tasarlamak" olarak belirlendi. Tüm okullara ücretsiz olarak verilen, geçerli bir Office 365 Eğitim okul e-posta hesabı olan tüm eğitimci ve öğrencilerin katılımına açık olan yarışmada, kamusal alan, sürdürülebilir okul, erişilebilir araç, karbon nötrlüğü, erişilebilir sınıf ve sağlık sistemi konularında hazırlanan özgün projelere yer verilecek.

Güçlü Bir Birliktelik İçin! Bu VATAN Hepimizin

Vatan Eğitim Kurumları Türkiye'nin dört bir yanında açılan şubeleriyle büyümeye devam ediyor. Kurduğumuz bu güçlü ağda yerinizi almak için bizimle iletişime geçin.

Vatan[®]
Eğitim Kurumları

444 6 208

franchise@vatanokullari.com
vatanokullari.com

V Vatan Okulları **V** Vatan Kurs Merkezi

Vmod
Verimli Eğitim

f / vatanokullari
t / vatan_okullari

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ ?

Ebeveynler çocuklarının bilgilerini sosyal medyada NEDEN PAYLAŞIYOR?

Dijital dünyada sorumlu bir ebeveyn olmak söz konusu olduğunda, çocukların haklarını ihlal etmek ve güvenliklerini riske atmak ile unutulmaz bir anıyı saklama amacıyla güvenli bir şekilde fotoğraf veya video paylaşmak arasında ince bir çizgi yer alıyor.

Global siber güvenlik şirketi Kaspersky, ebeveynlerin dijital dünyayla etkileşime geçerken karşılaştıkları zorluklara ışık tutan özel bir anket düzenledi. Yapılan çalışmada fotoğraf paylaşımı, çocukların dijital yaşantısı, siber zorbalık ve sonuçları, konum takibi ve diğer takip araçlarının kullanımı gibi dijital ebeveynliğin farklı alanlarına odaklanıldı.

Anket sonuçlarına göre Türkiye’de ebeveynlerin davranışları bazen tehlikeli boyutlara ulaşabiliyor. Örneğin, anne babaların %52’si sosyal medyada çocuklarına ait fotoğraflar ve bilgiler paylaşıyor. Bunların %12’si bu fotoğraf ve bilgileri herkesin erişimine açıyor. Böyle kişisel bilgileri paylaşma nedenleri sorulduğunda ise ebeveynlerin %51’i paylaşımın anı olması için, %43’ü çocuklarının başarılarından gurur duyduğu için, %37’si çocuklarının ne kadar büyüdüğünü akrabalarına göstermek istediği için ve %24’ü de çocuklarının fotoğrafta iyi çıktığı için yaptığını söylüyor.

Ancak, dile getirilen diğer fikirler arasında çocuklu fotoğrafların diğerlerine göre daha fazla beğeni ve yorum alması (%30) da yer alıyor. Ayrıca ebeveynlerin %27’si sosyal medyadaki çocuklu fotoğraflara gelen olumlu tepkilerin iyi bir anne baba olduklarını hissetmelerine yardımcı olduğunu da dile getiriyor.

Kaspersky Kıdemli Güvenlik Araştırmacısı Maher Yamout,

“Ebeveynler bazen toplumsal onay için gereksiz riskler alıyor. Paylaşılan şeylerin yanlış kişilerin eline düşüp istenmeyen sonuçlara yol açması ihtimalini göz ardı etmemek çok önemli. Bu tür malzemeler kimlik hırsızlığı ve siber zorbalık için kullanılabilir veya zarar verme potansiyeline sahip dijital izlere dönüşebilir. Ayrıca çocuklara bilgilerinin sosyal medyada paylaşılmasını isteyip istemediği de sorulmalı. Türkiye’de ebeveynlerin %43’ü bunu yapmıyor fakat bunun çok önemli ve hatta zorunlu olduğunu unutmamak gerek.” dedi.

EĞİTİM YAYINCILIĞI SEKTÖRÜN LOKOMOTİFİ

Türkiye Yayıncılar Birliği’nin her sene düzenli olarak hazırladığı Kitap Pazarı Raporu’nun içeriğini açıkladı. 2019 Türkiye Kitap Pazarı Raporu’na göre; bandrol dağıtımı ve satışını yapan YAYFED’in (Yayımcı Meslek Birlikleri Federasyonu) açıkladığı toplam kitap üretimi geçen yıla göre %3,16 oranında artarken segmentlere göre düşüşler de oldu.2019 yılı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı’nın özel sektörden satın aldığı ve kendi matbaasında bastığı kitapların toplam adedi 153.446.132 iken, dijital eğitime geçilmesi sebebiyle bu sene açık öğretim için kitap üretilmedi.

MEB’in bastığı kitaplarla birlikte toplam kitap üretimi 577.048.957 adet oldu. TÜİK’in verilerine göre 31 Aralık 2019 itibarıyla nüfusun 83.154.997 olduğu ülkemizde, kişi başına düşen üretilen kitap sayısı 2019’da 6,9 oldu. Eğitim yayıncılığı, 2019 yılında da hem üretim artışıyla hem de ciro artışıyla sektördeki lokomotif özelliğini korudu. Yardımcı kaynak ve sınavlara hazırlık kitapları 228.559.913 adetlik üretimle geçen yıla göre %6,12 artan eğitim yayıncılığı, toplam kitap üretiminde %53,96’lık payla sektördeki liderliğini elinde tutmaya devam ediyor.

D Ü N Y A N I N
K A P I L A R I
S A N A A Ç I K

Girne Amerikan Üniversitesinin
köklü deneyimiyle, en az iki dilde
iletişim yetkinliği kazanan,
dünyayı anlayan ve kendini dünyaya
iyi ifade edebilen öğrenciler
yetiştiriyoruz.

**GİRNE
KOLEJİ**
GİRNE AMERİKAN
ÜNİVERSİTESİ
KURULUŞUDUR

FIKRA

DAKTİLO

Temel aldığı bir daktiloyu bozuk diye geri götürdü. Satıcı;
- Neresi bozuk, dün aldığında sağladı.

Temel:

- İki tane "a" yok, saat yazamıyorum.

DİLENCİNİN TORBASI

Okuldan eve dönen çocuklar kocaman torbalı dilenciye görünce onu eve çağırıp evde ne buldularsa torbasının içine doldurmaya başlarlar. Dilenci olan biteni şaşkınlıkla seyredirken anneleri gelir hayretler içinde "Ne yapıyorsunuz?!" diye bağırır.

Çocuklar:

- Deneme yapıyoruz, derler.

-Ne denemesi?

-Sen, ne koyarsanız koyun dilencinin torbası dolmaz demiştin ya anne.

Doğru söyleyip söylemediğini anlamaya çalışıyoruz.

ÖZLÜ SÖZLER

Bir yıl sonrasıysa düşündüğün, tohum ek.

Ağaç dik, on yıl sonrasıysa tasarladığın,

Ama düşünüyorsan yüz yıl ötesini, halkı eğit o zaman...

Bir kez tohum ekersen, bir kez ürün alırsın,

Bir kez ağaç dikersen, on kez ürün alırsın,

Yüz kez olur bu ürün, eğitersen toplumu.

Birisine bir balık versen, doyar bir defa;

Balık tutmayı öğret, doysun ömür boyunca...

Kuan Tzu

Allah herkese çeşitli kabiliyetler vermiştir, bunları

kullanılır hale getiren eğitimidir.

François de La Rochefaucauld

Eğitim, ferdin yaşama sanatını idrak edebilmesi için, rehber olmalıdır.

A. North Whitehead

Eğitim görmüş bir halkı bir yöne sevk etmek kolay, sürüklemek güçtür;

idare etmek kolay, köleleştirmek imkânsızdır.

L. Brougham

Bizi ilgilendiren konu yalnız barışı kurmanın ve korumanın teknik

çareleri değil, aynı zamanda kafaları eğitmenin, aydınlatmanın yoludur.

Albert Einstein

AYIN SÖZÜ

GEMİLERİ BATINCA!

Bizim düşünmeyle ilgili bütün sözlerimiz negatif. "Arpacı kumrusu gibi düşünme", "Düşün düşün b.ktur işin" vs... Bütün bunlardan düşünmeyi pek de sevmediğimiz sonucunu çıkarabiliriz. Esaslı bir düşünce tarihimiz de yok. Düşünme eylemini varlığın kanıtı olarak sunan ve "Düşünüyorum öyleyse varım!" diyen Batı felsefesine karşı, ancak Karadeniz'de gemileri batınca düşünmeye başlayan bir toplum... Bunun kültürel kökenlerini iyice tartışmak lazım.

ZÜLFÜ LİVANELİ – SANATÇI

DADI!

Dadılara para vermekten ziyade onlar için birikim yapıyorum. Kimisi İngilizce konuşan bir dadi alıyor. Ben ona da karşıyım. Benim ana dilim Türkçe, Türkiye'de yaşıyorum. Onların da önce bizim dilimizi konuşmalarını istiyorum. Belki anaokulunda İngilizce ders aldirabilirim.

DOĞA RUTKAY - OYUNCU

SUÇ ORTAĞI!

Kızım Elisa'nın hem oyun arkadaşı hem hem dostu hem de suç ortağım. Birbirey olduğunu unutmadan, olgun ve özgün davranmasını sağlayan, aynı zamanda da kendi fikirlerini empoze etmeyen bir ebeveyn olmaya çalışıyorum. Sırtındaki el, ruhindaki güç oluyorum. Bir yandan bana ihtiyaç duyduğunda orada olmaya bir yandan da sağlıklı mesafe kurmaya çalışıyorum.

NUR FETTAHOĞLU – OYUNCU

HAKKINI VEREMEDİM!

Kendimi hayatın akışına bıraktım. İnsanın işini yaparken eğlenmesi keyif alması çok önemlidir. Beni kişisel olarak besleyen, bana vizyon katan bir meslek oyunculuk. Ama işin hakkını vermek için de birçok eğitim aldım. Hatta Aydın Üniversitesi'nde bir sene konservatuvar okudum. Gerçi yoğun çalıştığım için hakkını veremediğimi düşünüp bırakmış olsam da öğrendiklerimin faydasını gördüm.

BIRKAN SOKULLU - OYUNCU

**“Her çocuk,
kendini ve hayatı
anlama yolculuğunda,
geleceğini tasarlama hakkına
sahiptir. Yaratıcılığı, üretkenliği
destekleyen bir ortam sunulursa; bu
hakkı en iyi biçimde kullanabilir.”**

YÖM | YENİLİKÇİ ÖĞRENME OKULLARI - ATAŞEHİR YERLEŞKESİ

📍 Küçükbakkalköy, Yenidoğan Cd. No:27-29, 34750 Ataşehir/İstanbul
☎ 0850 888 82 09 / 0544 612 99 66 🌐 www.yenilikciogrenme.k12.tr

YÖM | YENİLİKÇİ ÖĞRENME OKULLARI - GÖZTEPE YERLEŞKESİ

📍 Göztepe, Dr. Rifatpaşa Sk. No:19, 34730 Kadıköy/İstanbul
☎ 0216 360 2 360 / 0532 445 74 84 🌐 www.yenilikciogrenme.k12.tr

ÖZEL BİR YER OKULLARI - ÇAMLICA YERLEŞKESİ

📍 Küçük Çamlıca Mah. Erkan Ocaklı Sk. No:2 Üsküdar, İstanbul
☎ 0216 545 37 83 / 0544 494 1 937 🌐 www.biryerokullari.k12.tr

ÖZEL BİR YER OKULLARI - ACIBADEM YERLEŞKESİ

📍 Altunizade mh. Çeken Sk. No:3/1 Üsküdar/İstanbul.
☎ 0216 360 2 360 / 0216 325 56 54 🌐 www.biryerokullari.k12.tr

Yılın Girişimcisi seçilen Enver Yücel TÜRKİYE'Yİ DÜNYA FINALİNDE TEMSİL EDECEK

Girişimcilik konusunda dünyanın en prestijli iş dünyası ödül programı olarak kabul edilen ve Türkiye’de bu yıl 12’ncisi düzenlenen ‘EY Yılın Girişimcisi’ programının Türkiye kazananı belli oldu. Yılın Girişimcisi seçilen BAU Global Başkanı ve Bahçeşehir Uğur Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Başkanı Enver Yücel, bu yıl ilk kez sanal ortamda düzenlenecek ‘EY Dünya Yılın Girişimcisi’ yarışmasında Türkiye’yi temsil edecek.

Girişimcilik konusunda dünyanın en prestijli iş dünyası ödül programı olarak kabul edilen ve Türkiye’de bu yıl 12’ncisi düzenlenen ‘EY Yılın Girişimcisi’ programının Türkiye kazananı belli oldu. Yılın Girişimcisi seçilen BAU Global Başkanı ve Bahçeşehir Uğur Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Başkanı Enver Yücel, bu yıl ilk kez sanal ortamda düzenlenecek ‘EY Dünya Yılın Girişimcisi’ yarışmasında Türkiye’yi temsil edecek.

Uluslararası denetim ve danışmanlık firması EY (Ernst & Young) tarafından 30 yılı aşkın süredir düzenlenen ve girişimcilik konusunda dünyanın en prestijli iş dünyası ödül programı olarak kabul edilen ‘EY Entrepreneur Of The Year - EY Yılın Girişimcisi’ programının dünya finalinde ülkemizi temsil edecek isim belli oldu. Türkiye’de “Yılın Girişimcisi” seçilen BAU Global Başkanı ve Bahçeşehir Uğur Eğitim Kurumları

Yönetim Kurulu Başkanı Enver Yücel, 4 Haziran 2020 tarihinde COVID-19 pandemisi dolayısıyla sanal ortamda gerçekleşecek ‘EY Dünya Yılın Girişimcisi’ yarışmasında Türkiye’yi temsil edecek. Dünya genelinde 145 şehirde düzenlenen ödül programına 60’tan fazla ülkeden girişimci katılıyor. Ödül programının sonucunda seçilen dünya birincisi https://www.ey.com/en_gl/weoy adresinden duyurulacak.

‘YILIN GİRİŞİMCİSİ’ ENVER YÜCEL HAKKINDA

Tüm hayatını eğitime adanmış Enver Yücel, 1974 yılından bu yana başta Türkiye olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinden öğrenciye eğitim hizmeti sunmaktadır. 3 kıtada, 12 ülkede, 124 farklı ülkeden 200 binin üzerinde öğrenciye 6 üniversite, 12 dil okulu, 250 K12 okulu ve 115 kurs kurumunda eğitim hizmeti sunan Yücel, Türkiye’de Capital Dergisi tarafından 3 yıl üst üste ‘en çok burs sağlayan’ iş insanları

listesinde ilk 10’a girmiştir. Özellikle 2006 yılında kurduğu ve sayıları 15’e ulaşan Fen ve Teknoloji liselerinde her yıl binlerce yetenekli öğrenciye burslu eğitim olanağı sunmaktadır. Türkiye ve yurt dışında burs ve eğitim veren BAU Global Başkanı ve Bahçeşehir Uğur Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Başkanı Yücel, Uğur Okulları, Bahçeşehir Koleji, Bahçeşehir Koleji Fen ve Teknoloji Liseleri, Bahçeşehir Üniversitesi, Bay Atlantic University “Washington”, Berlin International University of Applied Sciences “Berlin”, BAU International University “Batumi”, Bahçeşehir Cyprus University “Cyprus” ve Mentora Dil Okulları kurucusudur. MLA College “Plymouth” ve Fulford Academy “Toronto” kurumlarının BAU Global bünyesine katılmasını sağlayan Yücel, Bahçeşehir Koleji Basketbol Kulübü ve İngiltere Plymouth Raiders basketbol takımlarının sahibidir. Yücel, küresel eğitim misyonuna Birleşmiş Milletler Eğitim ve Araştırma Enstitüsü Danışma Kurulu Üyesi olarak devam etmektedir.

KÜRESEL EĞİTİM ÖDÜLÜNÜ 2015’TE ALDI

Birleşmiş Milletler himayesinde gerçekleşen “UNCA Ödülleri”nde, Enver Yücel Küresel Eğitime Katkı Ödülü’ne layık görülmüştü. Birleşmiş Milletler

Genel Sekreteri Ban Ki-moon’un ev sahipliğinde gerçekleşen törende, Bahçeşehir Uğur Eğitim Kurumları Kurucusu ve Bahçeşehir Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Enver Yücel, “Küresel Eğitime Katkı Ödülü”nü Ban Ki-moon’un elinden almıştı.

Hayallerine ulaşmak için

**DOĞRU YER
DOĞRU ZAMAN**

Bakan Ziya Öğretmen, çocuklara

'İÇİNDEKİ SESİ' ANLATTI

Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk kitapta; çocuklara, okulda "Durma Konuş" diyen, "Boşver çalışma, kopya çekeriz" diyen, "Arkadaşınla alay et" diyen sesleri, o sesler duyulduğunda neler yapmak gerektiğini anlattı. Kendisine bu kitabı yazmasını söyleyen sesi ise şöyle tanımladı: "Ben çocukken içimden bir ses, sürekli bir takım şeyler yapmamı söylerdi. Ben de yapardım. Sonra da olan bana olurdu! Büyüyünce şunu öğrendim; her çocuğun içinde bir ses vardır. Bu kitap, içindeki okul seslerini tanıman ve o seslerle barışman için yazıldı. Benim içimdeki ses, yıllardır "Bunları çocuklarla paylaşman lazım." diyor. Benim için şimdi onu dinleme zamanı."

ZIYA ÖĞRETMEN YAZDI EZGİ KELEŞ RESİMLEĞİ

Eğitim Bilişim Ağı EBA'nın dijital kütüphanesinde yerini alan kitap, sesli olarak da düzenlendi. Bu sayede görme engelli çocuklarımız ve okul öncesi miniklerin de Ziya Öğretmenin anlattıklarına ulaşma imkân sağlandı.

Ziya Öğretmen kitabına çocuklara kendini tanıtarak başladı.

"Selam, ben Ziya Öğretmen! Şimdi boyum tam bir metre doksan santimetre. Ama bir zamanlar sadece bir metreydi. O zamanlar bir okulda senin gibi bir öğrenciydim." diyerek içinden bir sesin sürekli ona bir şeyler yapmasını söylediğini anlattı.

Selçuk, okul günlerinden uzun yıllar sonra da "Bunları çocuklarla paylaş" diyen sesi dinleyip bu kitabı yazdığını dile getirdi.

Ziya Öğretmen, çocuklara "Bilmeni isterim ki bu ses hiçbir zaman susmayacak. Sonsuza kadar seninle birlikte olacak ve hep konuşmaya devam edecek. Mühim olan o sesi nasıl duyduğumuz, nasıl dinlediğimiz ve ona nasıl cevap verdiğimiz."

Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk çocuklara çok özel bir 23 Nisan hediyesi hazırladı. "İçimdeki Okul Sesleri" adını verdiği bir kitap kaleme alan Bakan Selçuk, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramına sayılı günler kala Eğitim Bilişim Ağı EBA'nın dijital kütüphanesinden minik okuyucuların beğenisine sundu. Dijital kitap, görme engelliler ve okul öncesindeki çocukların da erişimi için sesli olma özelliğine de sahip.

diyerek herkesin bir zamanlar duyduğu 20 sese verilecek cevapları kaleme aldı.

O sesler arasında, "Durma konuş" diyen, "Kalemi kemir" diyen, "Derse geç kal" diyen, "Komik bir şey söyle ve dersi kaynat" diyen, "Ders dinlemek yerine başka şeyler yapalım" diyenler var.

Bakan Selçuk her biri için önerilerini sıraladı. Örneğin 'Durma Konuş' diyen sesi fark ettiğinde içinden 10'a kadar say, teneffüsü bekle. Eğer dayanabilirsen istediğin kadar konuşmak için tam 15 dakikan var." dedi.

Ziya Öğretmen, çocuklara "Anlamadığını Söyleme, Anlamış Gibi Yap" diyen sesi duyduklarında

neler yapmaları gerektiğini ise şöyle anlattı: "Bu ses, konuşmaya başlamadan parmağını kaldır ve hemen 'Öğretmenim ben bu konuyu anlamadım, tekrar anlatır mısınız?' " de. Eminim, öğretmenin konuyu tekrar anlatmaktan hiç rahatsız olmaz ve yine eminim ki sınıfta o konuyu anlamayan tek öğrenci sen değilsin. Sayende diğer arkadaşların da konuyu tekrar edebilecekler."

Çocukların içindeki seslerle kurduğu iletişimin çok önemli olduğunun altını çizen Ziya Öğretmen, öğrencilere içlerindeki sese yaşam boyu iyi bakmalarını öğütledi ve kitabını "Sevgiyle, kitapla, bilgiyle, iyilikle kal." diyerek imzaladı.

İzmir'de de çocukların özerk bireyler olarak kendi geleceklerini tasarlayabildikleri, her türlü belirsizlikte uyumlanarak yaşamını sürdürebilir bireyler haline geldikleri Özel Bir Yer olsun diye, İzmir Güzelbahçe'ye geliyoruz.

YÖM Özel BirYer okulumuza anasınıfı, ilkokul ve ortaokul için kayıtlarımız başlamıştır.

UZAKTAN EĞİTİM NE KADAR YAKIN?

Hami Koç

Eğitimci - Sosyolog
ÖZKURBİR Yönetim Kurulu Başkanı

Yıllardır eğitimin içindeyim. Çok konuştuğumuz bir şey var. Eski tür alışkanlıklar bir yandan devam etse de bir yandan da dünya değişiyor. Yeni yeni alışkanlıklarımız oluyor. İsteyerek veya istemeyerek de bu yeni alışkanlıkları ediniyor ve yeniliklere ayak uydurmaya çalışıyoruz, uyuyoruz.

Dijital çağda yaşıyoruz. İnternet bir yandan hayatımızı kolaylaştırırken, diğer yandan da hayatın içinde kalmak için mecbur kalıyoruz dijital sisteme ayak uydurmaya. Bundan yirmi yıl önce internette alışveriş yapan ve "Karıcığım, süt de lazım mı?" diye mutfağa doğru bağırarak pijamalı bir adam karikatürüne kahkahalarla gülerdim. Yani yirmi yıl öncenin esprisi, bugünün gerçeği haline geldi. Kim bilir? Belki bundan on yıl sonra da sabah kravatını takmayı unutan bir adamın, ofiste 3D yazıcıdan kravat çıktısı almasına şaşırılmayacaktır.

Her şey internette olurken eğitimin internette uzak kalması mümkün değildi. İnternette eğitim için faydalanması düşünülen kolaylıklarından biri de uzaktan eğitim idi. Ki Türkiye'de uzaktan eğitimi orta öğretim kurumlarında ilk başlatanlardan biri de çok değerli mesai arkadaşlarımla acizane bizdik. Uzaktan eğitime hayli uzak olduğumuz o günlerde, Türkiye'de ve dünyada uygulamalar nelerdir, daha önemlisi pedagojik olarak doğrusu nasıldır gibi bir sürü sorunun cevabını aradık saatler süren toplantılarda. Tablette ilk içerik üreten kurum olarak dünya devlerinden iş birliği teklifleri aldık. Uzaktan eğitim ve sınav sistemini şimdiki anlamda ilk hayata geçiren bir ekibin parçası olmayı ve sorumluluğunu taşıdık. Bizzat en yetkili kimselerin ağzından "EBA'ya büyük bir başarıyla ders videosu çeken üç kurumun en iyisi sizsiniz!" cümlesini duyduğumuz mesela. Eğitimin de diğer sektörlerde olduğu gibi internete kayacağı belli idi. Gelecek eğitimde, internetteydi yani. Geleceği okumaya çalışarak bu çalışmalarını yaparken, uzaktan eğitime bu kadar hızlı geçileceğini ise düşünememiştik. Ama gün geldi. Corona virüs salgını tüm dünyaya diz çöktürdü ve uzaktan eğitim uygulamaları birden tüm dünyada eş zamanlı olarak kullanılmaya başlandı.

Sonuç: Öğretmen ekranda, çocuk ev giysileri ile ekran karşısında. Görünüş böyle de gerçek, gerçekten böyle mi?

Öğretmenin birebir dokunmadığı, derdini sormadığı, sevincini paylaşmadığı, arkadaşları ile teneffüste görüşmediği, sınıfta şakalaşmadığı, okula gidip gelirken yorulmadığı, ısınmadığı, güneş görmediği öğrencilerin geleceği nasıl olacak? Zannımca öğrencilere internette müfredatı öğreteceğiz ama eğitmemiş olacağız. Beyin doldurulacak ancak kalp, hatta vücut boş kalacak gibi duruyor. Bunu derken uzaktan eğitimin faydalarını ve kolaylıklarını bir kenara koyacak değilim. Başta da belirttiğim gibi bu işe ön ayak olanlardan biri de zaten biziz. Ancak işe apar topar geçilmesi birtakım eksiklikleri ortaya çıkardığı gibi kuşku da artırdı.

Kanaatimce uzaktan eğitim elbette yapılmalı. Ancak gerektiğinde ve gerektiği kadar. MEB bu konuda gelecek eğitim dönemi için resmi düzenlemeleri de yapacaktır.

Şöyle ki; bebek doğduğunda anne sütü ile beslenir. Hazır mamalar ancak bir hastalık halinde ya da anne sütünün yetmemesi halinde kullanılır. Doktorların tavsiyesi ve hayatın doğal akışı da bebeklerin öncelikle anne sütü ile beslenmesidir. Bakıldığında anne sütüyle beslenen bebeklerin, diğerlerine göre hastalıklara karşı daha dirençli olduğu, çocuk ölümlerinde anne sütü ile beslenmeyen bebeklerin, anne sütü ile beslenenlere göre daha fazla risk altında olduğu belirtiliyor.

Eğer bir anne mecbur kalmadığı halde

çocuğunu mamayla beslerse, o çocuğun geleceğiyle ilgili endişe etmemiz gerekir. Yine bir eğitim sisteminde, mecburi durumlar dışında eğitim ekranlara emanet edilirse, ekran iletişiminin yerini ekran iletişimi alırsa, gelecek nesillerin nasıl geleceği konusunda kafa yormamız gerekecektir.

Sadece uzaktan eğitimle yetişen/ yetişecek nesillerde ilerde tam olarak ne ile karşılaşacağımızı görmek şu an için elbette tam olarak mümkün değil. Şimdilik sadece tahmin ve öngörülerle yetiniyoruz. Ama şu da bir gerçek! Teknoloji hayatımıza ne kadar bulaşırsa, bizi biz yapan insani özelliklerimizden o kadar uzaklaşıyoruz.

İşin sonucunun ilerde Nasrettin Hoca'nın kar helvasına benzemesi muhtemeldir. Yani günün sonunda "Ben yaptım ama ben de beğenmedim" diyebiliriz.

Sonuç olarak uzaktan eğitimden yararlanılmalı ancak gerektiği kadar. Bu arada net bir gerçeği de ifade etmeliyim ki özel öğretim kurumları bu malum süreçte çok başarılı bir sınav vermiştir. Şu da bir gerçek ki eğitimi internette yapılan diğer işler gibi kuru kuruya aldım-verdim mantığı ile halletmek zor. Kalbi ihmal eden eğitimlerin eğittiği nesillerde gelecek yoktur. Olsa olsa motorsuz araba gibi olur. Kaporta ne kadar güzel olsa da motorsuz araba yürümez.

Uzaktan eğitimin konforuna alışıp gidersek, aile büyüklerinin bayramını şezlongda kısa mesajla tebrik eden modern insanın yaşadığı zafiyeti, eğitim dünyasına taşımış oluruz. Ve işte o zaman öğretmenlik mesleğinin kutsiyetini hatırlatan ve gönül merkezinde yaşanan ilişkiler, eski metinlere hapsolmuş bir hatıra dönüşebilir. Batı dünyasını bilemem ama insani ilişkilerde Anadolu coğrafyasının mesafeye çok fazla tahammülü yoktur. "Gözden ırak olan, gönülden ırak olur," sözü bu coğrafyanın insan ilişkilerine bakışının bir özetidir aslında.

İşte korkumuz, endişemiz tam olarak budur. Evet, mecburiyetten toptan uzaktan eğitime geçtik. Ancak diğer yandan da okulların açılmasını bekliyoruz. Yani bu işin tam olarak ne zaman oturacağı ve ne olacağı belli değil. Külliye uzaktan eğitime geçmenin sonu ve neticesi o kadar kolay ve yakın değil yani.

Benim kanaatim bu.

Şimdi siz söyleyin! Bütün bu yaşadığımız olağanüstü süreçte ve dünyanın daha önce bir benzerini yaşamadığı toplumsal gerçeklik karşısında...

Uzaktan eğitim ne kadar yakın?

met

metmobilya.com

Okulun gediklisi

30 YILDIR
SİZİNLE BİRLİKTE

FABRİKA & MERKEZ

Adres: Aydınlar Mah. Adnan Kahveci Cad. Kardeşler Sk. No:1 Taşdelen - Çekmeköy / İSTANBUL
Tel: +90 (216) 429 92 41 - 429 92 42 - 429 92 47 - Faks: +90 (216) 312 26 70 - Email: info@metmobilya.com

PANDEMİ DÖNEMİNDE ÖZEL EĞİTİM DESTEĞİ

Rehberliğe bu süreçte ağırlık verdiniz ve kısa sürede rehberler hazırlayıp yayımladınız. Bunlardan bahsedebilir misiniz?

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz bu konularda çok hazırlıklı. Elazığ ve Malatya depreminde de sahada çok aktif destek sağladılar. Hem bakanlık deneyimini hem de alan uzmanlarının ve akademisyenlerin desteklerini alarak, 'Aileler İçin Çocuklara Yardım Rehberi', 'Yetişkinler İçin Bilgilendirme Rehberi' ve 'Gençler İçin Bilgilendirme Rehberi' hazırladılar. 81 ilde vatandaşlarımıza yardımcı olabilmek için 'Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Bilgilendirme Hattı' çağrı merkezi kurduk. Bu çağrı merkezine ulaşan vatandaşlarımıza Rehberlik ve Araştırma Merkezleri'nde (RAM) görevli idarecilerimiz, özel eğitim ve rehberlik öğretmenlerimiz telefonla öğrenci ve velilere destek oluyor. Okul öncesi ve ilkokul öğrencilerimize yönelik desteklerimiz de var.

ÜCRETSİZ YARARLANABİLİYORLAR

Özel eğitim öğrencileri için EBA gibi bir mobil uygulama oluşturduunuz. Bundan bahsedebilir misiniz?

Özel eğitim ihtiyacı olan tüm çocuklarımıza yönelik 'Özelim Eğitimdeyim' adlı mobil bir uygulamayı hayata geçirdik. Uygulamadan özel eğitim okullarına ve kaynaştırma eğitimine devam eden; işitme ve görme yetersizliği, hafif, orta veya ağır derecede zihinsel yetersizliği veya otizm spektrum bozukluğu ile öğrenme güçlüğü olan öğrenciler, aileler ve velilerimiz tüm özel eğitim içerik ve uygulamalarından ücretsiz yararlanabiliyorlar. Uygulama bilişsel, okuma-yazma, matematik, hayat bilgisi, günlük yaşam, iletişim becerileri, sosyal beceriler gibi alanlara yönelik eğitim videoları, tüm özel eğitim ders ve yardımcı kaynak kitapları, etkinlik sayfaları ve takvimi, aile bilgilendirme

"Milli Eğitim Bakanlığı, özel eğitim öğrencileri için oluşturduğu "Özelim Eğitimdeyim" mobil uygulamasını dışarıdan destek almaksızın, bakanlık birimlerinin destekleriyle hayata geçirdi. Kovid-19 pandemisi sürecinde bakanlık tarafından verilen özel eğitim ve rehberlik hizmetlerini anlatan Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Mahmut Özer, hazırlanan uygulamalardan rehberlere kadar birçok konuda önemli açıklamalarda bulundu.

Mahmut Özer

videoları, bu alanlara yönelik interaktif uygulamaları içeriyor. Arkadaşlarımız her hafta içerikleri güncelliyorlar. Bir hafta gibi kısa sürede 110 bin kişi bu uygulamayı indirdi. Her hafta bu sayı artıyor.

'Özelim Eğitimdeyim' mobil uygulamasında özel yetenekli öğrencilere yönelik destekler var mı?

Evet. Onlar da bir çok içeriğe bu uygulama üzerinden ulaşabiliyorlar. Meslek liseleri gibi Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) de bu süreçte üretim yaptı...

Bakanlık olarak ilk yüz koruyucu siperleri BİLSEM'erde, yaygın bir şekilde kullanılan 3-D yazıcılarla ürettik. 30 bin siperi sağlık çalışanlarımıza ulaştırdık. Ayrıca polis haftası nedeniyle İçişleri Bakanlığı koordinasyonunda Emniyet Genel Müdürlüğümüz için 250 bin yüz koruyucu siper, 81 ildeki 150 BİLSEM'de üretiliyor. Şu ana kadar BİLSEM'lerde yaklaşık 120 bin yüz koruyucu siper üretildi. Hastanelerimizde ihtiyaç

duyulan video laringoskop cihazı ve kabin üretiyoruz. 34 ilimizde bu çalışmalar yapılmakta. BİLSEM'lerde solunum cihazı, ateş ölçer devre sistemi ve hava temizleme aleti üretimine yönelik çalışmalar da devam ediyor.

BİLSEM'lerde patent, faydalı model geliştirmek için yapılan çalışmalar nasıl gidiyor?

BİLSEM'lerde özel yetenekli öğrencilerimiz bulunduğu için burada fikri mülkiyet konusunda oldukça büyük bir potansiyel var. Bu eğitim-öğretim yılında 150 patent, faydalı model, tasarım ve marka tescilini hedef olarak koyduk. 122 patent, 164 faydalı model ve 60 tasarım olmak üzere BİLSEM'lerden toplam 346 tescil başvurusu yapıldı. 3 patent ve 3 faydalı model olmak üzere 6 başvurunun tescili alındı.

BİLSEM'leri kendi fonksiyonlarını yerine getirirken, imkânlarından çevre okullardaki öğrencilerin de yararlanmasını istiyorsunuz. Bunu diğer BİLSEM'lere de yaygınlaştıracak mısınız?

10 ille başlanan pilot proje sonuçları oldukça umut verici. Hedefimiz bu yaklaşımı tüm illerimize tedrici bir şekilde yaygınlaştırmak. Tüm BİLSEM'lerimizin altyapısını güçlendirmek için iki önemli adım atıyoruz. Birincisi 174 BİLSEM'in tamamında bin kitaplık kütüphane oluşturacağız. İkinci adım olarak da 174 BİLSEM'de toplam bin yeni tasarım ve beceri atölyesi kuracağız.

Her Şey Çocuklar için

ORGANİK

ESTETİK

DAYANIKLI

Geleceğimizin güvencesi olan çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitim hayatlarında önemli bir parça olan okul kıyafetleri ihtiyaçlarına modern, kaliteli ve geniş seçenekler sunmak, temel kurumsal önceliğimizdir.

0850 490 23 23
www.ryn.com.tr

OKUL KİYAFETLERİ

RYN®

1996

Biriz Kutoğlu

Çift Dilli eğitimle

KÜRESEL FARKINDALIK

KAZANDIRIYORUZ

KÜLTÜR
KOLEJİ

KÜLTÜR
2000
KOLEJİ

0-5 yaş döneminin çocukların beyin işlevlerinin en yoğun dönemi olduğunu ve çocukların bu dönemde öğrendikleri yabancı dili anadili kadar iyi konuştuklarını belirten İstanbul Kültür Eğitim Kurumları Okullar Koordinatörü Biriz Kutoğlu, okul öncesinde uyguladıkları eğitim-öğretim modelini artı eğitim'e anlattı.

Kültür Koleji'nde okul öncesi eğitimde nasıl bir eğitim modeli uyguluyorsunuz?

"Anaokulundan üniversiteye okul kültürdür" sloganıyla Kültür Koleji ve Kültür2000 Kolejinde, 60 yıldır yaşam başarısına odaklı, mutlu bireyler yetişiyor. Özgüvenli, yaratıcı, benlik saygısı yüksek ve özgür bireyler için erken çocukluk dönemi oldukça önemlidir. Anaokullarımızda güven üzerine inşa edilmiş samimi ve nitelikli öğrenci-öğretmen-veli ilişkisi esastır. Başarıyı bu şekilde yakaladığımızı inanıyorum. Kültür Koleji Okullarımızda öğrenmeye ilgili uyandırıyoruz. Bilgi aktarmaktan çok, çocukların içinde var olan yeteneklerin serpilip gelişmesine yardımcı oluyoruz.

OYUN ÇOCUĞUN UZMANLIK ALANIDIR

Okul öncesinde oyun ile öğrenmenin önemi nedir ve nasıl uygulanmalıdır?

Çocuk, anaokulunda en iyi oyun ortamını bulur, işbirliğini geliştirir, yaşlılarıyla ilişkiye girer. Oyun farklı disiplinler hatta aynı disiplin içinde farklı bakış açılarıyla tanımlanabilecek bir yöntemdir. Anaokulu çocuğa, kendi hakkını korurken, paylaşmayı ve başkalarının özgürlüğünü zedelememeyi öğretir. Oyun, çocuğun uzmanlık alanıdır, bir problemi çözmesi için fırsattır. Oyunu, çocuğun kendini keşfetme ve geliştirme süreci ve eylemi olarak görürüz. Bu noktada en temel, en hassas ve üzerinde önemle durulması gereken eğitim aşamasıdır. Yaşam boyunca "kim olacağımız", "nasıl davranacağımız"

gibi olguların şekillendiği anaokulu eğitimini temelleri Kültür Koleji ve Kültür2000 Kolejinde çocuğun kişilik gelişimi üzerinde inşa edilmiştir. "Karakter eğitimi" bu doğrultuda planlanmıştır. Anaokulunda kişiliğini şekillenen çocuklar sağlıklı büyümesine eşlik eden akademik donanım ile mutlu, kendine güvenen birey olarak hayata atılmaya hazırlanır.

ÇİFT DİLLİ EĞİTİMLE KÜRESEL FARKINDALIK

Okul öncesinde yabancı dil eğitimi hangi yaşta başlamalı ve hangi yöntemler uygulanmalıdır?

Uzmanlar, 0-5 yaş döneminin çocukların beyin işlevlerinin en yoğun dönemi olduğunu ve çocukların bu dönemde öğrendikleri yabancı dili anadili kadar iyi konuştuklarını belirtmektedir. Biz de, anaokullarımızda ilkokula hazırlanan miniklerimize Bilingual-Çift Dilli eğitimle küresel farkındalık kazandırırız. Dersler Türk ve uluslararası öğretmenlerle ilerler. İngilizce anlama ve konuşma temeli; müzik, beden eğitimi, görsel sanatlar ve kodlama gibi derslerde, eğlenceli etkinliklerle oluşturulur. Çocuklar şarkılar ve oyunlarla yaparak, yaşayarak ve taklit ederek, iki farklı düşünme becerisi geliştirir. Çoklu zeka kuramına göre her çocuğun ilgi ve yeteneklerine göre öğrenme ortamı farklılaştırılır. İngilizceyi içselleştiren çocuk öğrendiği ifadeleri günlük yaşamında kullanır.

Covid-19 nedeniyle uzaktan eğitime geçilmesi sürecinde okul öncesi öğrencileriyle nasıl iletişim sağladınız? Bu konuda yaptığınız çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Pandemi sürecinin başlamasıyla birlikte, anaokulu grubumuzla önce "Ev Günceleri" adı altında bültenlerle

iletişim kurduk. Sürecin pedagojik boyutu bizim için çok önemliydi. Bu noktada, rehberlik ve pedagoji uzmanlarımız devreye girdi. Ardından uzaktan eğitim çalışmalarımızı; anaokulu öğrencilerimizin senkron bir şekilde öğretmenlerinin ders anlatımları vb. çalışmalara uygun platform olan Google Apps For Education ile yürütmeye başladık. Bu platform da Google Classroom'da sınıf öğretmenleriniz tarafından

sanal sınıflar oluşturularak "Google Meet" üzerinden online derslerimizi yapıyoruz.

Velilerimize her türlü desteği UZEM (Uzaktan Eğitim Merkezi) veriyor. Ayrıca, uzaktan eğitimi daha nitelikli, daha kaliteli sürdürebilmek için uzaktan eğitim kalite standartlarını tanımladık. "Uzaktan Eğitim Sistemi Standardizasyon ve Kalite Geliştirme Rehberi"ni tüm öğretmenlerimizle paylaştık.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINI SEÇERKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

- » Okulu gezip, görüp öğretmenlerle tanıştıktan sonra cevaplamanız gereken en önemli soru şu: İçinize sindi mi? Mekan çok göz alıcı olabilir, önemi yok. Çocuğunuzun ihtiyacı olan, öncelikli olarak sevgi ve şefkatle sarmalanmaktır. Okulun her köşesinden, etrafta gördüğünüz miniklerden mutlu muydu? Yöneticilerin, öğretmenlerin, okulda görev yapan tüm personelin sevgisini ve şefkatini hissedebildiniz mi?
- » "Benim çocuğumla ilgileyecek olan insanlar kimler? Eğitime nasıl bakıyorlar? Ve en önemlisi onların eğitim anlayışı benim beklentilerimle örtüşüyor mu?" Bu soruları mutlaka yanıtlamaya çalışın.
- » Bir kurum kimliği çok önemlidir. Köklü bir okul olmasına özen gösterin.
- » Anaokulunda karşılaşacağı öğretmen,

onun ilk öğretmeni, ilk rol modeli olacak, ona okulu ve öğrenmeyi ya gerçekten sevdirecek ya da sevdiremeyecektir. O halde o öğretmenin kimliği, eğitimi ve deneyimi anaokulu seçiminde önem vermeniz gereken diğer bir noktadır diyebiliriz.

» Okulun akademik programını inceleyin. Teknoloji kullanımı özellikle bu dönemde oldukça önemli... Z kuşağına uygun bir eğitim modeli olması gerekir.

» "Çocukların sosyal-duygusal alanda hızla geliştikleri bu dönemde öğretim kadar eğitime de önem veriyorlar mı?" "Programlarında yaş gruplarına, bale, dans, müzik, spor gibi branş çalışmalarına yer veriyorlar mı?" sorularına sizin güveninizi kazanacak cevaplar arayın.

Okul öncesinde GÜVENLİ BAŞLANGIÇ

Anaokulu eğitiminin temel değerini güven olarak değerlendiren Girne Koleji CEO'su Dilek Cambazoğlu, "Anaokulu programında ana değerimizin güven olması doğrultusunda da güvenli başlangıç, güvenli okul ve güvenli iletişim kavramları öğrencilerimizin akademik ve sosyal deneyimlerine yön vermektedir." diye konuştu.

Girne Koleji'nde okul öncesi eğitimde nasıl bir eğitim modeli uyguluyorsunuz?

Girne Koleji anaokulu eğitiminin temel değeri güvenidir. Eğitimci profilinden programda yer verdiğimiz kaynaklara, veli iletişimi mekanizmasından müfredat içeriğine, eğitim modelinin tüm ana hatları güven değeri odağıyla oluşturulmuştur.

Anaokulu programında ana değerimizin güven olması doğrultusunda da güvenli başlangıç, güvenli okul ve güvenli iletişim kavramları öğrencilerimizin akademik ve sosyal deneyimlerine yön vermektedir.

Anaokulunda eğitim öğretim faaliyetlerimizin iki temel odağı bulunmaktadır; konuşma becerileri odaklı yoğun İngilizce eğitimi ve de bağlantılı bir içerik kapsamında yapılandırılan çift dilli ve tematik derslerdir.

Öğrencilerimiz her güne planlama

toplantısı ile başlarlar ve her günü değerlendirme toplantısıyla bitirmektedirler. Yetenek Akademisinde yer verdiğimiz dans, müzik, spor, kodlama-robotik içeriklerinden okuma yazmaya hazırlık etkinliklerine kadar her bir alan ana temanın çerçevesinde çift dilde uygulanmaktadır. Modelimizde önceliğimiz İngilizce ve tüm alanlarda etkin ifade becerileridir.

KEŞİF VE İLHAM MERKEZİ Okul öncesinde oyun ile öğrenmenin önemi nedir ve nasıl uygulanmalıdır?

Öncelikle oyun her şeyden önce çocukların biz yetişkinlere sunduğu çok kıymetli bir kaynaktır. Bir çocuğu oyun ile beslemek, onu araştırma yapmaya teşvik etmek, ona iletişim becerileri kazandırmak ve onun gelişimine tanıklık etmektir.

Oyun bünyesinde tüm gelişim alanlarını taşıdığı için de öğrenme sürecini olumlu yönde etkilemektedir. Bu yüzden oyun temelli öğrenme, her zaman iletişim ve gelişim yaklaşımının temeli olmalıdır.

Girne Koleji olarak oyun temelli öğrenme uygulamasında ise olmazsa olmazımız sınıflardaki keşif ve ilham merkezlerinde öğrencilerin kendi aralarında oyun kurmalarına zaman tanımak, her gün mutlaka en az bir kere bahçe saati etkinlikleri düzenlemektir. Ders başlığı her ne olursa olsun, öğrenme içeriği oyunla öğrencilere sunulmalı ve oyundaki samimi bir destekleyici rol ile çocukların doğal yatkınlıklarını geliştirilmelidir.

Okul öncesinde yabancı dil eğitimi hangi yaşta başlamalı ve hangi yöntemler uygulanmalıdır?

Erken çocukluk döneminin en yaşamsal yönü dil becerisidir. Çocuklar anlatmayı sevdikleri kadar dinlemeyi de severler. Konuşma, çocuğun biyolojik bir yeteneğidir ve yabancı dile maruz kalma ne kadar erken yaşta başlarsa o kadar çok bilişsel ve dilsel gelişimi desteklenmiş olacaktır.

Okul öncesinde yöntemleri ders alanlarıyla sınırlandırmamak gerekir. Ders alanı ne olursa olsun öğretmenlerin birlikte hareket etmesi, istikrarlı bir iletişim yönetimi oluşturmaları ve birbiriyle bağlantılı etkinliklerle ilerlemesi gerekmektedir.

Aslında her zaman en değerli yöntem iletişim ve deneyim bütünlüğü sunmaktır.

EN ÖNEMLİSİ TAKDİR DUYGUSU

Okul öncesi eğitimde aileye düşen görev ve sorumluluklar neler? Okul öncesi seviyesinde çocukları olan ebeveynler, çocuklarıyla iletişim kurarken nelere dikkat etmelidir?

Ailenin eğitimdeki en önemli sorumluluğunun iletişim olduğunu düşünüyorum. Kontrolten uzak, takdire yakın, iş birliği ve diyalog temelli yaklaşım her zaman eğitim kurumlarını motive etmektedir.

Ailenin okul ile iletişiminin yanı sıra çocuk ile iletişiminde de en önemli şey takdir duygusudur. Her bir çocuk çok özel ve özgünlükleriyle bugüne ve geleceğe değer katıyorlar. Bu nedenle doğru ya da yanlış, eksik ya da tam, yaş özelliklerinin üstünde gelişim ya da gelişim gösterme gibi değerlendirmelerimiz ne yönde olursa olsun çocuklar her zaman kendilerini iyi hissettikleri iletişim ortamında öz güven geliştirirler. Anne babalar ne kadar çok olumlu iletişim diliyle takipçi olurlar ve ne kadar çok çocuklarıyla sohbet ederlerse, çocuklar, duygusal iyi olma halleri yüksek bir şekilde yaşamlarını şekillendireceklerdir.

Okul öncesi eğitimde eğitici oyun ve araçlar ile teknolojiyi nasıl yararlanılmalı?

Tüm kademelerde olduğu gibi her bir öğrenenin teknoloji entegrasyonlu kaynaklardaki tercihi değişken olabiliyor.

Benim önerim daha çok dili İngilizce olan ve hikaye, görsel hafıza, matematik, dikkat ve konsantrasyon gibi birçok beceri başlığıyla çeşitlilik sunan dijital platformlar. Bir de tabii ki anne-babalara gelişim raporu sunan bir uygulamayla öğrencilerin akademik gelişimine katkı sağlayan ürünler de önerilerimiz arasında.

VELİLERLE SÜRKELİ İLETİŞİM SAĞLANDI

Covid 19 nedeniyle uzaktan eğitime geçilmesi sürecinde okul öncesi öğrencileriyle nasıl iletişim sağladınız? Bu konuda yaptığınız çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Öncelikle hepimiz için birincil öncelik yeni normale uyum sağlamak idi. Bu anlamda da veliler ile iletişimimizi sürekli kılarak sürece güvenilir adımlarla yön verdik.

Girne Koleji olarak anne-babalara bu süreçte birlikte

neler yapabileceğimizi sorduk ve üniversitemize de danışarak ilerledik. Dünyada neler yapıldığı da tabii ki önemli bir referans kaynağı.

İkincil olarak da öğrencilerimiz için programlar hazırladık ve ebeveynlere ev kitleti sunduk. Öğrencilerimizin bir yandan da en sevdiği etkinliklerle rutin oluşturmalarını sağlayarak onları aktif, zinde ve güvende tutacak bir çevrimiçi eğitim anlayışı geliştirdik. Dijital platformların kaynaklarından yararlanarak teknolojinin avantajlarını öğrenci ve öğretmenlerimizle buluşturduk, eğitim materyallerimizin teknoloji ile entegre içeriklerinden faydalandık. Fiziksel olarak sosyal mesafe ile ilerlerken, duygusal olarak yakın ve temasta kalarak süreci en etkili şekilde yönetmeye devam ediyoruz.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINI SEÇERKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

Okul öncesinde güvenli başlangıç gerçekten önemli bir söylem. Her bir çocuğun geleceğe dair tüm akademik ve sosyal adımlarına olumlu temel sağlayacak iki öncelikli ortam ise aile ve anaokulu ortamıdır.

Okul öncesinde her bir çocuğun yakından tanınmasını sağlayacak PDR süreci, yabancı dil eğitimine verdiği önem ve anne-babalara iletişimi

şeffaf ve süreklilik kavramlarıyla ulaşılabilir kılan bir iletişim ağı iyi bir anaokulunun ana göstergeleridir.

Anne-babaların mutlaka ziyaret ettiği okullarda iletişimi iyi gözlemlemesinin, kurumsal duruşu doğru yorumlamasının ve kurumun hangi değerler üzerinden eğitimi yönettiğini öğrenmesinin, uzun vadeli kararlar için oldukça önemli olduğunu düşünüyorum.

ile okul öncesinde

YENİ YAKLAŞIM

YÖM Okulları Genel Müdürü Gökür Karlı, “Özel BirYer Anaokulları olarak, omurgası sosyal duygusal gelişim olan ve teknolojiyi etkili bir araç olarak kullanan kendi uzmanlarımızın hazırladığı beceri odaklı eğitim programımızı oluşturduk.” diyor. Karlı, Özel BirYer Anaokulları’nda uyguladıkları eğitim-öğretim modelini artı eğitim’e anlattı.

Özel okullar okul öncesi eğitimde nasıl bir eğitim modeli uyguluyorlar?

Özel okulların her biri kendi felsefesine uygun dışarıdan örnek aldıkları veya kendi geliştirdikleri eğitim modellerini uyguluyorlar. Türkiye’de daha çok yurtdışı çıkışlı eğitim modelleri bizim kültürümüze adapte edilmeye çalışılıyor.

Özel BirYer Anaokulları olarak bizler 21. Yüzyılın bireylerinin yetişmesi için öğrenmenin ve beceri kazanmanın en hızlı olduğu erken çocukluk dönemini hedefleyerek, inandığımız ekosistemin içerisinde gelişen bir eğitim modeli olan BOYEP / Beceri Odaklı Yöm Eğitim Programını geliştirdik ve okullarımızda başarı ile uyguluyoruz. BOYEP çocuğun tüm gelişim alanlarını bütüncül bir şekilde destekleyen, beceri gelişimini esas alan, beyin temelli öğrenme ilkelerine uygun, farklılaştırılmış öğretimi destekleyen bir programdır. Öğrenme ortamları da bu bakış açısına uygun olarak çocuğun deneyimlemesine fırsat verecek biçimde tasarlanmıştır. Tüm okullarımızda çocuğun yaşına ve boyutlarına uygun, gerçek malzemelerle donatılmış “maker” atölyeleri bulunur. Maker

atölyelerini okullarımızın kalbi olarak tanımlarız. BOYEP içerisinde çocuğun değerlendirilmesi de çok boyutlu bir şekilde yapılır, öğretmenle birlikte aile de bu sürece katılır. Bir de bizim inandığımız ve modelimizi oluşturan en önemli söylemlerimizden biri de “Müfredat değil ekosistem öğretir.” dir. Bu sebeple tüm yapı taşlarımız doğru olduğuna inandığımız ekosistemimiz üzerine yerleşir.

DIŞ DENETİMLİ DEĞİL ÖZDENETİMLİ ÇOCUKLAR

Okul öncesi eğitim neden önemli?

Günümüz çocukları ne yazık ki artık sokaklarda oynayamıyor, akranları ile birlikte ağaca tırmanıp

birlikte düşmüyor, sokaklarda kavgalı edip sokaklarda barışmıyorlar. Sosyalleşebildikleri alan modern dünyanın tehlikeleri sebebiyle daha çok sanal dünya üzerinden oluyor. Doğayla sokakta öğrenme kısmı eksik kalıyor. İşte tam da burada okullar devreye giriyor. Özel BirYer Anaokulları olarak, omurgası sosyal duygusal gelişim olan ve teknolojiyi etkili bir araç olarak kullanan kendi uzmanlarımızın hazırladığı beceri odaklı eğitim programımızı oluşturduk. Okul öncesi dönem gelişimin en önemli yılları olması sebebiyle özgüven becerisi gelişmiş, kendisini ve çevresini tanıyan, duyarlı girişimci ruha sahip olan çocuklar yetiştirmeye üç yaş itibarıyla başlıyoruz. Her yaş grubunda ana temaya bağlı olarak hazırlanan MEB kazanımlarını da içeren kazanımlarla beceri kazandırmayı hedefliyoruz. Okulun gerçek yaşamın tam da kendisi olduğuna inandığımız için; karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilen, tüketmekten vazgeçip üretim yapmaya çalışan, dış denetimli değil özyönetimli çocuklar yetişmesini hedefliyoruz. Biliyoruz ki günümüzde bilgi en kolay ulaşılan şey haline geldi ama bilginin doğruluğunu sorgulamak, bilgiyi üretecek becerilere sahip olmak, finansal okur yazarlığa ve girişimci ruha sahip olmak gelecekte bu çocukları hep birkaç

adım önde tutacak.

3 TEMEL KİMLİK ve 7 YETERLİLİK

Okul öncesi eğitimde uyguladığınız yöntemler hakkında bilgi verilir misiniz?

Hem çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek hem de felsefemizle uyumlu olacak şekilde birbirini destekleyen bazı yaklaşımları ve yöntemleri kullandık. Özetlemek gerekirse; STEM yaklaşımı (fen, teknoloji, mühendislik ve matematik) TOD (tasarım odaklı düşünme) yöntemiyle ele alarak ve farklılaştırılmış öğretim modeli kullanarak MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nın ilke ve kazanımlarına uygun bir anlayışıyla BOYEP'i geliştirdik.

21. Yüzyıl becerileri bağlamında hazırladığımız bir öğrenen profilimiz var. Bu öğrenen profili, sayısal ve sözel becerilerin birlikte gelişmesini yani sağ ve sol beyin aktivitelerinin birlikte kullanılabilmesi anlayışına dayanıyor. Öğrenen profilinde etik vatandaşlık, girişimci ruh, dönüşümlü düşünür olmak üzere 3 temel kimlik ve bu kimliklerin altında onlarla ilişkili 7 yeterlilik alanı bulunuyor, BOYEP ile birlikte bu öğrenen profilindeki kimlikleri ve yeterlilikleri çocuklarda desteklemeyi hedefliyoruz. Öğrenen profilinin gelişmesi aynı zamanda çocukların bütüncül olarak fiziksel, bilişsel, sosyal, duygusal alanlarda ve öz bakım becerileri açısından gelişmesini de sağlayacaktır.

Bizim okullarımızda gerekliliğine inandığımız dört dil var. Anadil becerileri, yabancı dil becerileri, doğanın dili matematik ve felsefenin dili. Tüm programımızı bu çatının üzerine kuruyor ve sosyal duygusal gelişimi omurgamız olarak kabul

edip; karar verme becerisi yüksek, özyönetimi gelişmiş ve duygu yönetimi becerisine sahip çocuklar yetiştiriyoruz.

Anaokullarımızda çocuklar her gün rutin akıştan bağımsız olarak aldıkları atölyelerle çeşitli beceriler üzerine yoğunlaşıyorlar. Her çeyrek dönemde değişen atölyelerimiz arasında Felsefe atölyesi zorunlu atölyemiz. Bunun dışında bahçe oyunları atölyesinden, dikiş atölyesinden, origami atölyesinden, bahçe atölyesinden, ahşap atölyesinden uzanan geniş bir yelpazemiz var.

Okul öncesi eğitimde eğitici oyun ve araçlar ile teknolojiden nasıl yararlanılmalı?

Okullarda teknolojiyi araç olarak kullanmayı tercih ediyoruz. Çocuklara bilgiye ulaşmaları için yoldaşlık ederken teknolojiyi kullanmamak artık imkansız. Önemli olanın doğru yerde doğru zamanda ve yeterli miktarda, üretim odaklı teknoloji ile birlikte olmak gerektiğine inanıyoruz. Sınıflarımızda da zaman zaman eğitici oyunlara, teknolojik araçlara yer veriyor ve dahil ediyoruz. Çocuklara teknolojiyi kullanırken digital vatandaş olmanın öneminden bahsediyor ve

doğru yönlendirmelerine destek olmaya çalışıyoruz.

ANNE-BABALAR NASIL DAVRANMALI?

Günümüzde anne babalara çocukları ile ilgili hayallerini sorduğunuzda birbirinden farklı birçok cevapla karşılaşılıyor. Bunlardan belki de en fazla geleni "mutlu olsun" oluyor. Bizlerin çocuğu devamlı bir mutluluk çemberi içerisinde tutmaya çalışmamızda ona kendi iyi olma halini göstermeye çalışmanın daha doğru olduğuna inanıyoruz. Bir çocuğun iyi olma hali ise önce anne babasından geçiyor. Anne babanın kendi iyi olma halini biliyor ve çocuğuna yansıtıyor olması gerekli.

Çocukla kaliteli zaman geçirmesi, çok konuşan, sorgulatan, en saçma soruları sormasına, aklına gelenleri araştırmasına fırsat veren, birlikte araştıran anne babalar olmaları merak duygusunun körelmemesi için çok önemli. Ayrıca duyguları ile ilgili konuşan, başarısızlığı kötü bir şey gibi değil ders çıkartıp yola yeniden çıkmayı sağlayan bir araç olarak görmesini sağlayan, kendisi ve çevresi ile barışık bir model olmalarını ve bol bol oyun oynamalarını öneriyoruz.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINI SEÇERKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

Eskiden eve en yakın okulun seçim kriteri için en iyi sebep olduğunu savunurken artık tek kriter olarak bunu göremeyeceğimiz bir döneme evrildik. Çeşitli sebeplerle günümüzde özel okulların çoğalması, herkesin kendi ekonomik çerçevesine göre bir özel okula ulaşabiliyor olması, farklı bakış açısına sahip programların okullarda uygulanıyor olması farklı fiziksel mekanlar günümüzde seçimleri daha da zorlaştırıyor. Okul seçerken anne babaların en çok dikkat etmesini istediğimiz birkaç önemli konu var. Özellikle anaokulu seçiminde çocuğun maksimum 2 -3 km uzakta bir okula gidiyor olması, ilköğretim biraz daha uzak, orta okulda biraz daha uzak şekilde kademeli olarak uzaklaşması gerektiğini düşünüyoruz. Lisede ise kendi seçimini yapabileceği bir döneme gelmiş oluyor. En önemli seçimin anaokulu seçimi olduğunu düşünüyoruz. Anaokulu seçerken okul ve öğretmen

seçimi kadar önemli olarak çocuğun sosyal, duygusal omurgasını oluşturacak bir ekosistem seçiyoruz. Bu ekosistemin bileşenlerini çok iyi değerlendirmek gerekli. Bu ekosistem içinde okulun felsefesini benimsemiş bir kadronun olması çok önemlidir. Ekosistemin tüm üyelerinin birbirleriyle uyumlu olması gerekiyor ki çocukta zihinsel karmaşıklığa yol açmasın.

Biz ebeveynlar aslında okul değil ekosistem seçiyoruz. Ekosistem içindeki yaşamı gözlemek sohbet etmek okulun mevcut velilerinden birkaç kişi ile sohbet etmek, okulun en önemli paydaşı olan eğitimi tercihlerinin nasıl yapıldığı, sürdürülebilir eğitim planları, öğretmenlerin ne süredir orada olduğu, kurumsal aidiyet konularındaki tutarlılık ekosistemin doğru kurulduğunun en büyük göstergesidir.

Vatan'ın okul öncesi eğitim programının TEMELİNDE OYUN VAR

Vatan Okulları Anaokulları Zümre Başkanı ve Ataköy Vatan Anaokulu Müdürü Özlem Azargün, 'Yaparak Yaşayarak Öğrenme' eğitim modeli çerçevesinde "bilgiyi vermek yerine bilgiye ulaşmanın yollarını çocuklarımız ile birlikte buluyoruz, keşfediyoruz ve öğreniyoruz" diye konuştu. Çocukların yaratıcılıklarını, problem çözme yeteneklerini geliştirmeyi hedeflediklerini belirten Azargün ile, Vatan Okulları'nda uygulanan okul öncesi eğitim uygulamalarını ve Covid 19 sürecinde anaokulu öğrencilerine yönelik çalışmalarını konuştuk.

Vatan Okulları'nda okul öncesi eğitimde nasıl bir eğitim modeli uyguluyorsunuz?

Çocuklarımızın 21. yüzyıl becerilerini kazanmış, merak eden, işbirliğine açık, "ben değil biz" diyebilen, ilkeli, eleştirel düşünebilen, özgüvenli, yaratıcı, iletişimi güçlü ve öğrenmenin mutluluğunu yaşayan bireyler olarak yetişmelerini istiyoruz ve öncelikli olarak bunu sağlıyoruz. Bilgiyi vermek yerine bilgiye ulaşmanın yollarını çocuklarımız ile birlikte buluyoruz, keşfediyoruz ve öğreniyoruz. Ödül ve ceza ile değil, özdenetim ile kendi kontrolümüzü sağlayabilme, durum ve olayları içselleştirebilme, öğrenmenin sonuç için değil süreç için gerekli olduğuna dair farkındalık yaratma çalışmalarına önem veriyoruz. Çocuklarımızın, her gün merak ve istekle okula gelmeleri ve mutlu insanlar olarak yetişmeleri için onlara her türlü katkıyı sağlıyoruz.

Çocukların duygusal, zihinsel ve kişilik gelişiminin % 70'i 0-6 yaş arasında tamamlanmaktadır. Vatan

Okulları okul öncesi eğitim programımızda; çocuklarımızın tüm gelişimsel alanlarını destekleyen ve gelişimlerini sağlayan; High Scope, Montessori, Waldorf, Reggio Emilia Yaklaşımı, Math Their Way, GEMS Matematik ve Fen Proje Yaklaşımlı eğitim modellerinden oluşan karma bir program uyguluyoruz. 'Yaparak Yaşayarak Öğrenme' eğitim modeliyle çocuklarımızın; yaratıcılıklarını, problem çözme yeteneklerini geliştirmeyi hedefliyor, seçim yapma, karar verme, sorumluluk alma, deneme-uygulama, işbirliği geliştirme ve yaşlılarıyla ilişki kurma olanakları sağlamayı amaçlıyoruz.

ÇOCUKLARIN OYUNLARINI CİDDİYE ALMALIYIZ

Okul öncesinde oyun ile öğrenmenin önemi nedir ve nasıl uygulanmalıdır?

Oyun; çocuğun fikir ve karakterini güçlendiren, ona neşe ve haz veren, gelişiminde önemli rol oynayan içgüdüsel hareketlerdir. Oyun; gönüllü ve özgürce yapılan, mutluluk kaynağı olan, çocuğun tüm gelişimini uyaran,

yetenekleri kadar duyuları ve duyguları geliştiren etkinliklerin tümüdür. Çocukların oyunlarını ciddiye almalıyız, oyunlarına değer vermeliyiz. Çocukların en önemli işi "oyundur". Onların oyununu anlamak, çocuğa ve çocukluğa değer vermekle eş değerdir. Çocuklarımızı tanımak ve anlamak için onları oyunlarında gözlemlemeliyiz. Çocukların oyunlarının bir hikayesi vardır ve çocuklar oyunlarında olduğu gibilerdir. Çocuklar için oyun oynama, henüz sosyalleşme sürecini tamamlamadan, çok öncesinde içgüdüsel olarak eğilim gösterdikleri ve öğrenmenin başladığı bir durumdur. Oyun çocuğun kendini gerçekleştirme dilidir. Oyun bir boşlukta meydana gelmez, genellikle fiziksel ve sosyal alan içinde başlar. Oyunun en önemli faydalarından biri de sosyal yeterlilik gelişimini desteklemesidir. Çocuklar, ilişkiler kurabilir karışıklıkları çözmeyi öğrenebilir, uzlaşabilir ve davranışlarını adapte edebilir. Oyunda, kendi temsilcilerini oynadıkları ve kendi tercihlerini yaptıkları için çocukların iyimserlik ve başarı hisleri artmış olur. Çocuk çevresinde gözlemlediklerini, gündelik yaşantısını oyunlarını yansıtır. Oyun oynaması ve oyun içindeki tekrarları onun bilgi ve deneyimlerin kaybolmasını engeller. Oyun içerisinde bu tekrarlar onun günlük çatışmalarını çözümlemesine ve doyurulmamış arzularını doyurması için olanak verir. Çocuk oynarken birçok yeni kavramı öğrenir ve bunları sınar.

Vatan Okulları okulöncesi eğitim programımızda tüm müfredat oyun üzerine; atölyeler ve yaparak yaşayarak öğrenme içerikli kurgulanmış ve planlanmıştır. Oyunlarımızda "Montessori, Math Their Way, Waldorf, High Scope" gibi temeli aktif oyuna dayanan eğitim model ve programlar ile birlikte geleneksel oyunlarımıza da eğitim programımız içerisinde yer verilmektedir. Okul öncesi eğitim programlarında tema ve projeler çocukların gelişimleri için araç olarak kullanılmalı, çocukların yaş grupları ve ihtiyaçları dikkate alınarak etkinlik bazında öğretmenler ve çocuklarla birlikte oyunlar kurgulanmalı, plan yapılmalıdır. Çocuklarda ulaşılmak

"Okul öncesi dönemde çocuklara yabancı dil doğrudan değil, oyun, şarkı, tekerlemelerle dolaylı yoldan öğretilir. Böylece çocuk yabancı dille doğal bir ortamda karşı karşıya gelir, duyarak, görerek ve bizzat yaşayarak öğrenir. Öğretmen; flaş kartlar, hareket, jest, mimik; uygun ipucu verme, resim ve şekillerle gösterme, şarkı söyleme, şiir okuma, kitap okuma, karşılıklı konuşma, drama gibi yolları kullanabilir. Yabancı dildeki sesleri duymaya alışan çocuklar bunları zamanla benimser."

istenilen kazanımlara yönelik; eğitim materyallerinin program içerisinde aktif olarak tüm çocukların kullanımına fırsat ortamları oluşturulmalı, çocuklarla birlikte oynamalı, birlikte öğrenmeli, birlikte araştırma etkinlikleri yapılmalıdır.

Okul öncesinde yabancı dil eğitimi hangi yaşta başlamalı ve hangi yöntemler uygulanmalıdır?

Yabancı dil eğitiminin önemli gün geçtikçe daha da çok ortaya çıkmaktadır. Peki, çocuklarımız kaç yaşında ikinci dil eğitimi için hazır olurlar? Buna verebileceğimiz en net cevap: "mümkün olduğunca erken"dir. Çünkü çocuklar küçük yaşlarda çok daha hızlı öğrenmektedirler. Sağ ve sol beyin yarımkürelerinin gelişmesinin erkenlik döneminde sona ermesiyle, dil edinme zorlaşmaktadır. Çocuğun ikinci dili öğrenmesi ana dilini öğrenmesine engel olmaz, bilakis olumlu etkileri sayesinde çocuğun ana dilini daha kolay öğrenmesine katkıda bulunmaktadır. Çocuklar için özellikle 7 yaşına kadar, dil eğitimi öğrenme değil, dil edinme olarak görülmektedir. Bu da çocuk açısından ekstra bir çaba sarf etmeden

dili konuşabilmek anlamına gelmektedir. Henüz belli bir dili kuralları ve yapısına göre, yani teorik açıdan bilmedikleri için yabancı dili de taklit yoluyla ana dil gibi doğal bir şekilde öğrenmektedirler. Bebekken öğrendiğimiz dilleri unutmayız. Çünkü bu yıllarda edinilen diller, beynin ana dil bölgesine kaydedilmektedir.

Yaklaşık 10 yaşından sonra öğrenilen diller ise, beynin farklı bir bölümüne kaydedilmekte ve bu bilgileri sürekli canlı tutmak için daha

fazla çaba göstermek gerekmektedir. Henüz anadilini konuşmayan bebeklerin ikinci dil öğrenmesi için; yanında ikinci dili konuşmak, müzik dinletmek, kitap okumak ve ninni söylemek dil edinimi için önemli bir fark yaratmaktadır. Burada aslında önemli olan çocuğunuzun ikinci dili duymasını sağlamaktır. Konuşmaya başlamış olan 3 – 5 yaş arası çocuklar için çeşitli oyunlardan faydalanarak dili konuşmasına yardımcı olunabilir. Çocuk artık iki dili bilinçli olarak birbirinden ayırabilir. Üstelik kelime hazinesi gelişmeye başladığı için, farklı dillerdeki kelimeleri de daha net ayırt edebilir. Bu aşamada yabancı dil öğrenimini destekleyen oyunlar oynanabilir. 15 yaşına kadar ikinci bir dili doğru şekilde öğrenen çocukların bu dili anadili akıcılığında konuşma olasılığı artmaktadır.

OKUL ÖNCESİNDE AİLENİN SORUMLULUKLARI NELER?

Okul öncesi seviyesinde çocukları olan ebeveynler, çocuklarıyla iletişim kurarken nelere dikkat etmelidir?

Çocuklarımızın iyi ve başarılı birer okul hayatı geçirmesi, hepimizin en büyük dileğidir, ancak bunun için iyi bir okul seçmek veya ekonomik koşullarımızı zorlamaktan başka neler yapıyoruz? Daha doğrusu çocuklarımızı okullarında başarılı olmaları için yeterli kadar destekleyebiliyor muyuz?

Hangi anne babaya sorarsak soralım, hepsi aynı yanıtı veriyor; "çocuğumun eğitimi bizim için çok önemli. Biz onlar için en iyisini istiyoruz ve bunu yaptığımıza da inanıyoruz." Evet, haklılar! Hangi anne baba bunu istemiyor veya bunun için çaba harcamıyor ki? Hatta bunun için günümüzde bütün ekonomik koşullarını zorlayarak, çocuğunun iyi bir okula gitmesini sağlayan anne babalar çoğunlukta. Ancak, yine de ortada kaçınılmaz bir gerçek var; iş, çocuğu iyi

bir okula göndermekle ve para harcamakla bitmiyor. Acaba çocuk, yeterince ve sağlıklı bir biçimde okula motive olabiliyor mu veya ailesi tarafından gereken desteği görebiliyor mu? Unutmamak gerekir ki; iyi ve başarılı bir okul hayatı önce ailede başlıyor.

Çocukların gelişimleri, okul öncesi dönemlerde başlıyor ve okul çağında devam ediyor. İşte bu dönem içinde çocuklar, yaşama dair her şeyi çevrelerinde bulunan bütün varlıklardan öğrenebiliyorlar. Başta büyükleri olmak üzere arkadaşlarından, kitaplardan, müzelerden, kütüphanelerden, bilgisayarlardan vb. Çocukların sorgulamaları ve araştırmaları, gelişim süreçlerini destekliyor. Tabii büyüklerin de kendini sorgulayan çocuklara sabırla cevap vermeleri başlıca görevleri arasında yer alıyor. Yetişkinlerin, çocukların içinde buldukları gelişim sürecine, korkutmadan ve hatalı yaklaşımlarda bulunmadan destek vermeleri gerekiyor ve öğrenmeleri için de mutlaka zaman ayırmaları önem taşıyor. Çocuğun ihtiyaçlarının, yeteneklerinin, özelliklerinin keşfedilmesi ve bunlara destek verecek ortamların oluşturulması gerekiyor. Bunları sağlarken ve sağladıktan sonra da çocuklarımıza yaklaşımımızın; sorgulayan, kıyaslayan, eleştiren değil, ilgilenen ve destekleyen yönde olması çocuklarımızın çok yönlü gelişimine her zaman pozitif katkı sağlıyor.

Okul öncesi eğitimde eğitici oyun ve araçlar ile teknolojiden nasıl yararlanılmalı?

Okul öncesi dönemde gelişime uygun teknolojik uygulamalar; çocukların bilişsel, sosyal, duygusal, fiziksel ve dil gelişim fırsatlarını destekleyecek ve öğrenmelerini sağlayacak şekilde teknolojik araçların bilinçli olarak kullanılmasıdır. Günümüzde teknoloji çocuğun vazgeçilmez bir parçası olmuş ve olmaya da devam

etmektedir. Çocuklar çevrelerinde televizyon, akıllı telefon, dijital kamera, tablet, bilgisayar gibi pek çok teknolojik araçla karşılaşmakta ve kolayca bunları kullanmayı öğrenmektedirler. Bu araçlar çocukların günlük yaşamlarını derinden

etkilemekte, çevreleriyle olan iletişimlerini, eğlence anlayışlarını ve öğrenmelerini şekillendirmektedirler. Bu nedenle çocukların teknolojik araçları kullanımı engellemektense, kontrollü bir şekilde bu araçları gelişim ve öğrenmelerini destekleyici araç olarak kullanmalarını sağlamak gereklidir.

Çocuklara bilgisayar, klavye, fare, dijital kamera gibi teknolojik araçların nasıl kullanıldığını öğretmek gibi temel teknoloji becerileri kazandırmak belki ilk aşamada seçtiğimiz bir amaç olsa da; bu yeterli bir amaç değildir. Okul öncesi eğitiminde kullanılan geleneksel diğer materyallerde olduğu gibi teknoloji de çocukların oyunlarını zenginleştirmek, oynarken bilgi ve beceri kazanmak, keşfederek öğrenmek ve problem çözmek amacıyla kullanılmalıdır. Teknolojinin amacı geleneksel okul öncesi eğitimi materyallerinin yerini almak değil, geleneksel materyalleri desteklemek ve çocuklara zengin ve farklı öğrenme deneyimleri kazandırmak olmalıdır.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE NELER YAPILDI?

Covid-19 nedeniyle uzaktan eğitime geçilmesi sürecinde okul öncesi öğrencileriyle nasıl iletişim sağladınız? Bu konuda yaptığınız çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Covid -19 salgını nedeni ile pek çok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de yüz yüze eğitime ara verildi. Çocuklarımızın evde olduğu bu süreçte ebeveynleri ile birlikte keyifli vakit geçirmelerine ve devam eden gelişim / kazanımlarına yönelik biraz da olsa katkı sağlamak

amacıyla uzaktan eğitim programımız ile her gün çocuklarımızın evlerine misafir olduk. Gerçekleştirdiğimiz online eğitim ile her gün "30 - 45"er dakikalık "takvim hava durumu, güne merhaba, şiir, şarkı, tekerleme, parmak oyunları, sanat, matematik, İngilizce ve bilim aktiviteleri v.b. etkinliklerimiz ile uzaktan eğitim programımızı gerçekleştirdik. Çocuklarımızın merak ettikleri konular ya da temalarımız ile ilgili sorduğumuz sorularla "fırsat eğitimi, beyin fırtınası ve scamper" çalışmaları yaptık. 4 - 5 yaş grubumuzda her gün 2 öğrencimiz ile "göster anlat ve sayma zamanı" etkinliklerimizi yine canlı yayında gerçekleştirdik. Yapacağımız bu çalışmalar ile ilgili öğretmenlerimizin hazırlamış olduğu haftalık etkinlik takvimleri ve video çekimleri ile velilerimizi 1 hafta öncesinden bilgilendirdik. Uzaktan eğitim programımızda okul psikoloğumuz her gün tüm öğrencilerimizi gözlemledi, gerekli noktalarda veli ve öğrencilerimiz ile gün içerisinde / haftalık aramalarla iletişime geçerek gözlemlerini ve önerilerini paylaştı, velilerimizden gelen sorulara cevap verilmeye çalışıldı. Gerçekleştirilen bu rehberlik etkinlikleri ile ilgili hazırlanan haftalık planlar ve çekilen videolar veli ve öğrencilerimiz ile paylaşıldı. Online gerçekleştirdiğimiz veli seminerlerimiz, hafta içerisinde velilerimizden gelen sorular / yaşanan sıkıntılar ile paralel hazırladığımız haftalık bültenler ile rehberlik çalışmalarımızı yürüttük. Evde yapılabilecek çalışmalar ile ilgili olarak hazırladığımız "ev etkinlik takvimleri" ile çocuklarımızın aileleri ile de evde keyifli vakit geçirmelerine katkıda bulunmaya çalıştık. Yapılan tüm bu çalışmalarımız ile ilgili olarak velilerimizin bizlere gönderdiği fotoğraflar ve videolar ile "takip ve paylaşım" platformu oluşturduk. Uzaktan eğitim programı ve ev etkinlikleri programlarımızdaki kazanımlara yönelik oluşturduğumuz "haftalık veli değerlendirme anketlerimiz" ile haftalık olarak çocuklarımızdaki kazanımların da takibini yaptık.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINI SEÇERKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

Anne ve babalarımız öncelikle kendilerine şu soruları sormalıdır; "Çocuğum okula hazır mı?", "Anne-baba olarak biz çocuğumuzu okula göndermeye hazır mıyız?" Çocuğunuz için anaokulu araştırırken, okulların temel aldığı yaklaşımları gözden geçirmelisiniz. Bu yaklaşımların her biri farklı gelişim alanlarına odaklanır, değerlere öncelik verirler ve bu amaçla bazı davranışları geliştirmeyi hedeflerler. Okul öncesi eğitiminde anaokulu

seçerken önemli olan; öncelikle çocuğunuzun mutlu olacağı, eğlenerek öğreneceği, arkadaşlarıyla oyunlar oynayıp, etkinlikler yapacağı, sağlıklı ve dengeli besleneceği, sosyal kuralları öğrenip, sizin de gözünüz arkada kalmadan güvenerek bırakabileceğiniz, çocuğunuzun zihinsel, fiziksel, sosyal, duygusal ve özbakım ihtiyaçlarını karşılayabilecek, sizin beklentilerinize de karşılık verebilecek bir kurum olmasıdır.

Okul Kıyafetleri

Since 1983

Megu Giyim Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.

Okul Kıyafetlerinin Doğru Adresi

30 YILI AŞKIN TECRÜBE

MEGU GIYIM

KALİTE ODAKLI ÜRETİM

MEGU GIYIM

GENİŞ ÜRÜN YELPAZESİ

MEGU GIYIM

RPT SİPARİŞLERE HIZLI ÇÖZÜM

MEGU GIYIM

ÖZEL KUMAŞ TEDARİKLERİ

MEGU GIYIM

GÜLER YÜZLÜ SATIŞ POLİTİKASI

MEGU GIYIM

Adres: Oruç Reis Mah. Vadi Cad. B174 No:230/A GİYİMKENT-ESENLER / İSTANBUL

+9(0212) 520 15 17 +9(0212)512 75 95 +9(0212)519 41 56

megu@megugiyim.com www.megugiyim.com www.kolejkiyafetleri.com

facebook.com/megu.giyim instagram.com/meguokulkiyafetleri

Hocam, bizim kız ne zaman İngilizce cümle kuracak?

Okul öncesi dönemde YABANCI DİL EĞİTİMİ

**Bir çocuğun
küçüklüğünde aldığı
ilk intibalar, bütün
ömrünce devam eder.
Heinrich Schlimann**

(İlk çocuklarının anaokulu seçimi konusunda son derece dikkatli olan genç bir çift müdürün odasındadır.)

Anne: Hocam, bizim çocuğumuzun yabancı dile karşı yeteneği var. Bunu biliyoruz. Hem babamız üç dil birden konuşuyor hem de ben hamileliğim esnasında pek çok İngilizce set tamamladım. Kızımızın İngilizce eğitimini çok önemsiyoruz.

Okul yöneticisi: Siz hiç merak etmeyin Ceylin Hanım. Okulumuzun en güçlü taraflarından biri yabancı dil eğitimi. Çift dilli bir sistemle çocuklarımızın hedef dile maruz kalma oranını artıyoruz bunu yaparken de çeşitli oyunlarla, eğlenceli etkinliklerle, el işi malzemeleriyle yapılan boyamalarla çocuğumuzun yabancı dile karşı olumlu duygu geliştirmesini sağlıyoruz.

Baba: Hocam, bu söyledikleriniz son derece önemli elbette. Ancak bizim aradığımız okul kızımızın ilkokul eğitimine başladığında İngilizce açısından bir probleminin kalmadığı bir okul. Yani yurtdışı seyahatine çıktığımızda kendi yemeğinin siparişini verebilirsin istiyoruz.

Yukarıdaki diyalog yaşanmadı. Ancak yaşanma ihtimali son derece yüksek. Herhangi bir okul yöneticisinin dijital çağın etkisiyle kısa sürede sonuca ulaşmak

Prof. Dr. Cem Balçıklı

Gazi Üniversitesi,
Gazi Eğitim Fakültesi,
Yabancı Diller Eğitimi Bölümü,
İngiliz Dili Eğitimi ABD

isteyen velilere yönelik yaptığı açıklamalar- bizim örneğimizdeki okul yöneticisi son derece tatmin edici açıklamalar yaptı- bu yazının ana temasını oluşturan okul öncesi dönemde yabancı dil eğitiminin temel amacını ve bu amaca ulaşmak için nelerin yapılması gerektiğini gözler önüne sermektedir. Ancak isterseniz okul öncesi dönemde yabancı dil eğitimiyle ilgili kısa süreli bir yolculuğa çıkacağımız bu yazıda bazı kavramların net olarak anlaşılması için biraz bilimsel yaklaşımlardan yardım alalım.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ ÖĞRENCİLERİN ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

İngilizcede "young learners" olarak isimlendirilen kavram doğumdan 13 yaşına kadar olan tüm öğrencileri kapsamaktadır. İlkokula başlama yaşının 69 aya çıkarılmasına yönelik

düzenleme çerçevesinde okul öncesi dönemde eğitim alan tüm öğrencileri yabancı dil eğitimi literatüründe kullanıldığı haliyle "very young learners" olarak kabul ediliriz. Diğer bir deyişle; 0-6 yaş arasındaki dil öğrencileri "very young learners (çok küçük dil öğrencileri)" olarak kabul edilirken, 6 ile 13 yaş arasındaki çocukları "young learners" şeklinde yorumlanmaktadır.

Türkiye'de çocukların okul öncesi eğitime genellikle 3 yaştan sonra başlamasından dolayı bu döneme denk gelen dil öğrencilerimizin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel özellikleri nelerdir? Bu konuda pek çok araştırma ve yayın bize genellikle şunu göstermektedir. Bilişsel gelişim açısından yönergeleri anlayıp uygulayabilirler. Dikkatlerini ilgilendikleri konuların ilginçliğine göre 5-15 dakika arasında yoğunlaştırabilirler. Sembolik düşünce sürecinin başlamasıyla birlikte problem çözme becerilerinde de bir gelişme göze çarpar. Sosyal-duyuşsal bağlamında incelediğimizde ise; paylaşma kavramını yeni yeni öğrendiklerinden dolayı oyun oynamaktan, akranları ile vakit geçirmekten keyif alırlar. Birlikte yaşadıkları kişilerin duygularını anlamaya ve buna uygun davranırlar. Kuralları anlamaya ve kurallara göre davranmaya istekli olurlar. Yine daha bağımsız hareket etmeye başladığı dönemin içindedirler. Motor gelişimlerine bakacak olursak; düz bir çizgide yürümekten tutun da çift ayak zıplamaya kadar topu istediği hedefe doğru atmaktan tutun da merdivenlerden yarımsız inip çıkmaya kadar pek çok hareketi yapabilirler. Çocuklar arasında farklılık göstermekle birlikte genel olarak okul öncesi eğitimde yabancı dil öğrenmeye çalışan öğrencilerin

temel özelliklerini inceledikten sonra asıl odağımız olan dil gelişim süreçlerini mercek altına alalım.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE DİL GELİŞİMİ

Çocuklarda dil gelişimi literatürünü incelediğimizde bu dönemdeki çocukların cümle dönemine (32 aylık ve sonrası) denk geldiğini görmekteyiz. Bu dönemde artık önceki dönemlerde pek de önemsenmeyen dilbilgisi kuralları artık önemli hale gelmiştir. Çocuklar bu dönemde yetişkinlerin kurduğu cümleleri kurma yolunda bir yolculuğa çıkarlar. Ergenlik sürecine kadar gerek kelime gerekse dilbilgisi anlamında büyük gelişmeler gösterirlerken temel anlamda iletişim kurma noktasında herhangi bir sıkıntı yaşamazlar. Kendilerini son derece rahat ifade ederler. Zaman kavramının iyice oturmaya başladığı bu dönemde çocuklar geçmiş, şimdiki ve geniş zaman eklerini kullanırlar. 3 yaş civarında ne, kim türü soruları sormaya başlarken, 4 ve 5 yaşlarından itibaren dili daha doğru bir şekilde kullanmaya özen gösterirler. Kelime hazineleri sürekli gelişme gösterdiği dil oyunlarını da daha sık yapmaya başlarlar. 5/6 yaşlarına geldiklerinde ise birçok açıdan yetişkinlerin dil kullanımına benzerler. Olayları sırasıyla anlatmaktan tutun da aynı cümleyi farklı zamanlarda da ifade edebilirler. Çocuklar 6-7 yaşlarında birlikte yaşadıkları yetişkin gibi konuşurlar.

ÇOCUKLARA YABANCI DİL EĞİTİMİ

Bilişsel, sosyal ve duygusal, motor ve dil gelişimlerini dikkate alarak okul öncesi dönemde bulunan çocukların yabancı dil öğrenme süreçlerini yukarıda belirlenen ilkeler ışığında yürütmek gereklidir. Giriş kısmındaki diyalogda da görüldüğü gibi bu dönemde çocukların yabancı dile karşı olumlu duygu geliştirmesi en temel hedef olmalıdır. Pek çok ebeveynin düşündüğü gibi bu dönemlerde dilde çok büyük bir ilerleme beklemektense çocuğun hayatında veya daha dar anlamıyla etrafında olup bitenleri içselleştireceği bir yabancı dil eğitim süreci bu dönemin en önemli çıktılarında biridir. Kendisini ifade ederken kullandığı renkler, sayılar, hayvan isimleri, aylar, günler vb. yapıların çocuklara gelişimlerine uygun bir şekilde eğlenceli etkinliklerle bütüncül bir bakış açısıyla sunulması çocuklarda arzulanan olumlu duygunun gelişimini tetikler nitelikteki yaklaşımlardandır. Henüz soyut kavramlarının gelişmemiş olmasından dolayı dili oluşturan unsurları (dilbilgisi, kelime gibi) tek tek ayırıştırarak vermek yerine gündelik hayatta kullanabilecek dil parçacıklarının sunulması her zaman daha anlamlı sonuçlar doğuracaktır. Örneğin, what is your name? ifadesindeki her bir kelimenin ne anlama geldiğini öğrencilere sunmaktansa bu ifadenin geçtiği bir şarkıyı anlamlı tekrarlarla dinlemek daha uygun olacaktır.

Çocuklar gelişim özellikleri gereği sevdikleri şarkıları pek çok kez dinleyerek bu dönemin en önemli unsurlarından biri olan "kaliteli dil girdisine maruz" kalacaklardır. Yabancı dil eğitiminde "input" olarak ifade edilen bu kavram, öğrenim sürecinde hedef dilde öğrencilerin duydukları herşey olarak tanımlanmaktadır. Bu yaş grubundaki çocukların şarkılarla, oyunlarla, el işi etkinlikleriyle, boyalamalarla, drama etkinlikleriyle ve yarışmalarla bol miktarda girdiye maruz kalması altyapının sağlam bir zemine dayanmasını sağlayacaktır. Bu dönemlerde çocuklardan hemen cümle kurması, tanımadığı insanlarla İngilizce iletişim kurması, izlediği bir çizgi filmdeki İngilizce bir kelimeyi söylemesini beklemek hiç gerçekçi değildir. Çocukların bu tür isteklere cevap vermiyor/veremiyor olmasının altında tahmin ettiğimizden çok daha fazla neden olabilir. Ancak en bilineni dil öğrenme sürecinin okul öncesi dönemde bol miktarda girdiye maruz kalınarak yoğun bir havuz oluşturulması ve bu havuzun ancak uygun şartlar sağlandığında çıktıya dönüşeceği gerçeğidir. Sabır, bu dönemde çocuklarından hızlı bir şekilde dil üretimi bekleyen dijital çağın velileri için anahtar kelimedir.

ÇOCUKLARLA NE TÜR ETKİNLİKLER YAPILMALI?

Oyunlar: Çocukların dünyayı keşfetme aracı olan oyunlar okul öncesi dönemde sıklıkla başvurulması gereken

JOJO

Kolej Dünyası

Okul

Tekstilinde
Aradığınız HERŞEY!

www.jojokolej.com.tr

0342 225 22 27

JOJO Kolej Dünyası bir POLLY Tekstil Giyim Sanayi Tic.ve Ltd. Şti. Markasıdır.

Okul öncesinde ÖĞRETMEN YETERLİLİKLERİ

Bir mesleğe anlam ve değer katanlar, o mesleği yapanlardır. Çocukların eğitiminden sorumlu öğretmenlerin, toplumsal geleceği oluşturmadaki stratejik rolü düşünüldüğünde, bu anlam ve değer katma yarışında çok daha önde olmaları gerekliliği herkesin kabul edeceği bir gerçekliktir. Bu kapsamda, öğretmenlerin mesleki yeterlilikleri adı altında birçok tanımlama yapmak mümkündür. Ancak, bu tanımlamalardan daha önemlisi, tanımlamalarda yer alan becerilerin hakkının verilerek yapılmasıdır. Uygulamada karşılık bulmayan ve sadece kağıt üstünde kalan tanımlamaların pek fazla bir şey ifade etmeyeceği açıktır. Şunu da unutmamak gerekir ki, teorik bir zemine oturmayan uygulamalar da kördür. Akli ve bilimsel birikimi dikkate almadan, sadece sezgiler ve tecrübelerle yapılacak bir eğitimden beklenen sonuçların alınması mümkün değildir. O halde, yapılan araştırmaların sonuçlarına bağlı olarak elde edilen bilgilerden hareketle, öğretmenlik mesleği için yeterlilik tanımlamaları yapmak ve bu tanımlamalarda ortaya konan becerileri uygulamaya aktarmak sürecin doğası gereğidir. Öğretmenlerden beklenen ilk ve temel yeterlilik de, teori ve pratik arasındaki bu ilişkiyi görerek her iki alanda da kendini geliştirmektir.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİNİN YETERLİLİK ALANLARI

İdeal öğretmeni tanımlamak oldukça zor ve iddialı bir iştir. Sonuçta, ideal dediğimiz şey adeta mükemmeli çağırıştır ve bu da gerçekleşmesi pek de mümkün olmayan bir şeydir. Ancak, ideal olan bizim için hedef olmalıdır. Kişisel ve mesleki gelişim açısından yol göstericidir. O nedenle, her meslek grubu için ideale dair bir çerçeve

Dr. Oktay Aydın
Marmara Üniversitesi

çizmek, o mesleği yapanlar için bir ufuk oluşturur. Bu açıdan hareketle okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler için belirli bir çerçeve çizmek gerekir. Elbette, öğretmen yeterlilikleri, aşağıda çizeceğimiz çerçeve ile sınırlı değildir. Ancak okuyuculara belirli bir fikir vermek temel amaçtır.

Hayata olumlu bakma ve mutlu olma. Bir öğretmenin, mesleğinde başarılı olabilmesi için öncelikle kendi kişilik alanında iç barışını sağlamış olması gerekir. Kendisiyle barışık olanlar, genel olarak hayata olumlu bakar ve yaşadığı olumsuzluklardan az ya da çok etkilense bile mücadele gücünü kaybetmezler. Öğretmenler ne kadar iç barışlarını sağlarsalar, sınıfları da o kadar mutluluk ve huzur dolu yerler olur. Kişisel dünyasında huzursuz ve gergin olan bir öğretmen, kaçınılmaz olarak çocuklara da bunu yansıtacak, onların istenmeyen davranışlarına karşı yeterince tolerans gösteremeyecektir. Çocuklara olur olmaz yerde bağırıp çağıran, en küçük bir şey karşısında tepkiselleşen, imalı konuşmalar yapan, onlarla sanki arkadaşymış gibi polemiğe giren öğretmenlerin birçoğunun

sorunu çocuklarda değil, kendisinde araması daha doğru olur. Sonuçta, çocukların aşağı yukarı nasıl davrandığı bellidir ve öğretmenlik yapan herkes bu davranışlarla karşılaşır. Aynı davranışı yapan çocukların öğretmenleri çoğu zaman aynı tepkileri vermezler. Çocuğun davranışı aynı olsa bile verilen tepkinin farklı olması, çocukla ilgili değil, öğretmenle ilgilidir. Öğretmenin algısı, bilgi birikimi, kişilik yapısı, duygulanımları, hayata bakışı vb., çocuklara verdiği tepkinin arkasındaki değerlerdir. Eğer çocuklara verilen tepkilerde devam eden sorunlar varsa, bu değerlerin gözden geçirilmesi gerekir.

Çocuk gelişimi hakkında bilgi sahibi olma. Şüphesiz ki, bir mesleği yapacaksanız, o mesleğin bilgi birikimine sahip olmalısınız. Özellikle de küçük çocuklarla çalışan bir öğretmenin hataları minimize etmesi şarttır. Bu da, çocuk gelişimi hakkında bilgi sahibi olmasını gerektirir. Bir çocuğun hangi yaşta neyi ne kadar yapabileceğini, nasıl öğrendiğini, davranışlarının yaşına göre nedenlerini, istenmeyen davranışlar karşısında nasıl davranılması gerektiğini bilmek son derece önemlidir. Bu bilgilerin de elbette ki bilimsel nitelikte olması gerekir. Örneğin, özellikle 4 yaşına kadar çocuklarda görülen inatçılığın kişilik gelişiminde son derece önemli olduğunu ve bunun gelişimsel bir özellik olduğunu bilmeyen bir öğretmenin, bu inatçılığı bir sorun olarak değerlendirmesi sürpriz değildir. Buna bağlı olarak, çocuğun kişiliğini zedelemekten inatçılıkla başa çıkma becerilerini göstermesi de mümkün değildir.

Çocukları ve mesleğini sevmek. Sevgi insanı hayata bağlayan en temel duygudur. Hangi mesleği yaparsak yapalım o mesleği sevmedikçe sürekli bir başarı elde etmek mümkün değildir. Okul öncesi öğretmenin de

öğretmenliği ve çocukları sevmesi ilk koşuldur. Çocuklarla birlikte zaman geçirmekten, onlarla bir şeyleri paylaşmaktan, onların hayatlarının bir parçası olmaktan keyif almak gerekir. Bir anaokulu öğretmenin, çocuğun ağlamasına tahammül etmesi, inatçılıkları karşısında hoşgörülü olabilmesi, tuvaletini kaçırdığında yardım etmekten rahatsız olmaması, yönerge almadığında öfkelenmemesi, kurallara uymadığında sabırlı davranabilmesi ancak ve ancak sevgi ile olur. Hayatı sevmek, kendini sevmek, mesleğini sevmek ve çocuğu sevmek... Yüreği büyük öğretmenlerin sevgisi de büyüktür. Sevgide cömert olmak, hem mutlulukta hem de başarıda en büyük güçtür.

Yüksek sinerji yaratma gücü.

Öğretmenlik hareketli bir meslektir. Sınıfa girdiğimizde, bizim enerjimizle karşıımızdaki bir grup çocuğun enerjisi buluşur. İşte tam bu noktada öğretmen için iki ihtimal var: Birincisi, kendi olumlu enerjisini çocukların enerjisi ile buluşturarak harika işler yapmak; ikincisi, düşük ya da negatif enerjisini çocuklara bulaştırarak günü çekilmez hale getirmek. Çocukları harekete geçiren en önemli şey öğretmenin pozitif enerjisidir. Öyle ki, öğretmenin çocukları sarıp sarmalayan pozitif enerjisi, onları daha uyumlu hale getirir, motivasyonlarını yükseltir ve sorumluluk alma isteklerini artırır. Bir sınıfı yönetmek demek, o sınıfın enerjisini yönetmek demektir aslında. Öğretmenler de, gerek konuşmalarında, gerekse göz kontağı kurma, jest-mimik kullanma, hareketli bir yapıya sahip olma, motive edici ve etkili konuşmalar yapma gibi becerilerini kullanarak sınıfın enerjisini yönetmelidirler. Böyle bir öğretmen, hem kendini hem de sınıfı eğlendirir. Eğlenceli ortamlar da çocukların öğrenmeleri açısından çok etkili olur. Biliyoruz ki, özellikle çocukların beyni eğlenerek öğrenmeye daha yatkındır.

Çocukların gündemini takip etme.

Her dönemin çocukları, kendi döneminin değerleriyle varolurlar. Buna bağlı olarak, çocukların konuştuıkları konular, yaptıkları şakalar, oynadıkları oyun ve oyuncaklar, izledikleri filmler, kaygılandıkları konular, anne-babalarıyla aralarında geçen konuşmalar gibi bir çok ayrıntı

öğretmenler açısından önemlidir. Öğretmenler, çocukların gündemini takip etmeli ve bilgi sahibi olmalıdırlar. Böylece, kimi zaman çocukların yaşayabilecekleri olası sorunları önceden tahmin ederek proaktif davranabilirler. Bir anlamda, sorunları sorun olmadan önlemiş olabilirler. Çocukların ilgi alanlarına giren konuları takip eden öğretmenler, çocukların hassasiyetlerini ve sorunlarını daha iyi anlayabilir, onlarla empati kurabilir ve vereceği mesajlarla onları daha başarılı yönlendirebilirler. Unutulmamalı ki, bazen doğru yerde ve doğru zamanda kullanılan doğru bir kelime bile çok şeyi değiştirebilir. Bu da ancak, çocuğun gözünden ve dünyasından bakabilmeyi gerektirir.

Derin düşündürme gücü.

Zihnin gelişiminde en önemli faaliyetlerden biri "derin düşünme"dir. Derin düşünme, belirli bir konuya odaklanarak o konuyu en ayrıntılı şekilde analiz etme ve ayrınılandırmadır. Bir konu üzerinde gerçek anlamda yoğunlaşmış düşünmeye başladığımızda ilgi çekici bir süreç yaşarız. Şaşırırız, zorlanırız, kafamız karışır, fark etmediklerimizi fark eder ve giderek zihnimizin adeta aydınlandığını hissederiz. Tam da bu noktada, derin düşünmemizi başlatacak dokunuşlara ihtiyacımız olur. İşte öğretmenin sınıf ortamındaki en önemli sorumluluklarından biri de, çocukların düşünme süreçlerini harekete geçirecek hamleleri yapmaktır.

Bunun en etkili yolu da doğru soru sormaktır. Çocuklara doğrudan bilgiyi aktarmak yerine, sorular sorup onları düşünmeye teşvik ederek, bilgilere kendilerinin ulaşmasını sağlamak oldukça etkili bir yoldur. Bu yöntem daha uzun zaman alır ancak sonuçları çok başarılıdır. Soru sormak önemlidir ancak, çocukları "evet", "hayır"dan oluşacak cevaplara yönlendirmek derin düşünme süreçlerini harekete geçirmez. Önemli olan, konunun görmediği ve düşünmediği bir yanının ortaya konması ve onun üzerinde fikirler geliştirmeye yöneltilmesidir. Burada kastedilen de hayali ve sadece yaratıcılığa odaklanan sorular değildir. Gerçeğe ait ve gerçekçi sorulardan hareketle derin düşünmeyi sağlamak esastır. Örneğin, çocukların çok ilgi alanına giren dinazorlarla ilgili olarak, "Geçmiş tarihlerde dinazorların yaşadığını biliyoruz. Ama bugün yaşadığımız dünyada hiç dinazor yok. Acaba ne oldu da dinazorlar yok oldular?", "Biz nesnelere yukarıdan bıraktığımızda aşağıya düştüğünü görüyoruz. Ancak, uçaklar nasıl oluyor da havada kalıp uçabiliyor?", "Bir fili nasıl tartabiliriz?" vb. Çocukların soruların cevaplarını düşünmesi çok etkilidir ama bundan daha da etkili olan yöntem, çocukların soru sormasını teşvik etmektir. Unutmamak gerekir ki, iyi bir soru oldukça iyi bir bilgi birikimine sahip olmayı gerektirir. Eğer çocukları soru soracak yeterliliğe getirebilirsek, derin düşünme eylemi kaçınılmaz olur.

Öğretmenlerin; uzaktan eğitimle imtihanı mı ?

UZAKTAN EĞİTİMİ İMTİHANI MI ?

Doç. Dr. Coşkun KÜÇÜKTEPE

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi

Dünya, tarihin en önemli küresel sorunlarından birini yaşıyor. İnsanlık bu çapta bir pandemiyi en son, yaklaşık yüz yıl önce İspanyol Gribi ile yaşamıştı. Şu an hayatta olan insanlar, hangi yaşta olurlarsa olsunlar, böylesine korkutucu ve tehlikeli bir deneyimi ilk defa yaşıyorlar. Malum, Covid-19 salgını bütün dünyayı alarma geçirdi, normal hayatın işleyişi her alanda önemli ölçüde kesintiye uğradı. Ülkeler, sosyal ve ekonomik alanlarda son yüzyılda hiç görülmemiş ya da nadiren başvurulmuş uygulamalar ve önlemlerle, pandeminin olumsuz etkilerini azaltmaya ya da yok etmeye çalışıyorlar. Günlük yaşamda ki bazı rutinler ötelenerek, değiştirilerek ya da ortadan kaldırılarak, insanların sağlığı korunmaya çalışılıyor. Bu önlemler ve uygulamalar insanların iş ve sosyal yaşamlarında birçok zorunlu kısıtlamalarla birlikte köklü değişimleri de içeriyor. En temel insan haklarından biri olan seyahat özgürlüğü sınırlandırılıyor, sosyal ilişkilerin ve iletişimin en temel kurallarını “sosyal mesafe” kavramı belirliyor.

Birçok insanın evi artık aynı zamanda işyeri de olmaya başlıyor. İnsan yaşamının normalleri değişiyor, artık “yeni normal” kavramından bahsediliyor. İnsan sağlığını korumaya yönelik önlemler ve uygulamalar başta ekonomi olmak üzere hukuk, sağlık, eğitim, spor, sanat gibi bütün toplumsal alanlarda ciddi değişimleri, dönüşümleri ya da yeni uygulamaları beraberinde getiriyor.

Bu kapsamda birçok ülke üretim ve istihdamı korumaya yönelik yeni önlemler ve uygulamalarla küresel salgının ekonomideki olumsuz etkilerini azaltmaya çalışırken, insanların toplu olarak bir arada bulunmasının söz konusu olduğu spor karşılaşmaları, mahkemelerde dava duruşmaları, sanatsal etkinlikler ertelendi ya da ertelenemeyecek olanlar iptal edildi. Eğitimde ise, nisan ayından bu yana 193 ülke yüz yüz eğitime ara vererek okullarını kapattı. UNESCO’nun verilerine göre dünya genelinde 1 milyar 724 milyondan fazla öğrenci bu süreçten etkilendi. Bu ani gelişen pandemi durumuna hazırlıksız yakalanan ülkeler, acilen aldıkları önlemlerle eğitimde ortaya çıkan bu durumun, yıkıcı etkileri hafifletilmeye çalıştılar. İşte tam da bu noktada tüm dünyada uzaktan eğitim uygulamaları zorunlu olarak daha önce hiç kullanılmadığı ölçülerde kullanılmaya başlandı. Şüphesiz ki, uzaktan eğitim, bu süreçte eğitim paydaşlarının üzerinde en çok konuştuğu kavram oldu. Başta öğretmenler ve eğitim yöneticileri olmak üzere,

bilim insanları, ebeveynler ve öğrenciler tarafından uzaktan eğitimle ilgili çok söz söylendi. Herkes bu “yeni” uygulama ile ilgili kendi perspektifinden değerlendirmeler yaptı. Uzaktan eğitimde kullanılan araç ve yolları etkili ve verimli bulanlar olduğu gibi, verimsiz ve etkisiz bulanlar oldu. Eğitimin geleceği geldi, diyenler olduğu gibi, eğitimin geleceği uzaktan eğitime indirgenemez, diye karşı çıkanlar da oldu. Öğretmenlerin uzaktan eğitimdeki bazı uygulamalarını bilişim teknolojilerinin ruhuna aykırı ve ilkel bulup eleştirenler olduğu gibi, söz konusu uygulamaları yaratıcı bularak öğretmenleri destekleyenler de oldu.

Peki uzaktan eğitim nedir?

Uzaktan Eğitim, öğrenci ve öğretmenin (ya da eğiticinin) yüz yüze olmadığı, zamanın imkanları çerçevesinde, çeşitli teknolojik araç ve yöntemler kullanılarak gerçekleştirilen, zaman ve mekândan kaynaklı bazı sınırlamaları ortadan kaldırarak, eğitim-öğretim faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayan bir eğitim yaklaşımıdır. Bu ifadeden anlaşılacağı gibi, uzaktan eğitim yaklaşımı, zamandan ve mekândan bağımsız bir eğitim ortamı sunarken, fırsat eşitsizliğini de, bir düzeyde ortadan kaldırarak daha esnek ve dinamik bir eğitim olanağı sağlayabilmektedir. Uzaktan eğitimin çeşitli model ve uygulamaları, yüz yüze eğitime ara verilmesiyle birlikte öğrencilerin okula gitmeden, eğitimlerine devam etmeleri sağlamak amacıyla bu süreçte bir tercih olmaktan öte, zorunluluktan yoğun bir şekilde kullanılmaya ve konuşulmaya

başlandı. Uzaktan eğitimin, bu denli çok konuşulması yeni olsa da, aslında kavram yeni değildir. İlk olarak 1700'lü yılların başlarında Boston Gazetesi'nde "Steno Dersleri"nin uzaktan verilmesiyle ortaya çıkmış, 1800'lü yılların ortalarına doğru da İngiltere'de, mektupla uzaktan eğitim uygulamaları kullanılmaya başlanmıştır.

Dünyada da mektupla uzaktan öğretim uygulamaları ABD, İngiltere, Almanya, Fransa ve Rusya başta olmak üzere bir çok ülkede gelişerek yaygınlaşmış, hatta 1800'lü yılların son çeyreğinde mektupla öğretim yapan üniversiteler, enstitüler ve çeşitli merkezler kurulmuştur. 20. Yüzyılın ilk çeyreğinden sonra radyonun yaygınlaşmasıyla beraber, mektubun yanı sıra uzaktan eğitim aracı olarak radyoda kullanılmaya başlanmış, çeşitli üniversiteler radyo istasyonları kurarak uzaktan eğitim yapmaya başlamışlardır.

1960'lı yılların sonunda, ağırlıklı mektup olmak üzere radyonun da kullanıldığı uzaktan eğitim araçlarına televizyonda eklenerek, bütün dünyada hızla yaygınlaşmıştır. 1990

yılların başlarından itibaren uzaktan eğitimde televizyonun yanı sıra internet ve web teknolojileri de kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde ise; bilişim teknolojilerinin sağladığı imkanlarla daha da gelişen uzaktan eğitim araç ve yolları, öğrencilere ses, video, grafik, iki ve üç boyutlu animasyonlar ile yapay zekanın da etkin bir şekilde kullanılmasıyla anında geri bildirim sağlayarak, kişiye özel öğretim olanakları sunmaktadır. Bilişim teknolojileriyle zenginleştirilmiş materyaller içeren bir uzaktan eğitim ortamı, öğrenciye daha etkili, verimli ve zevkli öğrenme yaşantıları sağlamaktadır.

Uzaktan eğitimin tarihi gelişim sürecini kısaca irdelediğimizde de görüyoruz ki, uzaktan eğitim kavramı yeni ortaya çıkmış bir kavram değildir. Yaklaşık 300 yıl önce ortaya çıkmış ve zamanın teknolojik koşul ve imkanları ölçüsünde gelişerek her geçen gün yeni uygulama, araç ve yöntemleri de bünyesine katarak günümüze gelmiş ve bu serüvenini geleceğe de aktaracak şekilde devam ettirmektedir.

Uzaktan eğitim her dönem teknoloji ile doğru orantılı gelişmiş

ve aslında eğitimde günün teknolojilerinin kullanılmasıyla şekillenmiştir. Peki günümüzde, yoğun bir şekilde kullanılan uzaktan eğitim uygulamaları, gelecekte yüz yüze eğitimin yerini alabilir mi? Eğitim ve öğretim faaliyetleri bütünüyle uzaktan eğitim teknolojileriyle gerçekleştirilebilir mi? Uzaktan eğitim teknolojileri öğretmenlik mesleğini ortadan kaldırabilir mi? Dünyanın en zeki insanlarından biri kabul edilen, fizikçi ve fütürist Prof. Dr. Michio Kaku yakın gelecekte teknolojinin eğitimde çok daha yoğun ve farklı özellikleriyle kullanılacağını söylüyor.

Ona göre, gelecekte bilgiye ulaşmak daha kolay olacak. Ders kitapları ve tabletler ortadan kalkacak, Google gözlükleri gibi kontak lensler öğrencinin bir göz kırpmasıyla bilgiye ulaşmasını sağlayacak. Ezber ortadan kalkacak, öğrencilerin dersi kaçırdım bahanesi kalmayacak, öğrenci istediği zamanda ve yerde bilgiye ulaşabilecek. Bu söylemlerden anlıyoruz ki; gelecekte uzaktan eğitim uygulama ve teknolojileri eğitimde çok daha fazla kullanılacak hatta robot öğretmenler olacak.

Peki okullar ve yüz yüze eğitim ortam ve uygulamaları ortadan kalkacak mı? Prof. Kaku bütün bu teknolojilerin okulun ve öğretmenlerin yerini alamayacağını söylüyor. Evet gelecekte de okullar ve öğretmenler olacak, yapı, rol ve görevleri değişse de hiçbir uzaktan eğitim teknolojisi bunların yerini alamayacak. İnsanoğlu her zaman gerçek öğretmenlerin rehberliğine ve mentorluğuna ihtiyaç duyacak. Öğrencilerin sosyal beceriler kazanacakları okullar ve sınıflar her zaman olacak.

Zaten uzaktan eğitim uygulamalarının tarihsel süreci de bu söylemleri desteklemekte; uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin bir alternatifi değil; yüz yüze eğitimin verimini ve kalitesini arttıracak destekleyici bir uygulama olduğunu göstermektedir. Aksi olsaydı, zaten şimdiye kadar yüz yüze

eğitim uygulamalarının yok olması beklenirdi. Unutulmamalıdır ki, eğitimde teknoloji, öğrenciye istenilen nitelikleri kazandırabilmek için bir araçtır, amaç olamaz. Araçla amacı yer değiştirdiğimizde; eğitimin zeminini gerçeklikten uzaklaştırmış ve sığlaştırmış, okulun ve öğretmenin anlam ve önemini küçümsemiş oluruz. Böyle olunca da, uzaktan eğitim teknolojilerini, öğretmenin yerine geçen ve onu sınav araçları gibi algılar; "öğretmenlerin uzaktan eğitimle imtihanı" başlıklı yazılar yazarak, söyleşiler yaparak, uzaktan eğitim teknolojilerini kullanmaktaki eksikleri üzerinde konuşabiliriz.

Ama bu durum, uzaktan eğitim teknolojilerinin öğrenme süreçlerindeki etkililik ve verimliliğini yükseltmez, öğretmene alternatif olabileceğini göstermez. Halbuki, bu süreci değerlendirmede, öğretmenlerin uzaktan eğitim teknolojilerini kullanmadaki eksiklerini ortaya koymak ne kadar önemli ise; uzaktan eğitimin yetersiz ve eksik kaldığı noktaları da ortaya koymak o kadar önemlidir.

Yani "öğretmenlerin uzaktan eğitimle imtihanı", demek yerine "Öğretmenlerin uzaktan eğitimi imtihanı" demek, eğitimin ruhuna daha uygun bir söylemdir. Her şeye rağmen; pandemi sürecinde zorunlu olarak uygulanan uzaktan eğitim, tüm eğitim paydaşlarına yeni bilgi ve farkındalıklar kazandırırken, eğitime ilişkin yeni sonuçlar çıkarmalarını da sağladı. Bu süreç;

Okulların; bilişim alt yapılarını güçlendirmeleri gerekliliğini;

» Uzaktan eğitimin bundan sonraki süreçte, yüz yüze eğitim başladıktan sonra da öğrencilerin eksik ve yanlışlarının tamamlamada, öğrendiklerini pekiştirme ve farklı alanlara transfer etmelerini sağlamak amacıyla daha etkin kullanılması gerektiğini ortaya koydu.

» Öğrencilerin sosyo-duygusal gelişimleri açısından okulların ne kadar önemli olduğunun tekrar algılanmasını sağladı.

Öğretmenler açısından; teknolojiyi kullanma becerilerindeki eksikleri gidermeleri, yeni teknolojileri kullanma becerileri geliştirmeleri gerektiğini;

» Bilgiye erişimin bu kadar kolay olduğu bir dünyada, öğrenciye rehberlik yapmanın sürekli öğrenme ve kendini geliştirmelerine bağlı olduğunu, tekrar hatırlamalarını sağladı.

» Koşullar ne olursa olsun, öğretmenlerin bir yemek masasını, bir mutfak dolabını bile uzaktan eğitimde bir araç olarak kullanarak, her koşulda bir cana dokunmayı başarabilecek yaratıcılıkta olduğunu, bir kez daha gösterdi.

Öğrencilerin; bazen çok keyifli bulmasalar da okulun sosyalleşme ve iletişim açısından ne kadar önemli olduğunu;

» Bilgiye ulaşmak için okul ve öğretmenlerin dışında da çok farklı araç ve yolların olduğunu, bilgiye ulaşmanın geçmişe göre artık çok daha kolay olduğunu fark etmelerini,

» Bilişim teknolojilerinin oyun ve eğlencenin dışında eğitsel amaçla da, etkin bir şekilde kullanabileceklerini görmelerini sağladı.

» Ayrıca öğrenciler, öğrenmede senkron ve asenkron uzaktan eğitim uygulamalarını, planlı bir şekilde takip etmenin uzaktan eğitimde verimliliği artırdığını yaşayarak öğrendiler.

Ebeveynlerin; okulun, çocuklarına sadece bilgi sunan bir yer olmanın çok ötesinde anlamlar taşıdığının farkına varmalarını sağladı.

» Çocuklarıyla kaliteli zaman geçirmenin ne kadar önemli olduğunu,

» Geçmişte okulu ve öğretmenleri eleştirirken, bazı noktalarda haksızlık yapmış olabileceklerini,

» Okul ve öğretmenlerden beklentilerini tekrar gözden geçirmeleri gerektiğini,

» Dijital ebeveyn olmanın uzaktan eğitim açısından ne kadar önemli olduğunu görmelerini,

» Çocuklarının ilgi ve gizil yeteneklerini fark etmelerini sağladı.

Sonuç olarak; yeterli teknolojik alt yapıya sahip olursa bile; uzaktan eğitimin bazı yaş gruplarında, seviyelerde ve derslerde yetersiz kaldığını, yüz yüze eğitimin uzaktan eğitimden çok daha etkili ve verimli olduğunu; uzaktan eğitimde, teknolojinin çok şey olduğunu, ama her şey olmadığını, bütün eğitim paydaşların gördüğü, yaşadığı, hissettiği bir dönemi yaşıyoruz.

EĞİTİM ve BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

“30 yıllık tecrübe ve hizmet kalitesiyle sektörün güvenini kazanmış bir eğitim teknolojisi firmasıyız”

Sunduğumuz Çözümlerimiz ve Hizmetlerimiz

ÇÖZÜMLERİMİZ		DİSTRİBÜTÖRLÜKLERİMİZ	
Akıllı TV	BENQ - Arçelik	İnteraktif Panel	BENQ
Akıllı Tahta	Mimio	3D İnteraktif Yazılım	MozaBook
Akıllı Projeksiyon	BENQ - Epson	STEM Laboratuvarı	LapDisc
Bilgisayar Sistemleri	HP-Dell-Lenovo	Robotik Kodlama	Dash&Dot
Bilgisayar Laboratuvarı	HP-Dell-Lenovo	İnteraktif Zemin	WizeFloor
Networks HP/Aruba	HP-Ruji	Dil Laboratuvarı	SANAKO
Kartlı Geçiş Sistemi, CCTV, 3D Yazıcılar, UPS, Santral, Yazıcılar, Akıllı Kürsü			
Video Wall Bilgi Ekranları, Konferans Salonu, Microsoft Lisanslama,			

Finansal çözüm olanakları sunalım

Size özel eğitim planı oluşturalım

Sizi farklı kılacak çözümleri beraber geliştirelim

Sizin Eğitim Teknoloji Danışmanınız Olalım

Bekdata Teknoloji A.Ş.

Cihaşah Sok. Onur İş Merkezi No:2 K:6 Çağlayan 34403 Kağıthane – İstanbul
Tel: 0212 – 234 18 00 Fax: 0212 230 28 99 Mail: info@bekdata.com www.bekdata.com

YENİ NORMAL'DE EĞİTİM

Yüz Yüze Eğitim, Okullar Arasındaki Nitelik Farkının Azaltılması, Okul Öncesi Eğitimin Zorunlu Olması, Sınavların kaldırılması, Lise Eğitimi, Müfredat, Liselerin 3 yıla indirilmesi, Destek Birimlerin Varlığı ya da Yokluğu, Meslek Liselerinin Önemi...

Alpaslan Dartan

Eğitim Uzmanı, Danışman, Eğitim Gazetecileri ve Yazarları Derneği Kurucu YK üyesi, PDR İst. Şb. Bşk. (2012-2017)

Zaman zaman yazılarımda bugünün dünden farklı olduğunu ama yarının da bugünden ve geçmişten oldukça farklı olacağına ilişkin düşüncelerimi paylaşıyorum. Son zamanların en moda kavramı olan "yeni normal" bu düşünce neredeyse eş oldu ve neredeyse gündemin ilk sırasına oturdu. Geleceğin farklı olacağına olan inanın temelinde sanayi devrimi sonrasında iletişim ve teknoloji alanındaki değişimlerin olduğunu da görebiliyoruz.

Japon Ekonomik Organizasyonlar Federasyonu Endüstri 5.0 felsefesi ışığında gelişmesi beklenen ekonomik ve toplumsal reformu ilk insanın doğuşundan bugüne kadar olan yaşam mücadelesi süreci olarak ele alıyor. Avcı toplum (toplum 1.0), tarım toplumu (toplum 2.0), endüstriyel toplum (toplum 3.0), bilgi toplumu (toplum 4.0) ve akıllı toplum (Toplum 5.0) ile geçmişten geleceğe devrimsel ve devinimsel bir hareketten söz ediyor. Ancak sözü edilen tüm dönüşümlere toplumların ve kültürlerin aynı hızla uyum gösteremediği de biliniyor. Geçmişten bugüne sosyolojik araştırmalar bir toplumun sosyal ve kültürel hayatının ancak zamana yayılarak değişebildiğini ortaya koyuyor.

Toplumsal değişimin hızının değişkenlik göstermesinde de bu değişimi etkileyen faktörlerin çeşitliliği önemli bir unsurdur. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, sosyal ve siyasal yapıdaki değişimler, kırsal ve kentsel alanlardaki demografik ve üretim

biçimlerinin değişimi, aile yapısı ve üretim ve tüketim dengesindeki arz talep değişimleri ve ekonomik yapılanmalar, eğitime dair yürütülen politikalar, doğal ve ekolojik dengeye etki eden küresel oyuncuların davranışları vb. pek çok faktör. Bu faktörlerin her biri toplumsal değişimi etkiliyor ve içinde bulunulan koşullara, zamana, toplumsal yapıya göre daha hızlı ya da yavaş, daha güçlü ya da zayıf olmasına etki ediyor.

Dünya Sağlık Örgütü'nün, korona virüsü pandemik bir hastalık olarak ilan ettiği Mart ayından bugüne yaklaşık 2.5 ay geçti. Ülke insanı olarak bu zaman diliminde zamanın ve içinde bulunulan koşulların yarattığı bir değişime tanık oluyoruz, bu değişim sağlık, sosyal, kültürel, ekonomik ve eğitim alanlarında olmadık hızda ve önemde gerçekleşiyor. Bizler bu anı ve geleceğin nasıl olacağına ilişkin belirsizlikleri yaşarken, dünya da küresel bir sağlık savaşının nasıl sonuçlanacağını merakla bekliyor ve izliyor.

Bu değişime ayak uydurmaya çalışan MEB son aldığı kararla okulların 31 Mayıs'a kadar kapalı olacağını ve eğitimin uzaktan

eğitim olarak devam edeceğini duyurdu. Buna bağlı olarak da ülke gündemini ciddi olarak etkileyen virüs gölgesinde ulusal sınavların en önemlisi olarak görülen Lise Giriş Sınavlarının tarihini ötelemiş, YÖK de Yükseköğretim Kurumları Sınavını (TYT/AYT) aldığı ikinci bir kararla yaklaşık bir ay geriye çekmiştir.

Milli Eğitim Bakanımız Prof. Dr. Ziya Selçuk'un göreve geldiğinden bu güne arkasında kendisine destek veren önemli bir çoğunluk vardı, açıkladığı 2023 Vizyon Belgesi de üç yıla yayılmış bir politika serüveni ve önemli temel konulara değinen bir iyi niyet belgesi olarak büyük çoğunluk tarafından da desteklenmiş idi.

Açıklanan "2023 Eğitim Vizyonu"na 19 ana başlıkta toplanmış bir hedefler bütünü olarak baktığımızda pek çok soruna yönelik bir stratejik planlama görmüştük. Prof. Dr. Ziya Selçuk'un göreve gelmesinden bu yana 2 yıla yakın bir zaman geçmiştir. Özellikle son dönemlerin en çok konuşulan ana başlıkları olması nedeniyle bu iki yıl içerisinde açıklanan "2023 Eğitim Vizyonu" belgesinin birkaç ana başlığına bir bakmakta yarar gördüm.

TEMEL POLİTİKALAR VE VERİYE DAYALI YÖNETİM

Milli Eğitim Bakanlığı önceki yıllarda örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerine ilişkin elinde var olan öğrenci, öğretmen, çalışan ve program bazındaki verileri yeterince eğitimin geliştirilmesi adına kullanamamışken bu iki yıllık dönemde daha fazla veriye dayalı rapor ve çalışmaya imza attığını görüyoruz. Bu verilerin ışığında belirlenen stratejik hedeflere ne ölçüde ulaşıp ulaşılamadığı ve gerçekleşememe nedenleri üzerine yoğunlaşabilmek mümkün olabilmektedir.

EĞİTİM BASAMAKLARI

Okul Öncesinden Liseye, Teknik Liselerden İmam Hatip Okullarına, Fen Liselerinden Sosyal Bilim ve Sanat Liselerine her eğitim kademesinin kendine özgü sorunları bulunuyor. Eğitimin bütünleşik yapısını ve birbirini destekleyen özelliklerini geliştirmek ve K12 sistemi içerisinde sorunları çözebilmek elbette kolay değil. Ancak özellikle okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirilecek olması, okullar arası geçiş, sınavlar, okullar arası farkların azaltılacağı gibi hedeflerde yeterli adımların atılmadığı görülüyor.

Özellikle kendisi de bir çocuk gelişim uzmanı olarak sayın bakanımızın, okul öncesi eğitimi zorunlu hale getirilecek yasal düzenlemeleri öncelikli gündemine alması uzmanların bir beklentisidir.

YÜZ YÜZE EĞİTİM

Millî Eğitim Bakanlığı, pandeminin yayılma hızı karşısında ve ülkede ilk vakanın ortaya çıkmasıyla birlikte hızlı adımlarla çok kısa bir sürede her yaş düzeyine uygun (İlkokul-Ortaokul ve Lise) üç TV kanalını (EBA TV) en kısa sürede hazır hale getirildi ve uzaktan eğitimde başarılı bir sınav verdi.

Şimdi en önemlisi bu koşullarda ve "yeni normal" de yüz yüze eğitimin nasıl gerçekleştirileceği konusundaki planlamalara ağırlık vermek gerektiğidir. Ülkedeki öğrenci-öğretmen sayıları ile derslik sayıları ve fiziksel yeterlilikler göz önüne alındığında anne ve babaların

çocuklarını okula gönderebilmeleri için yeterli ve güvenilir tedbirlerin alındığına inanmaları gerekmektedir.

OKULLAR ARASINDAKİ NİTELİK FARKININ AZALTILMASI, SINAVLAR YA DA SINAVLARIN KALDIRILMASI

İleri bir hedef olmasına rağmen özellikle sınavlar konusunda TEOG'dan sonra çok da iyi bir yol alınmış görünmemektedir. Sınavla girilen Anadolu Lisesi sayısının azaltılması, belli başlı merkezlerde sınavla girilecek bir lisenin bile bulunmaması önemli sayılabilecek eksiklikler arasındadır. Bu yıl 4+4+4 nedeniyle sınava fazladan girecek yaklaşık 600 bin öğrenciden dolayı okul sayısının artırılması da özellikle okullar arasındaki nitelik farkı bulunup bulunmadığına ilişkin endişeleri gidermemiştir.

Sınavların kaldırılması da ön koşul olarak okullar arasındaki nitelik farkının kaldırılmasına bağlı olduğundan ne zaman gerçekleşeceği konusunda bir öngöründe bulunmak mümkün değil.

EĞİTİMDE DESTEK HİZMETLER

Eğitim kurumlarının hem akademik hem de insani ilişkileri yönlendiren, mevcut bilgi ve deneyimlerini, birikimlerini kazanıma dönüştüren ek destek birimlerine ihtiyacı vardır. Bugün pek çok danışmanı ve destek aldığı uzmanı bulunan sayın

bakanımızın bir alan uzmanı olarak da bu destek birimlere ihtiyaç olduğunu kabul edip desteklemesi önemlidir.

Ancak PDR alan uzmanı olmasına rağmen 2 yıldır bir beklenti halinde olan PDR Hizmetleri Yönetmeliğini çıkarılmadığını, ölçme ve değerlendirme ve program geliştirme uzmanları kadrosu oluşturulmadığını da görüyoruz.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

Mesleki ve Teknik Eğitim bir Memleket Meselesi aslında. Bu konuda önceki bakanlar döneminde de iyi niyetli adımlar atıldı. Özel sektörden de büyük destekler alındı. Ancak istenilen başarı elde edilememiştir. Güçlü bir irade ile özel sektörün desteği alınır ve her öğrencinin ilgi ve yetenek haritasıyla doğru bir rehberlik ve yönlendirme gerçekleştirilirse hem ülke hem de öğrenciler ve aileleri kazançlı çıkarlar. Hedeflenen iyileşmenin maddi yük külfetini dile getirilmeden. Bu konuda iki yıl önceki ilk yazım yukarıda olduğu gibi düşünüyordum. Bugün bu konuda oldukça hızlı bir biçimde yol alındığını görmek mutlu ediyor. Daha alınacak çok yol olmasına rağmen bu konuda atılan adımların "mış" gibi olmadığını görebiliyoruz.

YENİ ORTAÖĞRETİM TASARIMI, LİSE MÜFREDATI VE LİSELERİN 3 YILA İNDİRİLMESİ

Yeni ortaöğretim tasarımı görülen lüzum üzerine Lise müfredatını hafifletmek ve öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim almalarını sağlamak üzerine kurgulanmış idi. Pandemi süreci önümüzdeki yıl pilot uygulamayı nasıl etkileyecek bilememekle beraber lise eğitiminin 4 yıl olması her bakımdan zorlayıcıdır.

4+4+4 ile gündeme gelen Lise eğitiminin 4 yıla çıkarılmış olması hem müfredatın özellikleri, hem bilimsel veriler hem de bu yaş grubunun edinmesi gerekli sosyal, duygusal ve bilişsel bilgi ve becerilerin açısından yanlış olmuştur.

Lise öğrenimi =4 yıl, Lisans eğitimi=4 yıl. Hem yaş dönemi özellikleri hem akademik ve bilişsel yönden bir kez daha düşünülmesi dileği ile...

LİSELERE GİRİŞ SINAVLARI HAKKINDA BİR GÖRÜŞ

Bu sınav hem içeriği hem de yöntemleri nedeniyle yıllardır en çok tartışılan, değişim gören sınavdır. Hemen hemen tüm bakanlar bu sistem üzerinde değişiklikler yaptı ancak tüm değişiklikler sınavın içeriğiyle ilgiliydi ve esas problemimiz olan okullar arası niteliksel farklarını ortadan kaldırmadığı için işe yaramadı.

Kayhan Karlı

Eğitimci – Yazar / YÖM Okulları Kurucusu

Herkesin neredeyse iki sınavın tarihini konuştuğu řu dönem itibarıyla bence esas sorunu gözden kaçıırıyoruz. Bana göre üniversite seçme ve yerleştirme sınavlarının bu yıl yapılmaması kimse için bir kayıp olmaz ve kesinlikle yapılmamalıdır... Öte yandan liseye geçiş sınavı ise her çocuğun yaşamında sadece bir kez karşısına çıkacak olduğu için çok daha önemli bir sınav tartışması. Bu sınavın böyle bir dönemde, hangi tarihte yapılırsa yapılsın bazı öğrencileri mağdur edeceği ve adil olmayacağı açık bir şekilde görölüyor. Bu nedenle benim önerim aslında bu yıl lise giriş sınavlarını kaldıralım, yapmayalım...

RADİKAL BİR DEęİŐİKLİK ÖNERİSİ;

Aslında yola çıktığım nokta řu ki; bu sınav hem içeriği hem de yöntemleri nedeniyle yıllardır en çok tartışılan, değişim gören sınavdır. Hemen hemen tüm

bakanlar bu sistem üzerinde değişiklik-ler yaptı ancak tüm değişiklikler sınavın içeriğiyle ilgiliydi ve esas problemimiz olan okullar arası niteliksel farklarını ortadan kaldırmadığı için işe yaramadı. şimdi de baktığımız zaman okullarımız arası nitelik sorunlarını bir çırpıda çözme şansımız yok ancak alınacak radikal bir kararla bu süreç hızlandırılabilir. Benim önerim bu liselere geçiş sürecini bu yıldan başlayarak 9. Sınıfın sonuna alalım. Böylelikle bu yıl yapılacak sınavda her türlü adaletsizliği ortadan kaldırarak öğ-rencilere hem psikolojik hem de yetkinlik olarak hazırlanabilecekleri bir yıl kazandırmış olacağız. Elbette bu kararın liselerimizin değişimi sürecine de büyük katkıları olacaktır. Aslında pek çok kişinin bu çocukların bazıları için yeni bir sürenin stresi artıracacağı yönünde itirazlarını duyar gibiyim. Unutmayın ki řu durumda da

binlerce ebeveyn ve öğrenci böyle bir ortamda yapılacak sınav nedeniyle yoğun stres ve baskı altındalar ve bu durum yıllarca devam edecek travmalara sebep olacaktır. Sınavı gelecek yıla bırakmak kesinlikle şimdiki durumdan daha az sayıda sorun oluşturacaktır.

MEVCUT LİSELERE NASIL BİR KATKISI OLACAK?

Mevcut durumda eğitim sistemimizde en sorunlu okul türleri ortaokul ve liseler Özellikle ortaokullarımızın 4+4+4 sistemiyle birlikte arada kalmış ve ergenliğin en sıkıntılı dönemlerinde mezu-niyet duygusuyla başa çıkmaları gereken, sınavlar yoluyla ezilmelerine sebep olan bir okul türüne dönüştü. Ne yazık ki bugün özellikle büyük kentlerimizde şiddet, bağımlılık ve akran zorbalığını en fazla gözlemlediğimiz okul türü ortaokullarımızdır. Ayrıca başladıkları yıldan itibaren sınav baskısı nedeniyle kişilik ve kimlik gelişimini sağlayacak sosyal ve duygusal beceriler üzerine hiç çalışılmamakta. Bir diğer önemli konu ise; sistem değişikliği sonrasında 4 yıllık lisenin en baştan hata olduğunun açıklıkla ortaya çıkmasıdır. Liselerimizin bu sıkıntılı durumunu çözmek için MEB kısa bir süre önce yeni program taslağını tanıtmıştı, çünkü mevcut durumda lise türlerini azaltmak adına hepsinin adını Anadolu Lisesi yaptığımız zavallı liselerimiz, gelenekleriyle yok oldular. Konya Lisesi, Adana Lisesi, Bursa Lisesi, Afyon Lisesi ve daha niceleri şimdi neredeler?

İşte tam bu bağlamda benim önerim şöyle; gelin zaten

“Bizim çocukların hem anadil hem yabancı dil okuryazarlığı gelişmiyor, Matematik ve Bilim okuryazarlığı da aynı durumda. Tam bu yaşlarda yani 15 yaşında yapılan PISA araştırmaları da durumumuzu ortaya koyuyor. 9. Sınıfı içerik olarak beş dersle yeniden yapılandırılmalı ve gerçekten her çocuk için ortak ara sınıf olsun, bir çeşit hazırlık sınıfı gibi.”

liselerin müfredatını değiştirmeye çalıştığımız bu dönemde ve mevzuatta da 9. Sınıf ortak genel sınıf olarak tarif edildiğine göre, bu sınıfa özel bir içerik belirleyelim. Bizim çocukların hem anadil hem yabancı dil okuryazarlığı gelişmiyor, Matematik ve Bilim okuryazarlığı da aynı durumda. Tam bu yaşlarda yani 15 yaşında yapılan PISA araştırmaları da durumumuzu ortaya koyuyor. 9. Sınıfı içerik olarak beş dersle yeniden yapılandırılmalı ve gerçekten her çocuk için ortak ara sınıf olsun, bir çeşit hazırlık sınıfı gibi. Bu dersler;

- » Türkçe
- » İngilizce
- » Matematik
- » Doğa Bilimleri
- » Sosyal Bilimler

Böylelikle tüm çocuklarımızın asgari yetkinliklere erişebilmesi için fırsat eşitliği de yaratmış olacağız...

Bu arada çocuklar mekan anlamında mevcut ortaokul binalarında bile 9. Sınıf okuyabilirler. Ma-hallesindeki liseye gidenler de başka bir liseyi hedefliyorsa çalışıp iyi bir 9. Sınıf geçirmeli ve gitmeli veya

aynı okulda kalabilmeli. Örneğin Beyoğlu bölgesinde oturan ve 9. Sınıfı Galatasaray Lisesinde okuyan öğrencinin orada kalabilmesi için gerekeni yapması veya Bağcılar x lisesinde okuyan öğrencinin Galatasaray Lisesine gidebilmesi için çalışıp çok iyi bir 9. Sınıf geçirmesi gerekir.

YERLEŞTİRME KRİZİ;

Bu önerim bir anlamda uzun zamandır tartıştığımız sınavın tek tip araç olmasını da değiştirebilecektir. 9. sınıf boyunca takip edilecek bir çoklu değerlendirme modeli kurgulayabiliriz ve şüphesiz bu konuda üzerinde konuşarak çok sağlıklı bir model ortaya koyabiliriz. Ana hatları ise şu şekilde olabilir;

» Yıl boyunca okuduğu bu beş dersten elde ettikleri ortalamalar

» Bu beş ders üzerinden alacakları projelerden oluşan bir portfolyo

» Yazacakları bir araştırma makalesi

» Sosyal etkinlik ve kişisel gelişim portfolyosu

» Senenin sonunda bir oturumluk bu beş dersten oluşan bir sınav

ÖZETLE;

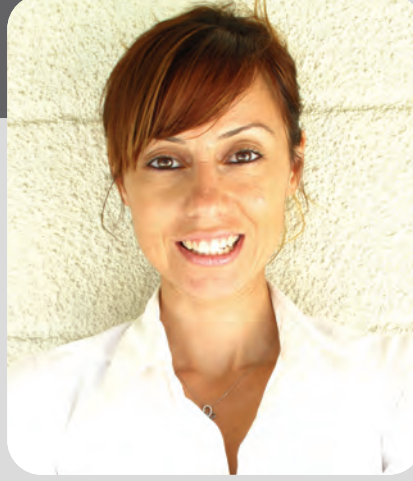
Salgın dönemine bir kriz dönemi olarak bakıyorum. Her kriz içinde tehlikeleri de fırsatları da barındırır. Bu nedenle gelin bunu radikal bir dönüşüm fırsatı olarak kullanalım. Elbette, bu söylediklerim bir netliğe ulaşmış, somutlaşmış fikirlerim değil, herkes açısından bakılarak tartışılmalı, farklı bakabilmemize fırsat sağlasın diye paylaştığım düşüncelerimdir..

Covid 19 salgını Eğitim sektörünü mecburi olarak ONLINE YAPILANDIRDI...

Yasemin Çiçekçisoay Kaya

Ph.D

Zor günler yaşıyoruz. Covid 19 salgını hem iş hem özel hayatlarımızı temelinden sarstı, sarsmaya da devam edecek. Sosyal ve ekonomik hayatı durma noktasına getiren bu salgın, etkilerini hayatımızda uzun süre hissettireceğine benziyor. Yaşam tarzımız ve alışkanlıklarımız zorunlu olarak değişirken, ekonomi de aynı hızda şekil değiştiriyor. Özellikle hizmet sektörünü tehdit eden bu salgının yeni trend dijital ekonomiye olan olumlu etkilerini de görüyoruz. Ülkelerde restoranlar oteller, eğlence merkezleri AVM ler kapanırken, online ticaretin hayatta kaldığını, direndiğini görüyoruz. Öte yandan yükseköğretimin yaşadığı değişimi inceleyecek olursak, online altyapı sistemi kurmuş olan üniversitelerin bu hızlı geçişte hiç de zorlanmadığını görüyoruz.

Deloitte Danışmanlık ekibinin hazırladığı "Küresel Covid-19 Salgını'nın Türkiye'de Farklı Kategorilere Etkileri Raporu", 42 alt kategoride sektörlerin salgından etkilenme oranlarını ortaya koydu. Bu rapora göre Uzaktan eğitim sistemlerinin etkileşim gelişiminin pozitif olduğu ortaya konuldu.

Zoom- Microsoft Teams –Adobe Connect-MEB'in uzaktan eğitim sistemi EBA vb uzaktan eğitim sistemleri bir anda hayatımıza yön verdi.

Eğitim ve çalışma hayatının eve kaymasıyla birlikte bu yeni sistemleri hem öğrenciler hem de veliler yaklaşık bir aydır kullanıyor. Ülkemizin internet koşulları altyapımızın da bu tip sistemleri kullanmamıza hiç sorun olmadığını gördük, deneyimledik. Açık ve net ifade etmek istiyorum ki, Eğitim

tüm kademeleri çok kısa bir süre içerisinde evrim geçirip, tamamen online eğitim olacak. Sistemleri birebir deneyimlemiş bir akademisyen olarak deneyimlerimi paylaşmak istiyorum.

ADOBE CONNECT SINIFTA KALDI

Kendi çalıştığım kurumdaki hocalarımdan ve diğer Adobe Connect altyapısı ile uzaktan eğitim süreçlerini yöneten kurumlardan hep aynı yorumu aldım. Maalesef bu geçiş döneminde bu sistemi kullanan öğrenciler ve öğretmenler sürekli bağlantı problemi yaşıyor. Sistemden ya da internet altyapısı ile alakalı nedenlerden dolayı maalesef sorunlu zamanlar geçirdik, ders sırasında bağlantı problemi yaşadık. Adobe Connect kullanan çok fazla kurum olması ve bir anda tüm öğrencilerin bu sisteme yüklenmesinden dolayı yaşanan problemlerin çözüleceğini umuyorum.

Zoom programı ile interaktif eğitimler yapmak mümkün. Tek problem programa aktif üyelik yapılmadığı durumda sadece kırk dakika bu hizmetten ücretsiz faydalanabiliyorsunuz. Sonrasında sistem otomatik

kapanıyor. Kurumların mutlaka Zoom altyapısına üye olup programı daha verimli kullanmalarını tavsiye ederim.

GÖNLÜMÜN SULTANI MICROSOFT TEAMS

Microsoft Teams program altyapısı özellikle online eğitim için ideal olduğunu deneyimledim. Bağlantı problemi hiç yaşamadım. Sisteme alışmak oldukça kolay. Özellikle Microsoft e-mail altyapısını kullanan kurumlar için online eğitim sistemi ücretsiz. Bence ideal bir platform.

EĞİTİMİN HER KADEMESİ UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMLERİ İLE YAPILMALIDIR!

Direnmeye lüzum yok, günümüz koşulları bize gösterdi ki aslında çeşitli online platformlarda eğitim yapılabilmektedir. Elbette eksiklikler vardır ve giderilmesi gerekmektedir. Gönül rahatlığı ile söyleyebilirim ki, online eğitim sistemleri mevcut sistemden çok daha interaktif ve çocukların gelişimsel özelliklerine uygun sistemlerdir. Bu noktada eğitimin sunulduğu sistemlerin yanında içeriğinin zenginleştirilmesi ve sürekli geliştirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla öğretmenlerin dijital okuryazarlık becerilerinin artmasına ve dijital araçlara hakimiyet becerilerinin güçlenmesine ihtiyaç vardır. Eğitim kurumları, öğretmenlerin bu destek mekanizmalarına ulaşmasını sağlayabilir. Okul öncesi eğitimden tutun da yükseköğretimin sonuna kadar her kademe de eğitimcilerimize destek olunması gerekir.

İşleriniz iyi gidiyorsa eğitim bütçenizi iki katına çıkarın, kötü gidiyorsa dört katına. -Tom Peters

Evde kalın, sağlıklı kalın...

Karantina, ebeveyn – çocuk ilişkisini

NASIL ETKİLEDİ?

Türk ve Çinli anne-babaların, COVID-19 karantina sürecinde çocuklarıyla yaşadıkları deneyimlere ilişkin yapılan araştırmada çalışan ebeveynlerin, çocuklarının bugüne kadar hayatlarının merkezinde olmadığını fark ettikleri ve karantina sonrasında çocuklarıyla daha fazla vakit geçirmek istedikleri ortaya çıktı.

Doç. Dr. Mehmet Toran

çocuklarıyla ciddi disiplin sorunları yaşadıklarını, çocukların beklentilerini karşılayamadıklarını dile getiren ebeveynlerin, yetersizlik duygusuna kapıldıklarını söylemeleri de dikkat çekici bir diğer nokta.” diye konuştu.

KARANTİNA ÇOCUKLARI HIRÇINLAŞTIRDI

Araştırmada, çocukların davranışlarıyla ilgili kayda değer bulgular saptandığını da ifade eden Doç. Dr. Mehmet Toran, “Ebeveynlerin gözlemlerine göre hem Türk hem de Çinli çocukların bu süreçte evde bulunmaktan sıkıldığı, hırçınlaştığı, salgın karşısında çok kaygılandıkları, ebeveynlerine aşırı bağımlı hale geldikleri ve evde yapılan aktivitelerle odaklanamadıkları sonucuna ulaşıldı. Bunun dışında çocukların uyku ve beslenme düzenlerinde de değişiklikler olduğu gibi aşırı düzeyde TV, tablet karşısında zaman geçirmek istedikleri de yine ebeveynlerin gözlemleri sonucunda ulaşılan veriler arasında yer alıyor.” dedi. Doç. Dr. Toran, “Araştırmanın öne çıkan bulgularından biri de hem Türk hem de Çinli ebeveynlerin karantina sonrası çocuklarıyla daha çok vakit geçirmek istemeleri. Karantina öncesi süreçte çocuklarının, yaşamlarının merkezinde olmadıklarını fark eden anne ve babalar, karantina sonrası çocuklarını yaşamlarının merkezine almak istediklerini belirtti.” dedi.

TÜRKİYE VE ÇİN ÖZELLİKLE SEÇİLDİ

Araştırma için vakanın ilk ortaya çıktığı ve karantinanın ilk uygulanmaya başlandığı ülke olması nedeniyle Çin'i, karantinanın son uygulanmaya başladığı ülkelerden biri olması nedeniyle de Türkiye'yi seçtiklerini dile getiren Doç. Dr. Mehmet Toran, “Araştırmamıza ilişkin, şu an yalnızca ön bulguları paylaştık. Araştırmanın tüm verilerini detaylı analiz ettikten sonra, nihai sonuçları kamuoyu ile ayrıca paylaşacağız.” diye açıklamada bulundu.

Profesyonel iş hayatında yer alan Türk ve Çinli ebeveynlerin, COVID-19 karantina sürecinde çocuklarıyla yaşadıkları deneyimlere dair yapılan araştırmada, çocuklarıyla ilk kez bu kadar uzun süre vakit geçirme imkânı bulan ebeveynlerin, çocuklarının bugüne kadar yaşamlarının merkezinde olmadığını fark ettikleri ortaya çıktı.

İstanbul Kültür Üniversitesi (İKÜ) Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Toran'ın koordinatörlüğünde yapılan araştırmanın Türkiye bölümünde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nden Doç. Dr. Ramazan Sak ile Doç. Dr. İkbâl Tuba Şahin Sak görev alırken, Çin ayağında da University College London'dan Dr. Yuwei Xu ve East China Normal University'den Dr. Yun Yu yer aldı. Araştırma, yaşları 32 ile 45 aralığında değişen gönüllü 13 Türk ebeveyn ile 11 Çinli ebeveyn arasında yapıldı. Çocukları 3 ile 6 yaş aralığındaki ailelerle gerçekleştirilen online görüşmeler sonucunda ise ilginç verilere ulaşıldı.

İKİ ÜLKE EBEVEYNLERİ ARASINDA FARK VAR

Nitel yöntemle yapılan araştırmanın detayları hakkında bilgi veren Doç. Dr. Mehmet Toran, karantina sürecini tanımlama, çocukla olan ilişkiler ve karantina sonrasına ilişkin düşünceleri açığa çıkarmayı hedefleyen sorulardan oluşan görüşmelerde, ilk bulgulara göre ilginç sonuçlar elde edildiğini kaydetti. Özellikle karantina sürecini tanımlamada Türk ebeveynlerin karantina

sürecini anlamaya çalıştıkları, yoğun olmayan bir şok içerisinde oldukları, karantina sürecinin belirsizliği ile kendilerini 'kapatılmış', 'hapsedilmiş' hissettiklerinin tespit edildiğini söyledi. Doç. Dr. Toran, Çinli ebeveynlerin ise daha çok karantina ile baş etme, karantina sürecinde neler yapabileceklerine odaklanma, aile üyeleri ile nasıl vakit geçirileceğine ilişkin planlama yapma ve sosyal izolasyonu korumaya yönelik stratejiler geliştirdiklerini kaydetti.

HER İKİ ÜLKE EBEVEYNLERİ DE YETERSİZLİK DUYGUSUNA KAPILDI

Araştırmanın sonuçlarına göre çalışan Türk ve Çinli ebeveynlerin çocuklarıyla ilk kez bu kadar uzun süre aynı evde yaşadıklarını ifade ettiklerini belirten Toran, “Ebeveynler, çocuklarıyla ilişkilerinde olumlu ve olumsuz değişiklikler yaşadıklarını dile getirdiler. Olumlu yönünden bakıldığında; hem Türk hem de Çinli ebeveynlerin çocuklarını yeniden tanımaya başladıklarını, çocuklarıyla nasıl ilgileneceklerine yönelik beceriler geliştirdiklerini, çocuklarıyla oyun oynamayı öğrendiklerini belirttiler. Ebeveynlerin çocuklarıyla olan ilişkilerindeki olumsuz değişimlere bakıldığında ise bunun da hem Türk hem de Çinli ebeveynlerde ortak olduğu gözlemlendi. Bu sürecin kendileri için oldukça yorucu olduğunu,

SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE EBEVEYNİN ROLÜ

İTÜ Geliştirme Vakfı Okulları
Beylerbeyi Kampüsü Psikolojik
Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü

Sosyal medya siteleri günümüz çocuk ve ergenleri tarafından oldukça sık kullanılmaktadır. Sosyal etkileşime olanak sağlayan her web sitesi, bir sosyal medya alanı olarak tanımlanabilir. Sosyal medya; kişilerin kendilerini ifade etmeleri ve diğer insanlara kendilerini açmaları konusunda yüksek olanaklar sağlayan bloglar, sosyal paylaşım ağları ve çevrimiçi oyun dünyalarından oluşmaktadır. Çocuklarımız, çağımızın en güçlü kitle iletişim araçlarından biri olan bilgisayarları gerek ödev amaçlı gerek eğlence amaçlı kullanmaktadır. Bu kullanımın süresine dikkat edilmediği takdirde pek çok olumsuzluğun yaşanabileceğine dikkat çekmek gerekir. Şu bir gerçektir ki sosyal medyayı reddetmek olası gözükmemektedir. Bu durum, iletişimin yeni bir şekli olarak karşımızdadır ve çocuklarımız için bu alanı tehlikesiz bir hale getirmek gerekir. Sosyal medyanın tehlikeli yönlerinin farkında olup kullanımıyla ilgili önlemler alırsak çocuklarımızı ve gençlerimizi koruyabileceğimize inanmaktayız. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik bölümü olarak sosyal medya kullanımı ve ebeveyn rolü konulu bu bültenimizi "Sosyal medya kullanımı iyi midir, kötü müdür?" ikileminin dışında durarak sosyal medya hakkında düşünmek ve düşündürmek için hazırlamış bulunmaktayız.

Sosyal medya; sosyal hayatı sokaktan, bahçeden alıp odalara, ceplere taşıdı. Dış dünyayla aramızdaki duvarları ve kapıları kaldırıp saatlerle ifade edilen mesafeleri sıfırlayarak hayatımıza başka bir boyut getirdi. Anlatacağımız

ve söyleyeceğimiz şeyler pek değişmedi: "Seviyorum, Kızıyorum, Gidiyorum, Kalıyorum, Ne olmuş?, Neden olmuş?, Kimmiş?, Ne yapmış?" gibi evrensel sorular ve cevapları halen aynı. Ancak bu iletişimin içinde aktığı kanalların değişmesi hayatımızı etkilemektedir.

Sosyal medya; çocukları ve gençleri hiç kuşkusuz hem olumlu hem de olumsuz anlamda etkileyebilmektedir. Kişinin sosyal mecraları ne amaçla kullandığı, vaktinin ne kadarını bu ortamlarda harcadığı, kendisi hakkında hangi bilgileri hangi amaçla paylaştığıyla ilgili detaylar; sosyal medyanın olumlu ve olumsuz etkilerini gözlemleyebileceğimiz kriterler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu mecraların çocuklar üzerindeki olumsuz olarak nitelendirilebilecek etkilerinin farkında olmak, sizlere yardımcı olacaktır.

» Kimlik oluşumu: Çocukların ve gençlerin kimlik gelişim dönemlerinde, kendilerinden memnun olmadıkları birçok özellikleri bulunur. Böyle hassas bir dönemde; sosyal medyada oluşturdukları sahte hesaplarla, kendilerini kolayca

bambaşka birisi olarak tanıtmaya fırsatına sahip olabilmekteler. Bu da gelişmekte ve olgunlaşmakta olan kimlik süreçlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

» Mahremiyet duygusunun gelişimi: Ergenlikle birlikte, mahremiyet duygusu gelişmeye başlar ve gencin kendine ait sınırları ve sınırları oluşmaya başlar. Ancak günümüzde özel ilişkiler dâhil, her türlü mahrem konuşmaların sosyal medya aracılığı ile de yapılabildiği görülmektedir. Bu da gençlerin mahremiyet duygularının oluşumunu olumsuz etkileyebilmektedir.

» Kandırılma, suistimal: Çocuklar yaşları büyüdükçe artık bir yetişkin gibi kabul görmek isterler. Bu kabul ve onayı aile içinde bulamayan, onaylanmayan çocuklar; sosyal medyada uygun olmayan ilişkilerin içinde bulunarak suistimal edilmeye açık hale gelebilmekteler.

» Yasal sorunlar: Sosyal medya olumsuz ve kötü niyetli kişilerin de kullandığı bir alandır. Ekonomik alanda sömürülme, yasa dışı davranışa zorlanma gibi durumlar hukuki sorunlara neden olmaktadır. Çocuklarınızı bu ve benzeri

konularda önceden bilgilendirmeniz önemlidir.

» Popüler olma isteği: Çocuklar ve gençler arasında popüler olma isteği oldukça yoğundur. Bu popülerliği kazanmak isteyen kişi, yalana başvurabilir. Kendisiyle örtüşmeyen davranışlar sergileyebilir. Bu durum da çocuğun kimlik gelişimini olumsuz etkileyebilir.

» Paylaşılan fotoğraflar: Değişen dünya ile birlikte sosyal medyada görünmek ve beğeni alabilmek adına birçok fotoğraf paylaşılmaktadır. Çocuklar bazen beğenilmek veya farklı görünmek adına fotoğraflarını sosyal medyada paylaşabilmektedirler. Görüntü paylaşımı ve sınırları konusunda çocuklarınızla konuşmanız, olası olumsuz durumları önleme açısından önemlidir.

» Toplum içindeki aidiyet ve yalnızlık: Sosyal medya, gereğinden fazla kullanıldığında kişileri yalnızlaştırabilir. Kişinin dışarıda arkadaşlarıyla geçireceği zamanı, ailesiyle yapacağı paylaşımları ve deneyimleyebileceği birçok farklı aktiviteyi kısıtlar.

» Kilo alımı, hareketsizlik: Sosyal medyada geçirilen zamanın fazlalığı, kişiyi hareketsiz kılar. Ekran başında yemek yeme, atıştırma gibi kötü alışkanlıkların yer etmesine sebebiyet verir. Bunun sonucunda kilo artışına ve ardından da sağlıksız bir yaşantıya sebep olur.

» Konuşamayan ama yazan gençlik: Sosyal medya; birçok gencin sohbet etmek yerine yazışmayı

tercih etmelerine neden olmaktadır. Hatta, aynı ortamda saatlerce oturup birbirinin yüzüne bakmadan, akıllı telefonundan yazışarak zaman geçiren gençleri sık sık görür olduk. Ailelere ve eğitimcilere düşen görev; çocukların konuşarak, temas ederek iletişim kurmalarını sağlayacak ortamlar yaratmaktır.

» Gelişmeleri ve hayatı takip edebilme: Sosyal medyayı sıkça kullanan gençler, sosyal medyada takip ettiği arkadaşlarının iyi zaman geçirdiğine ve eğlendiğine dair sanal paylaşımlarını görür. Bir nedenle kendisinin bunları yapamıyor olması, kişide eksiklik duygularını geliştirir. Zaten özgüven gelişiminin devam ettiği süreçte olan gençler, bu durumda dışlanmışlık ve yetersizlik duygularını yoğun hissedebilir.

“Günümüzün gerçeği olan sosyal medya, bazen gençlerin hayatını da kolaylaştırmaktadır.”

Sosyal medyanın ebeveyn-çocuk iletişimine olumlu ve olumsuz etkilerini bir arada ele almak faydalı olacaktır. Yaşamın her alanında çocuklarınızı gözlemlediğiniz ve onların durumları hakkında paylaşımda bulunduğunuz gibi sosyal medya hakkında da gözlemci olmanız faydalı olacaktır.

» Dünyada olup biteni görmek: Gençler sosyal medya sayesinde dünyada ve ülkesinde olup biten değişiklikleri daha erken fark edebilmektedirler.

» Kendilerine benzer beğenileri ve hobileri olan insanlarla karşılaşmak: Büyük şehirlerde, gençlerin ortak

zevk ve hobi alanları olan kişilerle karşılaşmaları ve onlarla paylaşımda bulunmaları zaman açısından zorluk yaratabilir. Oysa sosyal medyada paylaşım grupları, bunu kolaylaştırmaktadır.

» Dersler hakkında bilgi sahibi olmak: Okul ve sınıf grupları sayesinde okulda kaçırdığı herhangi bir konuda bilgi sahibi olması daha kolaydır.

» Kişilere erişebilmek: Sosyal medya sayesinde gençler, yazar ve sanatçılarla daha kolay iletişim kurabilmektedirler. Kendini ifade etmek: Birçok sosyal alanda kendini yetersiz hisseden genç, sosyal medya sayesinde kendini ifade etme, yeteneklerini sergileme olanağı bulmaktadır.

» Geliştirilebilir yetilere anlamlı katkı: Video oyunlarının bireyler üzerinde birçok olumlu etkisi olduğunu savunan bilim insanları; oyunun öğrenme, odaklanma gibi yetilerin yanında aynı anda birden fazla iş görebilme kabiliyeti (multitasking) kazandırdığını söylemektedirler.

ÇOCUK VE ERGENLERİN SOSYAL MEDYA İHTİYACINI ANLAMAK

Ebeveynler, çocukların sosyal medya ihtiyacını anlamlandırmaya çalışırken ilk adımda sınırsız izin ve kabulle yaklaşmamak gerektiğini unutmamalıdır. Birçok çatışmayı çözmek için takip edilen yol, bu konuda da takip edilebilir. Çocuk ve ergenin sınırları belli bir özgürlük alanında olmalıdır. Kurallar her zaman net olmalıdır ve esnetilmemelidir. Örneğin telefonla konuşabileceği, oyun oynayabileceği bir saat aralığı belirlenebilir. Bu, 45 dakikalık bir süre ile sınırlandırılabilir. Bu sürenin saat kaçta başlayıp, kaçta biteceği de karşılıklı olarak görüşülebilir. Böylece hep birlikte yenen akşam yemeklerinde kişinin devamlı masadan kalkması engellenebildiği gibi, eve geldiğinde ailesiyle konuşmadan odasına çekilmesi de kontrol altına alınabilecektir. Eğer çocuk; belirli bir saat diliminde telefonla meşgul olma hakkı olacağını bilirse ve bu hakkına da müdahale edilmezse bu zamanın gelmesini sabırla beklemeyi öğrenecektir. Karşılıklı konuşmak, duygulardan

bahsetmek, çözüm yollarını birlikte aramak, sorunların çözümünde her zaman işe yarayan anahtarlardır.

ERGENİN MAHREMİYET İHTİYACINI ANLAMAK

Her anne ve babanın çocuğunun, özellikle ergenlik çağındaysa, hayatını yakından takip etme arzusu vardır. Ancak çocuğunuzun cep telefonuna ya da bilgisayar ekranına bakmaya çalışmak yerine sizinle paylaşamadıklarına odaklanmanız daha işlevsel bir yaklaşım olacaktır. Mahremiyet alanına sahip olmak bir kimlik oluşturmanın ön koşuludur. Yetişkinlerin mahremiyet alanları vardır. En yakınlarımızın bile bilmesini istemediğimiz bazı özel duygularımız, düşüncelerimiz, hayallerimiz olabilir. Çocuğunuzun bir yetişkine dönüştüğü ergenlik döneminde de mahremiyet alanına ihtiyacı vardır. Bir kimlik kazanabilmesi için bu ona gereklidir.

SOSYAL MEDYADA AKRAN İLİŞKİLERİ VE ZORBALIK

Çocukluktan ergenliğe geçiş sürecinde akran ilişkilerinde karşılaştıkları bir durum da zorbalıktır. Zorbalık için de uygun bir zemin oluşturan sosyal medya, zayıf ya da güçsüz görülenlerin, dışlanmak istenenlerin kolayca hedef alınmasına imkan verir. Genellikle zayıf durumda kalan çocukların bir anlamda tek başına sıkıştırıldığı bir mecraya dönüşebilir. Fakat sosyal medyayı sadece olumsuzlukların gerçekleştiği bir ortam olarak ele almak yerine bir dayanışma ve arkadaşlık aracı olarak da kullanılabilirliğini unutmamak gerekir.

Teknoloji sayesinde insanların bağlantı kurma şekilleri değişirken aileler için güvenlik konusunda çocuklarla yapılacak konuşmaların temel prensipleri aynı kalmaktadır. Çocuğunuzun internette emniyette

kalmamasıyla ilgili yapacağınız konuşmada kolaylık sağlayacak önerilerimiz şunlardır:

» Çocuğunuza gerçek hayatta geçerli olan kuralların internet ortamında da aynen geçerli olduğunu anlatabilirsiniz. Çocuğunuzun karşıya geçerken her iki yöne bakması ya da bisiklet sürerken kask kullanması hakkında uyardığınız gibi onlara internette paylaşım yapmadan önce düşünmelerini de öğretmeniz gerekmektedir.

» İyi bir örnek olmaya çalışmalısınız. Çocuklar, söylediğinizi değil; yaptığınızı yapar. Bu gerçek hayatta olduğu gibi internet ortamında da geçerlidir. Çocuğunuz için sosyal medyada veya internette bir zaman sınırı belirliyorsanız siz de aynı kurallara uymalısınız.

» Erken aşamada etkileşim kurmanız faydalı olacaktır. Veriler, ebeveynlerin çocuklarıyla sosyal medyada oldukları andan itibaren etkileşime geçmesi gerektiğini gösteriyor. Örneğin Facebook'a katıldıklarında onları arkadaş olarak eklemeyi düşünebilirsiniz. (Bu arkadaşlığın kalıcılığı, çocuğunuza çevrimiçi müdahale biçimlerinize doğrudan alakalıdır.) Gerçek hayatta çocuğunuzla aranızdaki konuşmalar için erken aşamalarda zemin yarattığınız gibi, internet ortamında da böyle bir zeminin erken oluşturulması faydalı olacaktır.

» Önemli anları tespit etmeli ve kaçırmamalısınız. Örneğin, çocuğunuz ilk kez cep telefonu kullanmaya başladığında temel kuralları belirlemek için bu iyi bir fırsat olabilir. Çocuğunuzun 13 yaşına basıp Facebook ve diğer sosyal medya mecralarına katılma yaşına geldiği an güvenli paylaşım hakkında konuşmak için iyi bir zamandır.

» Kendinize güvenmelisiniz. Genelde gerçek hayatta çocuğunuzun faaliyetleriyle ilgili nasıl ebeveynlik yapıyorsanız internet ortamında da aynı şekilde davranabilirsiniz. Çocuğunuzun aranızda vardığınız bir anlaşmaya daha iyi uyum sağladığını görüyorsanız, iki tarafın da kabul edeceği bir anlaşmaya varmanız yararlı olacaktır.

» Çocuğunuzdan size öğretmesini isteyebilirsiniz. Sosyal medya mecralarında bir hesap oluşturmak ilginizi çekebilir. Çocuğunuz zaten

bu uygulamalar konusunda bilgi sahibiyse, sizin için muhteşem bir kaynak olabilir. Bu konuşma ayrıca emniyet, gizlilik ve güvenlik konularını tartışmak için de bir fırsat olabilir. Örneğin, kendi Facebook hesabınızı açarken ona gizlilik ayarları hakkında sorular sorabilirsiniz. Çoğu ebeveynin çok iyi bildiği gibi, çocuğunuz size bir şeyler öğretme fırsatından çok hoşlanacaktır.

Sosyal medyanın ve teknolojinin getirdiği yeniliklere engel olmak mümkün değildir. Ancak çocukların ve gençlerin iyi ve doğru bir sosyal medya takipçisi olmaları için aileleri ile paylaşımında bulunarak öğrenmeleri gerekmektedir. Çocukların tek taraflı iletişim kurmalarına neden olan sosyal medya ve internet oyunları yerine, sosyal açıdan gelişimini destekleyecek etkinliklere yönlendirilmeleri uygun olacaktır.

Son olarak; insan bilmediğinden korkar anlayışından hareketle, sosyal ağları çocuklarınızla paylaşımında bulunarak öğrenebilirsiniz. Kendinizi güvenli sosyal medya kullanımı konusunda geliştirerek ailenizin sosyal medyanın olumlu yönlerinden faydalanmasına katkı sağlayabilirsiniz.

KAYNAKÇA:

- » *The Journal of Academic Social Science Studies - "Çocuklarda Sosyal Medya Kullanımı Ve Ebeveyn Rolü" (Öğr. Gör. Ali ULUSOY/Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi - Öğr. Gör. Mustafa BOSTANCI/Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi)
- » Uzm. Psk. Özgün Kızıldağ, "Ergenleri Anlama Kılavuzu: Yaşanmış Örnekler- Etkili Yaklaşımlar", Elma Yayınevi, 2015
- » Türkiye Özel Okullar Derneği 19. Rehberlik Sempozyumu, Akran Zorbalığına Psikolojik Müdahaleler ; Siber Zorbalık Seminer Notları Facebook Aile Emniyet Merkezi- www.facebook.com/safety
- » www.yankiyazgan.com- "Sosyal Medya ve Çocuklar" yazısı.
- » www.hurriyet.com.tr- "Sosyal Medyanın Faydaları-Zararları" Psikiyatrist Yrd. Doç.Dr. Rıdvan Üney ile yapılan röportaj
- » www.acibadempsikoloji.com- "Sosyal Medyanın Çocuklar Üzerindeki Etkisi"- Klinik Psk. Ayşe Handan Özkan Selim
- » MediaCat Dergisi: Kids eki, Nisan 2017, 16-31.

5. EKONOMİ ve LOJİSTİK ZİRVESİ

EKONOMİ ve LOJİSTİKTE DEĞİŞİMİN ROTASI
YENİ TEKNOLOJİLER ve TRENDLER

Ekonomi dünyası, reel sektörler, kamu ve lojistik sektörden güçlü bir katılımın sağlandığı

5. Ekonomi ve Lojistik Zirvesi

30 Eylül 2020 tarihinde

İstanbul'da
gerçekleştirilecek.

PARALEL OTURUMLAR

- ▶ PERAKENDE ve DAĞITIM LOJİSTİĞİ
- ▶ PROJE & AĞIR YÜK ve ENERJİ LOJİSTİĞİ
 - ▶ TEKSTİL LOJİSTİĞİ
- ▶ TEHLİKELİ ve KİMYEVİ MADDELER LOJİSTİĞİ
- ▶ OTOMOTİV ve YAN SANAYİ LOJİSTİĞİ
 - ▶ GIDA LOJİSTİĞİ
- ▶ SAĞLIK ve PHARMA LOJİSTİĞİ
- ▶ E-TİCARET ve LOJİSTİK

KATILIM ve DETAYLI BİLGİ
uta@esmyayincilik.com.tr
T: 0212 283 55 65

**5. YILIN LOJİSTİKTE BAŞARI ÖDÜLLERİ
TÖRENİ ve GALA YEMEĞİ**

www.ekonomivelojistikzirvesi.com

9 Geleceğin

ÖĞRENME ve GELİŞİM

TRENDİ

Öğrenme modelleri teknolojinin gelişmesiyle farklılaşıyor. Geleceğe yön verecek trendler eğitim dünyasını da değişime zorluyor. İşte gelecek dönemler yön verecek öğrenme ve gelişim trendleri...

1. MİKRO-ÖĞRENME

Mikro-öğrenme; belirli bir konudaki öğrenme gereksinimlerini birkaç dakika gibi çok kısa bir zamanda karşılayan, kolayca erişilebilir küçük boyutlu öğrenme içerikleridir.

Mikro-öğrenme; videolar, küçük oyunlar, küçük sınavlar, reklamlar ve infografikler olarak uygulanabilir. Küçük boyutlu olan bu içerikler hızlıca öğrenme veya hatırlama için idealdir. Özellikle iş yaşamında hız önemli olduğundan ve iş dışında öğrenme vakitleri azaldığından, mikro-öğrenme kolayca uygulanabilir. Ülkemizde de yavaş yavaş gelişmeye başlayan bu alan 2019 yılı içerisinde daha da öne çıkacak.

2. ÇALIŞAN GELİŞİMİ ORTAKLIĞI

Bir kuruluşun öğrenme ve geliştirme çabalarının tam potansiyeline ulaşmasını engelleyen en büyük hatanın; genel müdürlerin insan kaynaklarına yönelik planlama ve taahhüt eksikliği olduğunu söyleyebiliriz. Eğitimleri

gerçekleştirmek için tam olarak ne istediklerini planlamamış olan liderler boşuna kaynak harcıyorlar. Bunun genel nedeni kurumlarda henüz oluşmamış öğrenme kültürü. Oysa etkili bir öğrenme kültüründe yönetim ve insan kaynakları; çalışanların, departmanların ve organizasyonun performansını ve yetkinliklerini artırmak amacıyla değerleri, süreçleri ve uygulamaları birlikte çalışarak tanımlarlar. Çalışanların edindiği ve uyguladığı bilgi ve beceriler, bir öğrenme kültüründe serbestçe paylaşılır, sürdürülebilir ve uyarlanabilir bir organizasyon yaratılmasını sağlar. 2019 yılında kurumların öğrenme kültürlerini yaratırken genel müdürler ile insan kaynaklarının daha fazla ortaklık yaptığına ve kurumun öğrenme amaçlarını çalışanlarının yetkinliklerine göre birlikte belirlemelerine şahit olacağız.

3. GELECEĞİN ORGANİZASYONUNA ODAKLANMAK

2019 yılında kurumların sürdürülebilirliklerini ve gelişimlerini sağlamak için kısa vadeli değil uzun vadeli planlamalara ve çalışan gelişimlerine destek vermeye başlayacakları öngörülüyor. Özellikle kısa dönem planlamaların yerini uzun vadeli çalışan geliştirme programları alacak. Şirketinizin sürdürülebilirliğini ve sağlıklı gelişimini korumak için gelecekte liderlik rollerini üstlenebilecek çalışanlar hedeflenmelidir. Mevcut çalışanlar için liderlik gelişimi, iletişim ve problem çözme becerileri konusunda eğitimlere hemen başlayın. Henüz yapılmadıysa, insan kaynakları tüm yetkinlik geliştirme aşamalarında yeni çalışanların liderlik potansiyelini değerlendirebilir ve gelecekteki olası yönetici pozisyonları için eşleştirebilir. Yönetim, yeni çalışanlarına mentorluk hizmeti sunarak ve profesyonel ağlar oluşturmalarına yardımcı olarak gelecekteki liderlerini ve yöneticilerini geliştirmeye yardımcı olabilir. Liderlik geliştirme programınızı tasarlamak, çevik (agile) ve zamanla evrimleşebilen ekipler oluşturmanıza yardımcı olacaktır.

4. SOSYAL BECERİLERİ ÖNE ÇIKARMAK

Organizasyonlar daha çeşitli hale geldikçe ve genişledikçe, şirket liderleri çalışanlarının duygusal zekâ, işbirliği ve müzakere gibi sosyal becerilerini geliştirmenin önemini görüyor. 2016 Deloitte araştırmasına katılanların yüzde 90'ından fazlası, sosyal becerileri "ciddi bir öncelik" olarak değerlendirmiş. Ayrıca bu araştırma, sosyal becerilerin çalışanların işe devam etme oranlarını yükselttiğini, liderliği geliştirdiğini ve anlamlı bir kültür oluşturduğunu belirttiler. Ek olarak, teknolojik beceriye sahip ancak sosyal becerileri zayıf Z jenerasyonun çalışan olarak işgücüne girmesiyle birlikte, sosyal beceriler 2019 yılında yeniden trend haline geliyor. Çünkü kurumlarda kuşaklar arası yetenek uçurumunun gittikçe derinleştiği endişesi var. Öğrenme ve gelişme uzmanları, çalışanlara sosyal beceri eğitimleri sunarak ve sosyal becerilerini geliştirmeye teşvik ederek bu zorluğun üstesinden gelebilir. Sosyal beceri eğitimleri; çalışanların farklı açılardan ve daha geniş perspektiften düşünmelerine yardımcı olacak beyin

fırtınası, atölye, rol oyunları, oyunlar, simülasyon gibi pek çok yaygın öğrenme yöntemlerini içerebilir.

5. EĞİTİMLERDE OYUNLAŞTIRMA ETKİSİ

Gerçek dünyada oyunlaştırma ve eğitim programları hakkında bir yanlış anlama var. Oyunlaştırma kavramının, eğitim programlarını video oyunlarına dönüştürmek anlamına geldiği zannediliyor. Dijital oyunlaştırmalar çok güçlü ve yaygın olsa da, yüz yüze eğitim ortamlarında da sık sık oyunlaştırma kullanılarak öğrenmenin etkisi artırılıyor. Şirketlerin oyunlaştırma kavramını sadece çalışanların motivasyonunu artırmak için ele aldığı bir dönemi geride bırakıyoruz. Oyunlaştırmanın öğrenme ve gelişim süreçlerinin tamamına yayılacağı bir 2019 yılı geçireceğini söyleyebiliriz. Rozetler, puanlar, skor tabloları ve topluluk katılımı, en eğitilmiş çalışan için bile çevrimiçi eğitim deneyimini teşvik ediyor. Oyunlaştırma konusunda siz neler yapacaksınız?

6. EĞİTİMLERDE HİKÂYELEŞTİRME DÖNEMİ

Hikâye ve masalların insanlık kadar eski olduğunu biliyoruz. Son yıllarda başlayan hikâye anlatıcılığı eğitimleri ve bu eğitimlerin yarattığı etkinin görülmesi ile birlikte hem bireyler hem de kurumlar hikâyeleştirme eğitimlerine önem vermeye başladılar. 2019 yılında öğrenme ve gelişim alanında en çok adını duyacağımız eğitim başlığı diyebiliriz. Öğrenmeyi hızlandıran ve içselleştiren hikâyeleştirme, eğitimde büyük bir etki yaratmaya devam ediyor. Herkesin ve kurumların hikâyeleri var ve bunları nasıl anlattığınız, hangi etkenleri dahil ettiğiniz, hangi duyguları canlandırdığınız son derece önemli. Siz hikâyeyi nasıl anlatıyorsunuz?

7. İÇERİK ODAKLI EĞİTİM YERİNE ÖĞRENEN MERKEZLİ EĞİTİM

Bir eğitim duyurusunu incelediğiniz zaman genellikle eğitimde yer verilecek başlıklara ve eğitimin süresine rastlıyorsunuz. Onlarca başlığın yer aldığı eğitimin 6 saatte nasıl yapılacağı sorusunun cevabı ise Powerpoint üzerinden aktarım oluyor. Oysa bu kadar içerik bu kadar sürede anlamlı bir öğrenme için çok fazla. Yapılan araştırmalar bu eğitimlerin etkisinin yok

denecek kadar az olduğunu gösteriyor. 2019 ile birlikte yeni trend ise içerik odaklı değil öğrenen merkezli eğitim olacak. Bireysel ihtiyaçlara odaklanan özel tasarım eğitimlerin devri başlıyor.

8. DİJİTAL VE MOBİL İÇERİKLER

2019 yılında öğrenme ve gelişim alanında tüm bilgilere ulaşmanın dijital ve mobil uygulamalar ile daha da artacağı söyleniyor. Özellikle LinkedIn tarafından yapılan 2018 araştırmasına göre, yetenek gelişiminin önündeki en büyük engel çalışanların öğrenmeye zaman ayırmamasıdır. Çalışanlar, eğitimi almak için birincil işlerinden ayıracak zamanlarının olmadığını belirtiyor. Eğitiminizi sınıf, mobil ve isteğe bağlı gibi birden fazla platformda sunmak, yoğun çalışanlar için zaman sıkıntısını ortadan kaldırmaya yardımcı olabilir. 2019 yılında karma öğrenme ortamlarının birbirleriyle iletişimlerini daha sık göreceğiz.

9. AR (ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK) VR (SANAL GERÇEKLİK) MR (KARMA GERÇEKLİK)

Hepimizi heyecanlandıran teknolojik gelişmelerin başlarında AR ve VR gelebilir. Bizi heyecanlandıran bu teknoloji uzun süre önce tanıtıldı ancak henüz tam anlamıyla hayatımızda kullanılmıyor. Araştırmalar yakında daha yaygın biçimde kullanacağımızı ve 2019 yılında öğrenme ve gelişim için de büyük bir etki yaratacağını gösteriyor. Artırılmış Gerçeklik (AR) ile ilgili en önemli şey; öğrenenlerin heyecanlanmasına neden olabilecek ilginç grafik ve görüntü etkileşimleri ile mevcut içeriğin zenginleştirilebilmesidir. Heyecandan daha fazlasını da sağlar; öğrenenlerin içerikle daha iyi bağlantı kurmasına yardımcı olur. Sanal Gerçeklik (VR), güvenlikle ilgili çeşitli prosedürlerin öğretilmesinde kullanılıyor ve hızla büyümeye devam ediyor. Organizasyonlar şimdi "Sanal Gerçeklik" e önemli bir çözüm olarak bakıyor çünkü e-öğrenme şirketleri VR deneyimini geliştirmek için etkili öğrenme tasarımı stratejileri kullanıyor. 360 derecelik fotoğrafların, etkileşimlerin ve daha birçok öğenin karışımının kullanıldığı VR; daha kullanışlı bir deneyim haline geliyor. AR ve VR ile birlikte yeni modellerden birisi Karma Gerçeklik (MR). Özellikle piyasadaki büyük oyuncular, AR ve VR'yi harika bir şekilde birleştiren MR'ye yatırım yapıyorlar.

Okulları yeniden açmak

NE ZAMAN, KİM İÇİN ve NASIL

Emin Karip - Kübra Çelikdemir

Dünya genelinde okulların kapanması ve sınıfta eğitim öğretime bu kadar uzun süre ara verilmesi daha önce hiç karşılaşmadığımız bir durum. Okullar aylarca kapalı kalacak ve birçok ülkede Eylül ayına kadar hiç açılmayacak, bazı ülkelerde ise içinde bulunduğumuz yarıyılın geriye kalan kısmında salgına karşı önlemlerle birlikte kısmi veya kademeli olarak açılabilir. Türkiye’de bir yandan Haziran ayı başında okulların açılması veya kısmi olarak açılması tartışılırken, diğer yandan sağlık alanındaki bilim insanları okulların açılmasının riskleri konusunda ciddi uyarılarda bulunmaya devam ediyor. Okulların ne zaman açılacağı, salgının seyrinin nasıl olacağı, okula döndüğümüzde karşılaşacağımız risklerin neler olacağı bilinmeyenlerimiz arasında öne çıkıyor. Okulların açılması “normalleşme” sürecinin bir parçası olarak görülüyor. Ancak okullar ister Haziran ayı başında ister Ağustos veya Eylül ayında açılsın, okula dönüş hiçbir şekilde okullar kapanmadan önceki normal koşullarda olamayacak. Hiç kimse okullar açıldığı gün okullar kapanmadan önce olduğu gibi bir iletişim, etkileşim ve okul işleyişi beklememeli. Sürecin insanlar üzerinde oluşturduğu etkilerin ağırlığı ile sürece ilişkin bilinmeyenler okulların açılması için oldukça ayrıntılı bir planlama yapmayı ve riskleri azaltmak için her ayrıntıyı dikkatle gözden geçirmeyi gerektiriyor. Öğrencilere virüs bulaşması ve öğrencilerin virüsü bulaştırması hakkında bilgilerimiz, öğrencilerin öğrenme kayıpları ve sosyal izolasyon

kısıtlamalarının öğrenciler üzerinde etkileri hakkında bildiklerimize göre çok daha sınırlı. Bu nedendir ki, okulların kapanmasının öğrenciler üzerinde etkileri üzerine daha fazla konuşulmakta ve yazılmakta. Oysa okulların ne zaman açılacağına dair karar temelde öğrencilere virüs bulaşması ve öğrencilerin virüs bulaştırması hakkında bilgilere dayalı olacaktır. Okulların açılması veya kısıtların kaldırılması belirsizliklerle dolu, faydaları kadar riskleri de olan bir karar. Bu kararın öğrencilerin sağlık ve güvenliğini riske atmadan öğrenme ihtiyacını karşılaması gerekiyor.

Okulların kapalı olmasının çocukların öğrenmesi üzerinde ciddi ve kalıcı etkileri olabilir. Özellikle sosyoekonomik açıdan dezavantajlı ve okullar kapanmadan önceki durumda da öğrenme yetersizliği olan öğrenciler üzerindeki etkiler daha ağır olacaktır. Okulların kapalı olmasının sebep olacağı kayıpları azaltabilmek için okulları bir an önce açmaya ihtiyaç var. Ancak okulların açılması kararının ülkenin COVID-19 ile mücadele için alınan sağlık tedbirleri ile uyumlu olması ve öğrencilerin, eğitim çalışanlarının, öğretmenlerin ve ailelerin sağlığını korumak için tüm tedbirlerin alınabilmesi ve uygulanabilmesi kapasitesine göre alınması gerekir.

COVID-19 salgını süresince küresel düzeyde okullar kapatılmış, pek çok

ülkede öğrenmenin sürdürülmesi için tedbirler alınmıştır. Bu tedbirlerin etkililiği üzerine yapılan geniş çaplı bir çalışma bulunmamakla birlikte, çeşitli açılardan dezavantajlı olan öğrencilerin okulların kapanmasının olumsuz sonuçlarından daha çok etkilendiği, okul terki oranının ciddi anlamda yükselebileceği belirtiliyor. Ayrıca, okulların uzun süreli kapatılmasının aşılama, beslenme, zihinsel sağlık ve psikososyal destek gibi okul temelli hizmetlerin sekteye uğramasına, yüz yüze iletişimin olmaması ise stres ve kaygıya sebep olabileceği vurgulanıyor. Bu sebeple, hükümetler ve eğitimciler okulların nasıl yeniden açılabileceğini tartışıyor. Peki, okullar ne zaman/ hangi koşullar altında, kim için ve nasıl yeniden açılabilir? TEDMEM olarak, dünyadaki gelişmeleri, sorunları ve çözümleri izleyerek Türkiye’de okulların ne zaman ve hangi koşullar altında, hangi öğrenciler için ve en önemlisi nasıl yeniden açılabileceğini değerlendirdik. Bu değerlendirmede okulların yeniden açılmasına ilişkin yakın zamanda yayımlanan iki önemli yayını referans olarak kullandık (McKinsey, 2020; UNESCO, UNICEF, World Bank ve WFP, 2020). Okulların açılması sürecinde alınacak kararlara ve yapılacak çalışmalara katkı sağlamak amacıyla değerlendirme ve önerilerimizi ihtiyatlı bir yaklaşımla sunmaya özen gösterdik. İhtiyatlı bir yaklaşımın gerçekçi olmakla birlikte, kullanılan dil ve terminolojinin bir panik etkisi oluşturmaktan da uzak olması gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca okulların açılması sürecinde öğrencilerin, ebeveynlerin ve

öğretmenlerin iyi olma haline katkıda bulunmayacak hiçbir değerlendirme, eleştiri veya önerinin de yerinin ve zamanının bugün olmadığı kanaatindeyiz.

OKULLAR NE ZAMAN VE HANGİ KOŞULLAR ALTINDA YENİDEN AÇILABİLİR?

Okulların ne zaman açılacağı kararının ülkenin COVID19 ile mücadele için alınan sağlık tedbirleri ile uyumlu olması; öğrencilerin, eğitim çalışanlarının, öğretmenlerin ve ailelerin sağlığını korumak için tüm tedbirlerin alınabilme ve uygulanabilme kapasitesine göre değerlendirilmesi gerekir. Bu sebeple, okulların ne zaman açılacağı kararı eğitim sisteminin ve okulların salgının yayılmasını önleyici tedbirleri hayata geçirebilme kapasitesi kadar, okulun açılmasının sağlık açısından potansiyel riskleri ve güvenli olup olmadığına dair Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun yapacağı değerlendirmelere bağlı olacaktır. Okulların ne zaman açılacağına belirlenmesi için salgının seyirinin izlenmesi, okulların öğrencilerin güvenliğini ve sağlığını koruyucu tedbirleri hayata geçirme kapasitesinin değerlendirilmesi amacıyla bir dizi sorunun cevaplanması gerekir:

» Okulların açılması ile öğrencilere virüs bulaşması ve öğrencilerin virüsü okulda, ailede ve toplumda diğerlerine bulaştırma riski nedir? Yapılan çalışmalar çocukların enfekte olma riskinin yetişkinlere kıyasla çok

düşük olduğunu göstermektedir. Onaylanmış vaka sayısının en yüksek olduğu ülkelerden olan Çin ve ABD’de çocuklar tüm vakaların %2’sini temsil etmektedir. Ancak bu sonuçlar hâlâ çok yeni. Çocuklara yönelik risk nispeten düşük görünse de okulların yeniden açılması ile eğitim personeli ve toplum için enfeksiyon riskinin artıp artmayacağı belirsizliğini koruyor (LiveScience, 2020; Viner vd., 2020). Çocuklar açısından risk düşük olsa bile çocukların daha yüksek risk grubu yetişkinlere virüsü bulaştırma olasılığı göz ardı edilemez. Okulların açılmasının yeni bir salgın dalgasını başlatması toplumsal ve ekonomik açılardan olduğu kadar okulların çok daha uzun süre kapalı kalmasına ve toplum açısından daha büyük kayıpların oluşmasına neden olabilir.

» Okulların kapalı kalmasının ekonomik faaliyetlere etkisi hangi boyuttadır? Okulların ne zaman açılacağı ülkenin ekonomisinden bağımsız değildir. Okulların kapalı kalmasının okullarla ilgili her türlü mal ve hizmetleri üreten ve tedarik edenler açısından ekonomik kayıp, iş ve istihdam kaybına neden olması yanında, çocukların evde bakımı sebebiyle ebeveynlerin işgücü kaybı da ekonomik faaliyetleri doğrudan etkilemektedir. 15 yaşından küçük çocukları olan ve alternatif bakıcıları olmayan çalışanlar, çocuk bakımına ihtiyaç duyarlar. Bu sebeple, işe geri dönmeleri de okulların açılmasına bağlıdır. ABD’de çalışanların %16’sı, Avrupa’da ise

çalışanların yaklaşık %20-30’u işe gidebilmek için çocuklarını okula bırakmak zorunda. Dolayısıyla ekonominin hareketlenmesine yönelik atılan adımlarda bu çalışanlar göz önüne alınmalı ve bu adımlar okulların açılma zamanı ile birlikte planlamalıdır.

» Okulların kapalı kaldığı süre içinde ne kadar öğrenme kaybı oluyor? Okulların kapanması ile birlikte uygulamaya konulan uzaktan öğrenmenin ne ölçüde başarılı olduğu öğrenme kayıplarının düzeyini belirler. ABD’de yapılan bir çalışmada ikinci yarıyılın geriye kalan kısmında okulların kapalı kalmasının öğrencinin bulunduğu sınıf seviyesinde edinmesi gereken bilgi ve becerilerde matematikte %50, okumada ise %30 civarında bir öğrenme kaybı ile sonuçlanacağı tahmin edilmiştir (Kuhfeld ve Tarasawa, 2020). Bu kaybın miktarı öğrencilerin hazırbulunmuşlukları, kendi kendine öğrenme kapasiteleri ve uzaktan öğrenme olanaklarına erişme durumlarına göre değişebilir. Öğrenme kaybının miktarı ve uzaktan öğrenme olanaklarındaki eşitsizlikler okulların açılmasının öğrenme açısından aciliyetini belirler. Ayrıca okulların kapalı kalmasının öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimi üzerinde olumsuz etkilerinin de değerlendirilmesi gerekir.

» Okullar öğrencilerin ve çalışanların güvenliğini sağlamaya ne kadar hazır? Okulları yarın açabilirsiniz; okulları açtığınızı duyurursunuz, öğrenciler ve öğretmenler okula gelir. Ne yazık ki, içinde bulunduğumuz koşullar bu kadar basit değil, oldukça karmaşık, okuldan okula değişen hijyen ve sosyal mesafe koşullarının sağlanabilirliği oldukça ayrıntılı bir değerlendirme gerektirir. Her bir okulun ortak kullanım alanlarının ve lavabolarının temizlik ve hijyen koşulları, okul ve şube bazında öğrenci sayısı, öğrenciler arası sosyal mesafeyi korumak için yeterli alan olup olmadığı, okul servislerinin sosyal mesafeyi korumak için yeterliliği, öğretmenlerden risk grubunda olanların işe dönebilme koşulları gibi pek çok faktörün değerlendirilmesi gerekmektedir. Okulların bütçesi, altyapısı, olanakları ve kültürü okulların açılma kararını

etkiler. Örneğin, sınıfların geniş olduğu ve sıralar arası mesafelerin ayarlanabildiği okullarda bu kolaylıkla yapılabilirken, kalabalık sınıflı ve bütçesi kısıtlı okullarda bu esneklik sağlanamayacaktır. Ayrıca, okul kültürünün bir parçası olarak öğrencilerin ilgili önlemlere yönelik tutumları da kararın bir parçası olmalıdır. Yetkililer, okulların ilgili önlemleri alma ve sürdürme kapasitelerine göre okulları daha erken açma kararını verebilir veya okulları daha sonra açmak üzere kapalı tutma süresini uzatabilir.

Yukarıdaki soruların tek bir doğru cevabı yok. Değerlendirmeler birden fazla Bakanlık veya kamu kurumunu ilgilendirmenin ötesinde, okullar ile okul servisi, yemek hizmetleri, temizlik hizmetleri gibi çeşitli tedarikçilerin salgın koşullarında güvenli hizmet sağlayabilme kapasitesini de kapsayacak kadar karmaşıktır. Okulların açılması veya kısıtların kaldırılması belirsizliklerle dolu, faydaları kadar riskleri de olan bir karar. Bu kararın öğrencilerin sağlık ve güvenliğini riske atmadan öğrenme ihtiyacını karşılaması gerekiyor. Okulların açılması kararında öğrenme kaybını azaltmak adına öğrencilerin ve toplumun sağlığı riske atılamaz. Bu nedenle okulların ne zaman açılacağı öncelikle sağlıkla ilgili değerlendirmelere, daha sonra da okulların güvenli bir şekilde açılabilmesi için gerekli koşulların sağlanabilmesine bağlıdır.

OKULLAR HANGİ ÖĞRENCİLER İÇİN YENİDEN AÇILABİLİR?

Okulların açılması "ya hep ya hiç" meselesi değildir (McKinsey, 2020). Öğrenci gruplarını küçük ve dağınık tutmayı kolaylaştıracak şekilde okullar yeniden açılabilir. Tüm okul türleri, eğitim kademeleri ve sınıf seviyelerinde okulların eş zamanlı olarak açılması mümkün olmayabilir. Mevcut koşullar ve salgının seyrine ilişkin farklı senaryolarda, en iyi senaryoda dahi, okulların önümüzdeki aylarda salgın öncesi koşullara geri dönerek açılması mümkün olmayacaktır. En azından, sosyal mesafenin korunması ve güvenliğin sağlanması için alınacak önlemler, okullar kapatılmadan önceki normale dönme engelleyecektir. Lojistik

olarak salgın koşullarının gerektirdiği tedbirleri yeterli düzeyde alabilmek ciddi bir ek maliyet, insan kaynağı ve altyapı düzenlemesi gerektirecektir ki, bunların tamamını yapabilmek kısa vadede mümkün olmayacaktır. Mevcut koşulların kısıtlılıkları ile okulların açılması için gerekli koşullar ve bu koşulları karşılayabilme olanaklarının gerçekçi bir şekilde değerlendirilmesi bir keyfiyet meselesi değil bir zorunluluktur. Bu değerlendirmeye bağlı olarak okulların açılmasında eğitim kademeleri, öğrenci özellikleri ve okul türlerine göre farklı önceliklendirmeler yapılabilir:

» Başlangıçta okul öncesi eğitim kurumları ve ilkokullar açılabilir. Çünkü okul öncesi ve ilkokul kademesinde öğrencilerin uzaktan eğitim yoluyla öğrenmelerinde kayıpların daha fazla olacağı öngörülmektedir. Bu kademelerdeki öğrencilerin bağımsız çalışma ve kendi kendine öğrenme becerilerinin yeterince gelişmemiş olması ve gelişim özellikleri, onların yüz yüze eğitime olan ihtiyacını daha üst kademelere kıyasla görece artırmaktadır. Ayrıca bu yaş gurubu çocukların ebeveynlerinin çalışması halinde bakımları için okulların açık olması gerekmektedir. Çocuklarını okullara bırakan ebeveynler işlerine geri dönebilecektir. Küçük yaş grubuna ait okulların açılması, bu yaş gurubundaki çocukların enfekte olma veya virüs bulaşma riskinin daha düşük olduğuna dair bilgilerin de eğitime yansımaları olarak görülmektedir. Danimarka ve Norveç okul öncesi ve ilköğretim kurumlarının açılmasına öncelik vermiştir.

» Öncelikle 8'inci sınıf ve 12'inci sınıf öğrencileri için okullar açılabilir. LGS veya YKS'ye girecek öğrenciler okulların kapanması ile birlikte uzaktan eğitim ile sınava hazırlık çalışmalarına devam etmektedir. Sınava hazırlık sürecinde dersler bazında çalışmaları kadar sosyal ve duygusal yönden de öğretmenleri ile yüz yüze etkileşimleri, akranları ile etkileşimleri önemli görülmektedir. Öğrenciler kısa süreli de olsa, öğretmenleri ile yüz yüze etkileşimlerinde öğrenme eksikliği olan konuları kısmen telafi etme fırsatı bulabilir. Bazı ülkeler

bir üst kademeye geçiş yıllarında olan öğrencilere öncelik vermiştir. Örneğin, Almanya'da öncelikli olarak son sınıf öğrencileri final sınavlarını vermek üzere okula döndüler. Ancak bu öğrenciler için de sınava girmek veya okula dönmek öğrencilerin tercihine bırakıldı.

» Uzaktan öğrenmede dezavantajlı olan gruplar için okullar açılabilir. Yaş gruplarından ziyade veya erken yaş grupları ile birlikte, öğrencilerin ihtiyaçlarını ve özelliklerini gözeterek de okullar açılabilir. Örneğin, uzaktan eğitime erişim sıkıntısı yaşayan, ailede yeterli destek alamayan, kırsal kesimde görece izole yerleşim yerlerinde yaşayan veya COVID-19 vakasının bulunmadığı yerleşim yerlerindeki öğrenciler için okullar daha erken açılabilir. Ayrıca özel eğitime ihtiyaç duyan, özellikle de uzaktan eğitim vermenin oldukça zor olduğu çocuklar için ve ailesi çalışmak zorunda olan çocuklar için de okulların daha erken açılması uygun olabilir. Öğrenme güçlüğü olan, dezavantajlı, özel eğitime ihtiyacı olan, salgın öncesi akademik başarı düzeyi düşük olan öğrenciler için okulların daha erken açılması okulda öğrenci yoğunluğunun düşük olması sebebiyle sağlık açısından riskleri azaltırken, bu gruplardaki öğrenciler için öğrenme açığını telafi etme fırsatı sağlayabilir.

» Yüz yüze eğitime daha çok ihtiyaç duyulan dersler için okullar açılırken, derslerin bir kısmı uzaktan eğitim ile sürdürülebilir. Okulların kapalı olduğu dönemde uzaktan eğitim uygulamalarının etkililiği de değerlendirilerek, bazı dersler veya bir dersin bir kısmı uzaktan eğitim yoluyla verilebilir. Böylece okuldaki öğrenme süresi, ders saati azaltılarak öğrencilerin dönüşümlü olarak daha küçük gruplar halinde okula başlaması sağlanabilir. Ancak bunu yapmanın lojistik güçlükleri olacağı da aşikardır.

» Yüz yüze eğitimi zorunlu kılan meslek eğitimi veya uygulamalı beceri eğitimi veren okullar öncelikli olarak açılabilir. Mesleki ve teknik eğitimde özellikle uygulamalı beceri eğitimlerinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesi mümkün olmayabilir. Bu alanlarda öğrenme kayıplarının daha çok artmaması için bu okullar öncelikli olarak açılabilir.

» Okulların hangi çocuklar için yeniden açılacağı kararlaştırılırken, hangi öğretmenlerin okula geleceği de kararlaştırılmalıdır. Sağlık riski yüksek olan öğretmenler tespit edilmeli ve bu gruptaki öğretmenler için farklı çalışma düzenlemeleri yapılabilir. Örneğin, bu öğretmenlerin hâlen evlerinde olan çocuklar için uzaktan eğitim sürecini yönetmeleri sağlanmalıdır.

» Okullar yeniden açıldığında ailelere çocuklarını okula gönderip göndermemeye konusunda esneklik sunulabilir. Bu durumda okula devamın yeniden tanımlanması ve evde kalan çocuklar için uzaktan eğitiminin devam etmesi gerekir. Ancak böyle bir seçenek sunulması halinde uzaktan öğrenmelerin ölçme ve değerlendirmesi ile kredilemesi hakkında düzenlemelerin eş zamanlı olarak hayata geçirilmesi gerekir.

Okulların hangi öğrenciler için yeniden açılacağı kararlaştırılırken, tüm bu olasılıklar göz önüne alınmalıdır. Çünkü bütün okulların aynı anda açılması sağlık riskleri taşıması yanında, fiziksel olarak öğrencilerin ve okul çalışanlarının güvenliğini sağlamak da mümkün olmayabilir. Bu sebeple okulların açılmasında yukarıdaki seçeneklerin değerlendirilmesi ve kademeli olarak bir normalleşme sürecinin planlanması daha rasyonel bir yaklaşım olarak görülmektedir.

OKULLARI YENİDEN AÇMAK İÇİN NELER YAPMALIYIZ?

Sağlık açısından uygun koşullar oluşmadan, gerekli temizlik ve hijyen koşulları sağlanmadan, öğrencilerin okula uyumları ile öğrenme eksiklerinin tespit ve telafisi için gerekli hazırlıklar yapılmadan okulları açmak fayda getirmekten çok zarar verebilir. Okulların yeniden açılması ciddiye alınması gereken bir konudur. Yeniden açılma veya normalleşme sürecinde diğer kurumlar gibi okullar da hijyen ve sosyal mesafe önlemlerini almak zorundadır. Ancak okullar bunu yaparken, başka maliyetler oluşacaktır. Örneğin, sosyal mesafeyi sağlamak için öğrenciler gruplara ayrılarak farklı zaman dilimlerinde okula gitmesi sağlandığında, ebeveynlerin çocuk bakımına yönelik ihtiyacı karşılanamayacak ve öğrenciler için tutarsız öğrenme

ortamları oluşacaktır. Sınırlı bütçe, altyapı ve koruyucu sağlık ekipmanı ise bu zorlukları daha da artıracaktır. Ayrıca yetişkinler için daha uygun olan sosyal mesafe protokollerine küçük yaştaki öğrencilerin ne derece uyabileceği de şüphelidir. Bu sebeple, Türkiye’de olduğu gibi uluslararası alanda da okulların açılması ya da açılmasının en azından bir sonraki öğretim yılına kadar ertelenmesi yoğun bir şekilde tartışılmaktadır. Bu tartışmalar son günlerde okulların ne zaman açılacağı ile birlikte nasıl açılacağı üzerine de odaklanmaya başlamıştır.

UNESCO, UNICEF, Dünya Bankası ve Dünya Gıda Programı tarafından oluşturulan çerçeveye göre hangi okulların açılacağı belirlenmesinde okulların açılmasına ne kadar hazır olduğunun değerlendirilmesi altı boyutta ele alınabilir. İlgili çerçeve tüm ülkeler için rehber olabilecek yönlendirmeler sağlamakla birlikte, bu çerçevenin her ülkenin kendi bağlamı içinde uyarlanması gerekmektedir. Biz de burada ilgili çerçevenin ana yapısına bağlı kalmakla birlikte, politika, finansman, güvenli işletim, öğrenme, en dezavantajlı olanları kapsama ile iyi olma hali ve koruma boyutlarında, bu boyutların birbirini tamamlayarak okulların açılmasını veya kısmen açılmasını mümkün kılacak koşulları ve tedbirleri tanımlamaya çalıştık (Şekil 1). Bu çerçevenin kullanılmasında Türkiye içinde de yerel düzeyde koşulların farklılıklarına göre uyarlama yapılması gerekmektedir. Çünkü okulların öğrenci sayısı, sınıf mevcutları, yerleşim yerinin nüfus yoğunluğu, fiziki altyapının yeterliliği gibi pek çok faktör okulların nasıl açılacağını ve alınacak önlemleri belirlemede etkili olacaktır. Analizlerde salgın öncesi durum ile okulların açılmasında oluşturulması amaçlanan durumun mutlaka karşılaştırılması ve mevcut sınırlılık/ yetersizliklerin gerçekçi bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Okulların açılmasında nihai amacın öğrenme çıktılarının iyileştirilmesi, eğitim olanaklarına eşit/adil erişim sağlanması, öğrencilerin iyi olma halinin desteklenmesi ve çocukların sağlık ve güvenliğinin korunması olduğu unutulmamalıdır.

Okulların açılması ile birlikte ne

fiziksel olarak ne de duygusal olarak okullar kapanmadan önceki koşullara dönmek mümkün olmayacaktır. Okulları yeniden açmak için neler yapmalıyız? sorusunun cevabını dört alt başlık altında ele almak mümkün. Bu sorunun cevapları Tablo 1’de okulları açmadan önce, okulları açma sürecinde ve okullar açıldıktan sonra olmak üzere üçlü bir zamanlama ile yapılandırılmıştır. Bu dört başlık altında tanımlanan stratejiler, tedbirler, ve eylemler aşağıda özetlenmiş, Tablo 1’de ise ayrıntılı bir tasnifi sunulmuştur:

» Okulların güvenli bir şekilde faaliyetlerine devam edebilmesi için neler yapmalıyız? Okullar açılmadan önce hangi kademelerde, hangi bölgelerde ve hangi koşullarda okulların açılacağı ölçütlerinin belirlenmesi ve okulların güvenli bir şekilde faaliyetlerini sürdürebilmesi için detaylı bir planlama yapılmalıdır. Bakanlığın yerel düzeyde ve okul düzeyinde planlama için rehberlik ve yönlendirme sağlayacak bir kılavuz oluşturması ve gerekli koordinasyonu yapması gerekir. Çok sayıda öğrenci, veli veya çalışanın bir araya gelmesine sebep olacak her türlü faaliyete kısıtlama getirilmesi, okul giriş/çıkış saatlerinin ve beslenme saatlerinin düzenlenmesi, okul servislerinde sosyal mesafenin korunması için kısıtlamalar getirilmesi, sınıfların dış mekâna veya büyük alanlara taşınması veya sınıf mevcutlarının düşürülmesi gibi sosyal mesafenin korunmasına yönelik önlemler hakkında açık ve anlaşılması kolay protokoller geliştirilmelidir. Sosyal mesafeyi koruyacak tedbirler alınmadan okullar açılmaz. Ortamı ve koşulları düzenlemeden sosyal mesafenin korunmasını istemek ile sosyal mesafe korunamaz. Benzer protokoller el yıkama, koruyucu ekipman kullanma, okulun temizliğinin sağlanması, gıdaların güvenli şekilde sunulması dâhil tüm hijyen önlemleri için de geliştirilmelidir. İlgili protokollerin yerine getirilebilmesi için okulun ihtiyaçları karşılanmalı, temizlik görevlileri dâhil okulda görev yapan tüm personel bu protokoller hakkında bilgilendirilmelidir. Sağlık koşulları dolayısıyla okula başlayamayacak öğrenci ve eğitim personelleri için uzaktan eğitime devam edilecek

şekilde tedbirler alınmalıdır. Okulda rahatsızlanan bir öğrenci ya da personel olması durumunda okul yönetiminin uygulayacağı prosedürleri içeren acil durum planları oluşturulmalıdır. Okulların yeniden açılması normale dönmek değildir. Sadece normale dönüş için bir başlangıçtır. Normale dönüş için alınacak tedbirlerin bir maliyeti olacaktır. Mali kaynaklar belirlenerek yerinde ve zamanında kullanılması temin edilmek zorundadır. Aksi takdirde okullarda sağlıklı ve güvenli bir ortam sağlanması mümkün olmayacaktır.

» Öğrenmenin geliştirilmesi için neler yapmalıyız? Unutmayalım ki, şu anda uzaktan öğrenme sadece bir acil durum tedbiri olarak uygulanmaktadır. Öğrencilerin özelliklerine, imkânlarına, aile ortamındaki koşullarına, bilişim teknolojilerine sahip olma veya erişme fırsatlarına bağlı olarak değişen ölçüde öğrenme kayıpları oluşmakta. Önce kayıpları ve eksikleri tespit etmek ve tamamlamak zorundayız. Hem okulları açılan öğrenciler için hem de okulu henüz açılmayan veya açılrsa dahi sağlık problemi dolayısıyla okula gitmesi riskli olacak öğrenciler için tedbirler alınmalıdır. Okula gidemeyen öğrenciler için uzaktan eğitim faaliyetlerine devam edilmeli ve bu tedbirlerin etkililiğinin artırılması için çalışmalar yapılmalıdır. Yöneticilerin ve öğretmenlerin uzaktan öğrenme faaliyetleri için yeterliklerinin geliştirilmesi için mesleki gelişim çalışmaları yapılmalı, uzaktan öğrenme altyapısı güçlendirilmelidir. Böylelikle, salgının seyrine göre okulların tekrar kapatılması söz konusu olması ve/veya ilerde benzer bir durumla karşılaşılması durumunda eğitim sistemleri bu duruma daha hazırlıklı olacaktır. Okullar açıldığında ise öğrenme kaybının telafisi için öğretmenlerin ihtiyaç duyduğu mesleki gelişim, program ve materyal desteği sunulmalıdır. İlköğretim çağındaki çocuklar için okuryazarlık ve matematiksel becerileri odağına alan telafi programları ile öğrenme kaybının azaltılması sağlanabilir. Uzaktan öğrenmelerin tanınması, denkliği ve kredilendirilmesi ile ilgili standartlar ve prosedürler oluşturulmalıdır. Öğrencilerin

öğrenme eksiklerinin tespiti ve telafisi kadar, öğrencilerin duygusal olarak okula uyumları için bir program hazırlanması ve öğretmenlerin bu alanlardaki yeterliklerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Okullar açıldığında hemen derslere başlamak yerine, öğrencilerin okulların kapalı olduğu dönemde maruz kaldıkları salgın kaynaklı endişeler, sosyal izolasyon ve öğrenme güçlüklerine bağlı olarak oluşan sosyal ve psikolojik kayıplarının telafisine, öğrencilerin öncelikle duygusal olarak uyum sağlanmalarına odaklanılmalıdır.

» Öğretmenlerin ve öğrencilerin iyi olma halinin desteklenmesi için neler yapmalıyız? Salgının süregelen belirsizlikleri ile başa çıkmada çocuklar, aileler ve öğretmenlerin psikososyal desteğe erişimi sağlanmalıdır. Salgın hakkında açık ve doğru bilgi paylaşılmalı, yaşanan korku ve endişe normalleştirilmeli ve kendini koruma stratejisi geliştirilmeleri için destek verilmelidir. Öğretmen maaşlarının/ ücretlerinin düzenli ödenmesi, özel öğretim kurumlarında istihdamın ve özlük haklarının muhafaza edilmesi de öğretmenlerin iyi olma halini destekleyecek bir önlemdir. Ayrıca, rehberlik, beslenme, su, hijyen, sağlık hizmetleri ve özel eğitime yönelik hizmetler dâhil olmak üzere tüm temel hizmetler yeniden düzenli bir şekilde sunulmalıdır.

» Eğitime adil erişimin sağlanması için neler yapmalıyız? Dezavantajlı öğrencileri odağına alan bir finansman desteği sunulmalıdır. Dezavantajlı öğrenciler aleyhine oluşan öğrenme açığının telafisi için sistematik bir ölçme değerlendirme ve telafi programı uygulanmalıdır. Bu öğrencilere yönelik okul ücreti veya diğer masraflardan feragat edilmesi, şartlı veya şartsız eğitim yardımlarının yapılması ile okul temelli yardımların yapılması gibi destekler verilebilir. Ayrıca, süreçle ilgili bilgilendirmeler ve halk sağlığına yönelik önlemler işitme ve görme engeli olanlar da dâhil olmak üzere herkes için erişebilir olmalıdır.

Yukarıdaki öneriler uygulandığında dahi, okulların açılma sürecinde öğrencilerin okula geri dönmeleri, telafi programlarının uygulanması ve okulların tekrar kapatılma olasılığı dâhil pek çok zorlukla

karşılaşılabilecektir. Bu zorlukları aşmaya çalışırken bazı şeylerden ödün verme zorunluluğu doğacaktır. Ancak, öğrencilerin tekrar yüz yüze eğitime ebeveynlerin ise tekrar işe dönmesi tüm bu zorluklarla savaşmaya ve sağlık dışında bazı şeylerden ödün vermeye değer görülmektedir. Bu sebeple de pek çok ülke normalleşme ve okulları yeniden açma hazırlığı yapmaktadır. Hatta bazı ülkelerde kısmen de olsa okullar yeniden açılmıştır. Bir sonraki kısımda diğer ülkelerde bu süreçlerin nasıl yönetildiği ile ilgili örnekler sunulmuştur.

Okulları yeniden açan veya açmaya hazırlanan ülkeler ve ana hatlarıyla aldıkları tedbirler

Okullarını kısmen de olsa açan ülkeler arasında Çin, Japonya, Danimarka, Hollanda ve Almanya yer alıyor (WEF, 2020). Salgının başlangıç noktası olan Çin'de yeni vaka tespitinin olmadığı duyurulduktan sonra başlayan normalleşme sürecinde bazı okullar yeniden açıldı. Ancak, pek çok okul hâlâ kapalı durumda.

Pekin, Şangay ve Guangzhou'daki lise son sınıf öğrencileri üniversiteye giriş sınavlarına hazırlanmak için 27 Nisan'da okula döndüler. Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada okul girişlerinde öğrencilerin ateşlerinin ölçüldüğü ve öğrencilerden akıllı telefon sağlık kodu programı aracılığıyla sağlıklı olduklarını gösteren "yeşil" sağlık kodunu göstermelerini istendiğini ifade edildi. Tayvan'da ise okullar resmi olarak kapatılmadı. Kış tatili 10 gün uzatıldı ve bu sürede okulların dezenfekte edilmesi, tıbbi malzemelerin dağıtılması ve virüsün tespit edildiği okullarda yeni prosedürlerin uygulanması gibi hazırlıklar yapıldı. Mevcut durumda bazı okullarda ateş ölçümleri yapılırken, bazı okullarda güvenliğin sağlanması için öğrencilerin masalarını birbirinden ayırmak için plastik ayraçlar kullanılıyor.

Japonya da okullarını kısmen de olsa yeniden açan ülkeler arasında yer alıyor. 2 Mart'ta okullar kapatıldı, 24 Mart'ta yapılan açıklama ile okulların yeniden açılması kararı yerel yönetimlere bırakıldı. Mayıs başı itibarıyla okulların yaklaşık %40'ı açık durumda. Okulların

yeniden açılması süresinde sağlık bakanlığı tarafından çeşitli yönergeler yayınlandı. Bu yönergelerde, okulların havalandırılması, sosyal mesafenin korunması, ateş ölçümlerinin yapılması ve maske kullanımı gibi hususlar ele alındı.

Avrupa'da okullarını yeniden açan ilk ülke Danimarka'dır. Yeni vaka sayısının düşmesiyle başlatılan normalleşme süreciyle birlikte okulların da yeniden açılması kararlaştırıldı. Bu kararda çalışabilmek için çocuk bakımına ihtiyaç duyan ebeveynlerin gözetildiği ifade edildi. Bu sebeple de 15 Nisan itibarıyla bakım evleri, okul öncesi eğitim kurumları ve 1. sınıftan 5. sınıfa kadar olan okullar yeniden açıldı. Bu süreçte okul giriş çıkış saatlerinin kademelendirilmesi ve öğrenci sıraları arasında altı adım mesafe olması gibi önlemler alındı. Liseler ve üniversiteler ise Mayıs başı itibarıyla kapalı durumda.

Danimarka ile benzer şekilde Norveç'te de ilk önce küçük yaşlardaki öğrenciler okula geri döndü. 20 Nisan'da okul öncesi kurumları, 27 Nisan'da ise 1. sınıftan 4. sınıfa kadar olan okullar açıldı. Pek çok tedbirin alındığı ifade edilirken, sosyal mesafenin korunması için sınıf mevcutlarında 15 kişiden fazla olmayacak şekilde düzenleme yapıldı.

Almanya'da ise yalnızca lise son sınıf öğrencileri için 20 Nisan'da okullar açıldı. Sınav süreci tamamlandığında bu öğrenciler tekrar evlerine döndüler. Yapılan açıklamalarda 4 Mayıs'tan itibaren özellikle ilgili kademedeki mezun olacak öğrenciler için okulların yeniden açılacağı bildirilse de bu konu henüz netlik kazanmadı.

Fransa da okullarını açmaya hazırlanıyor. Yapılan açıklamalara göre, günlük vaka sayısı 3000'i geçmez ise 11 Mayıs'ta okul öncesi ve ilköğretim kurumları açılacak. Okula dönüş gönüllük esasına dayalı olacak. Sınıf mevcutları kreşler için 10 kişiden, ilköğretim kurumlarında ise 15 kişiden fazla olmayacak. Fazla olması durumunda zorunlu çalışanların çocuklarına ve evde eğitim alamayan dezavantajlı çocuklara öncelik verilecek. Koridorlar ve ortak alanlarda yoğunluk yaşanmaması için teneffüs zamanları öğrenci gruplarına göre farklılaştırılacak. Ortaöğretim

kurumları ise 18 Mayıs'ta bölgedeki vaka sayısına göre açılabilir. 11-15 yaş arasındaki çocukların maske takması zorunlu olacak.

SON SÖZ

Unutmayalım ki öğrenme, eğitim ve öğretim her koşulda devam eder. Zaman durup çocuklar için büyümeye, gelişmeye ve öğrenmeye ara vermez. Çünkü çocuk beklemesiz, eğitime ve öğrenme bekleyemez, ertelenemez. Bu nedenle okullar kapatılmak zorunda kalındığında da uzaktan da olsa öğrenme sürdürülmeye çalışılıyor. Dünya ölçeğinde bir salgın var ve ülkemizde de mevcut şartlarda mümkün olan en çok sayıda öğrencinin, mümkün olduğunca öğrenmesinin devam etmesi için çaba gösterilmektedir. Ancak bir yandan da okulların yeniden açılması ve bir normalleşme sürecinin başlatılması konuşulmaktadır. Öğrenme kayıplarının oluşması, öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler üzerinde sosyal ve duygusal etkilerin oluşması kaçınılmaz olmakla birlikte bu kayıpları ve etkileri telafi ederek, yeniden başlayarak normalleşme süreci başlayabilir. Normalleşme sürecinde okulların açılması için neler yapılması gerektiğini belirlemeye ve hızla eyleme geçmeye ihtiyacımız var. Normalleşmeye doğru yol alırken sağlık ve güvenlik riskleri konusunda oldukça ihtiyatlı davranmak zorundayız. Eğitim sistemlerinin bütün sorunlarını bu süreçte çözmeye kalkışmayacak kadar gerçekçi olmalı, bu

süreçte yapmamız gerekenleri önceliklendirerek bir yol haritası oluşturmalıyız.

Okulların ne zaman ve hangi koşullar altında, hangi öğrenciler için ve nasıl açılacağına yönelik öneriler ve bu süreci başlatan veya sürece hazırlık yapan ülke örnekleri okulların yeniden açmanın pek çok güçlüğü olduğunu gösteriyor. Okullar açıldığında hangi sağlık ve davranış politikası ve normlarının uygulanabilir olduğuna karar vermek, okulların fiziksel altyapısını hazırlamak, öğrenmeyi planlamak, ulaşım ve yemek servisinin hijyen kurallarına uyacak ve sosyal mesafeyi koruyacak şekilde düzenlemek, eğitime adil erişim sağlamak ve öğrencilerin hem fiziksel hem de ruhsal sağlığını korumak ve iyileştirmek gibi çok boyutlu bir hazırlık yapılmalıdır. Bu hazırlıklar gerekli politik zemin oluşturulduğunda, işbirlikleri yapıldığında ve finansman ayrıldığında kısa vadede yapılabilir. Nitekim pek çok ülke bu yöndeki girişimlerini oldukça hızlı bir şekilde yürütebilmektedir. Tartışılması ve vurgulanması gereken ise okulların ne zaman açılacağından ziyade okullar açıldığında öğrencileri, öğretmenleri, eğitim personellerini, aileleri ve toplumu hangi şartlarda bir eğitim öğretim sürecinin beklediği olmalıdır. Okullar yeniden açıldığında deneyimleyeceğimiz salgın öncesi deneyimlerimizden farklı olacağı unutulmamalı; normalleşme olarak adlandırılmasına rağmen alışık olduğumuz normal beklememiz gerektiği algısı güçlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

- » Kuhfeld, M. ve Tarasawa, B. (2020). The COVID-19 slide: What summer learning loss can tell us about the potential impact of school closures on student academic achievement https://www.nwea.org/content/uploads/2020/04/KAP5122-Collaborative-Brief_Covid19-Slide-APR20_FW.pdf adresinden erişildi. McKinsey. (2020). A.G.E.
- » LiveScience. (2020). Do school closures really help reduce the spread of the coronavirus? <https://www.livescience.com/coronavirus-school-closures-impact.html> adresinden erişildi.
- » McKinsey. (2020). Safely back to school after coronavirus Closures. <https://www.mckinsey.com/industries/social-sector/our-insights/safely-back-to-school-after-coronavirus-closures> adresinden erişildi.

- » UNESCO, UNICEF, World Bank ve WFP. (2020). Framework for reopening schools. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373348.locale=en> adresinden erişildi.
- » Viner, R.M., Russell, S.J., Croker, H., Packer, J., Ward, J. Stansfield, C., ... Booy, R. (2020). School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19: a rapid systematic review. *Lancet Child Adolesc Health*, 4, 397-404. [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(20\)30095-X](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(20)30095-X)
- » WEF. (2020). COVID-19: Countries around the world are reopening their schools. This is what it looks like. <https://www.weforum.org/agenda/2020/05/coronavirus-countries-schools-education-covid19-reopenclassroom> adresinden erişildi.

Koronavirüsün eğitime etkileri

DİJİTAL UÇURUMU

ÖĞRENCİLER ANLATIYOR

Uzaktan eğitim sürecinde evlerdeki imkân ve öğrenme farklılıkları daha görünür hale geldi. Bilgi iletişim teknolojilerine erişimde ve kullanım becerisinde yaşanan eşitsizlik bu süreçte öğrenmeyi nasıl etkiliyor? ERG Araştırmacısı Umay Aktaş farklı sosyo-ekonomik koşullara sahip öğrencilerle görüştü. Dijital uçurumu bu kez öğrenciler anlatıyor.

Umay Aktaş Salman

ERG Araştırmacısı

4. 6. ve 7. sınıfa giden üç kardeş EBA TV'deki dersleri izliyorlar. Bir de annelerinin telefonuna öğretmenleri tarafından Whatsaptan atılan ödevlerini takip etmeye çalışıyorlar. Tek bir telefonu paylaştıkları için ödevlerinde gecikmekten, anlamadıklarını öğretmenlerine soramamaktan şikayetçiler.

5. sınıf öğrencisi Z. A'nın evde iki bilgisayar ve bir tableti var. Haftanın üç günü canlı derse katılıyor. "Okulun yerini tutmuyor ama en azından öğretmenlerimiz anlatıyor. Online dersin başında ve sonunda soru sorabiliyoruz da." diye konuşuyor.

8. sınıfa giden T.A, her gün okuldaymış gibi öğlene kadar online ders yapıyor. Okul canlı dersleri bittikten sonra sıra dershanenin canlı derslerine geliyor.

5. sınıf öğrencisi F.A, televizyondaki dersleri takip ediyor. Bilgisayarı var ama EBA web sitesi üzerinden öğretmenin yolladığı ödevlere erişmeyi başaramıyor.

U.T tableti, üzerinden okulunun online derslerine katılıyor. Ayrıca okul sonrası zamanlarda

ERG EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ

devam ettiği Bilim ve Sanat Merkezi de online olarak derslere devam ediyor. "Uzaktan eğitim süreci bir şeyleri nasıl araştıracağımızı daha iyi öğretti. Bilgisayar üzerinden sorunlar nasıl çözülür onu öğrendim." diyor.

Onlar farklı sosyo-ekonomik koşullara sahip, farklı okul türlerinden, sınıflardan çocuklar. Her birinin uzaktan eğitim deneyimi de evindeki imkânları da farklı.

Normal şartlarda da öğrencinin gelişimini, başarısını etkileyen ebeveynin eğitim durumu, evdeki kitap sayı gibi pek çok sosyo-ekonomik etkenin eğitime etkisi uzaktan eğitim sürecinde daha da arttı. Bu süreçte okullar arasındaki imkân ve öğrenme farklılıkları yerine evler arasındaki imkân ve öğrenme farklılıkları daha görünür. Hanehalklarının eğitime ayırdığı bütçe arasında uçurumun olduğu Türkiye'de, uzaktan eğitim

sürecinde etkisini daha fazla hissettiren bir eşitsizlik var; Dijital uçurum. Yani farklı sosyo-ekonomik koşullardaki bireylerin bilgi iletişim teknolojilerine (BİT) erişiminde ve bunları kullanımında yaşadığı eşitsizlik.

Yazı dizimizin üçüncü bölümünde öğretmenler, sosyo-ekonomik olarak elverişsiz koşullara sahip öğrencilerin, mülteci çocukların, internete erişimi kısıtlı olan, bilgisayar, tableti olmayan, ana dili Türkçe olmayan öğrencilerinin yaşadığı sıkıntıyı dile getiriyordu. İstanbul'daki bir öğretmen 41 kişilik sınıfında EBA web sitesi üzerinden verdiği ödevlere sadece 7 öğrencinin ulaşabildiğini söylüyordu. Van'da bir lisede çalışan bir öğretmen de, evde bilgisayarı ve interneti olmayan öğrencilerin babalarının cep telefonunu kullanmak için akşam eve gelmesini beklediklerini anlatmıştı.

ERG Gözlemevi Koordinatörü Burcu Meltem Arık "Dijital Uçurum Uzaktan Eğitimi Nasıl Etkiliyor?" yazısında ise dijital uçurumun diğer eşitsizliklerden ayrılan, eşitsizlikleri daha da derinleştirebilme potansiyeli olduğunu vurguluyor. Uçurumun kapanması için neler yapılması gerektiğini de anlatıyordu.

Bu bölümümüzde de farklı sosyo-ekonomik koşullara sahip çocuklarla görüşüp, dijital uçurumun uzaktan eğitimi ve çocukların bu süreçteki öğrenmelerini nasıl etkilediğini daha yakından ortaya koymaya ve anlamaya çalıştık. Ortak noktaları okulu, öğretmenlerini özlemiş olmaları ve öğretmenleriyle konuşabildikleri, onlara soru sorabildikleri canlı derslere ihtiyaçlarının olması. Deneyimleri ise farklı farklı. Öğrencilerin anlattıkları uzaktan eğitim sonrasında yapılacak telafi eğitimlerine dair de önemli ipuçları içeriyor.

OLABİLDİĞİ KADAR UZAKTAN EĞİTİM

TÜİK'in Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması'na göre Türkiye'de hanelerde masaüstü bilgisayar bulunma oranı, yüzde 17, 6, taşınabilir bilgisayar bulunma oranı, yüzde 37,9, tablet bulunma oranı yüzde 26,7; cep telefonu bulunma oranı ise yüzde 98,7. Tokat'ın bir köyünde yaşayan 4.,6. ve 7. sınıfa giden üç kardeş cep telefonu olan hane verisine dahil. Evlerinde, bilgisayar ya da tabletleri yok. EBA TV'deki dersleri takip ediyorlar. Bir de annelerinin telefonuna öğretmenleri tarafından Whatsaptan atılan ödevlerini takip etmeye çalışıyorlar. Tek bir telefon olduğu için sıra beklemekten ve ödevlerinde gecikmekten yakınıyorlar.

Anneleri ev kadını, babaları inşaat işçisi olan üç kardeşin en küçüğü 4. sınıfa giden K. İ. "Öğretmen annemin telefonuna ödev gönderiyor. Defterime yapıp, öğretmene fotoğrafını yolluyoruz. Ablamlardan bana sıra gelmiyor bazen. Ödevlerimde gecikiyorum." diyor. 7. sınıfa giden Ç.İ de tek telefonu üç kişi paylaşmaktan yakınıyor: "Branş öğretmenlerimden ödevler, testler geliyor. Defterime geçiriyorum ve yapıyorum. Ama telefonu kardeşlerimle paylaşmakta

sıkıntı yaşıyoruz. Ödev için araştırma yapmam gerektiğinde kardeşlerim telefonu istiyor. Ayrıca anlamadığım konu ve soru olduğunda öğretmene soramıyorum."

DEVLET KEŞKE TABLET DAĞITSA

EBA'da 8.sınıfların yanı sıra lise hazırlık ve 12. sınıflar için de canlı dersler başladı. Ancak canlı dersler henüz tüm sınıfları kapsamıyor. Anne N.İ bu süreçte elinden geldiğince çocuklarına destek olduğunu ama en büyük sıkıntının televizyondan dinledikleri konular hakkında soru soramamaları, sadece dinleyerek eğitime devam etmeleri olduğunu anlatıyor: "Televizyondaki derslerde de, öğretmenin telefonuma attığı ödevlerde de çocukların anlamadıkları oluyor. Keşke soru sorabilsek. Üçü de EBA TV izliyor ama bence ders saati yetersiz. Telefonumun interneti de ancak yetiyor. Ödevler için internete araştırmada yapıyorlar. Canlı ders yapabilenler var, duyuyorum. Ne güzel. Gerçi bunun içinde evde yeterli imkân olması lazım. Devlet ihtiyacı olan her aileye tablet dağıtsa keşke. Okulda öğretmenleri her şeyi anlatıyordu, şimdi benim gösterdiğimle kalıyorlar."

ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENME KAYBI ARTABİLİR

Anne N.İ'nin anlattıkları uzaktan eğitim süreci öncesinde yaşanan öğrenme kayıplarının bu süreci de olumsuz etkilediğini, sosyo-ekonomik olarak elverişsiz koşullara sahip öğrencilerin öğrenme kayıplarının daha fazla artırabileceğini de gösteriyor: "4. sınıfa giden oğlumun bugüne kadar sık sık öğretmeni değişti. Temeli çok sağlam değil. O yüzden uzaktan eğitimde daha çok zorlanıyor. 6. sınıfa giden kızım ilkokulu boyunca tek öğretmenle okudu. Temeli kuvvetli. İlkokulu iyi okuyunca çocuk alıyor bilgiyi, ortaokul etkilenmiyor. Şimdi birkaç ders görmemiş çok da fark etmiyor. Telafisi daha kolay."

Aynı ilin başka bir köyünde yaşayan 5. sınıf öğrencisi N.M daha şanslı. Kendine ait bir bilgisayarı ve tableti var. Televizyondan EBA TV'yi takip ediyor. Öğretmenin EBA web sitesi ve Whatsapp üzerinden yolladığı ödevleri yapıyor. Okulda öğretmenin anlattığı gibi yüz yüze eğitimin yerini tutmasa da geri kalmadığı için memnun olduğunu

söylüyor: "Ödevlerim için araştırma yaparken evdeki kaynaklarım yetmeyince bilgisayarımdan ya da tableten de araştırma yapıyorum. Bazı arkadaşlarımızın interneti yok, uzakta oturuyorlar. İnterneti olmayanların derslerinde kopukluk oluyor."

Tokat merkezde yaşayan ve özel bir okulda 5. sınıf öğrencisi Z.A'nın uzaktan eğitim deneyimi imkânları ve ailesinden aldığı destek nedeniyle daha farklı. Evde iki bilgisayar ve bir tableti var. Haftanın üç günü arka arkaya dört ders anlatıldığı canlı derslere katıldığını anlatıyor:

MATEMATİK ÖĞRETMENİMİN ESPRİLERİNİ ÖZLEDİM

"Tüm beşinci sınıflar, 78 kişinin katıldığı dersler oluyor. Öğretmenler bizim sesimizi ve görüntümüzü kapatıyorlar, ders başında ve sonunda soru sorabiliyoruz. Bir de bu derslerin ödevlerini veriyorlar. Okulun yerini tutmuyor ama en azından öğretmenlerimiz anlatıyor. Okulu çok özledim, matematik öğretmenimizin esprilerini özledim. Online derste vakit gitmesin diye espri yapmıyor."

Öğrencilerin ve öğretmenlerin dijital okuryazarlığı da dijital uçurumu etkiliyor. Babası bilişim teknolojileri öğretmeni olan Z.A bilgisayar kullanırken babasının kendisine çok destek olduğunu söylüyor: "Okulumdaki öğretmenlerimiz de çok şey biliyormuş, bu süreçte onu anladım. Çok aktifler, süslü, eğlenceli yazılar yolluyorlar. Bilgisayarın, uygulamaların benim bilmediğim bir sürü özelliği biliyorlarmış. Okulda da kodlama dersimiz vardı. Oyunlar tasarlamıştık, akıllı tahtamızı da aktif olarak kullanıyorduk. Bu süreçte zorlanmadım o yüzden"

İstanbul'daki özel bir okulda 5. sınıfta burslu okuyan U.T'nin deneyimi sayısal, sözel becerilerin yanı sıra problem çözme becerilerinin de teknoloji okuryazarlığında ne kadar önemli olduğuna dair bir örnek.

Evde bilgisayarı, tableti ve telefonu olan U.T, tableti üzerinden okulunun online derslerine katılıyor. Ayrıca okul sonrası zamanlarda devam ettiği Bilim ve Sanat Merkezi'nde de (BİLSEM) online olarak derslere devam ediyor.

“Canlı derslerin yanı sıra farklı uygulamalardan ödevlerimizi paylaşıyor öğretmenlerimiz. Yapıp, o uygulamalar üzerinden geri gönderiyoruz. Hatalarımız varsa geri dönüş yapıyorlar. Bazen de canlı derslerimizde ödev kontrolünü birlikte yapıyoruz. Anlamadıklarımızı ya da yanlışlarımızı anlatıyorlar. Sabah 09.00’da genelde dersler başlıyor. Aralar, öğle yemeği zamanı da oluyor. Bazen 13.40’ta bazen de 14.40’ta bitiyor. Sonra ödevlerimi yapıyorum. Akşam 18.00’de de BİLSEM dersime giriyorum online olarak. Canlı derslerin olması bence bir avantaj. Çevremde online dersleri olmayan arkadaşlarım da var. En çok buna ihtiyaç duyduklarını anlatıyorlar.”

YÜKSEK ÖĞRENCİLER İÇİN SÜREÇ DAHA VERİMLİ

Teker, online kaynakları uzaktan eğitimden önce de çok kullandığını anlatıyor: “EBA’yı çok zamandır kullanıyordum mesela. Her şey var; konu anlatımları, alıştırmalar, testler. Eğitsel oyunları güzeldi. Öğrenmemi en iyi sağlayan yer. EBA’nın yanı sıra ilkokul zamanımdan bu yana pek çok online platform kullanıyorum. Dinleyerek öğrenme gücüm var, sanal kaynakları daha çok kullanıyorum. Sınavlara çalışmak için araştırırken bu platformları keşfettim. İlkokulda akıllı tahta kullanırken öğretmenin faydalandığı kaynaklara da baktım. BİLSEM’de maker yarışmalarına katıldık. Kodlamayla yaptığımız ürünleri sunduk. Ortaokulda da şimdi kodlama dersi alıyorum. Babam da bilgisayarla ilgili bilgili. Onunla araştırma yaparken bilgisayardan çok şey keşfettik. Uzaktan eğitim süreci bir şeyleri nasıl araştıracağımızı daha iyi öğretti. Sorumluluklarımızı planlamayı öğrendim, bilgisayar üzerinden sorunlar nasıl çözülür onu daha iyi öğrendim. EBA’da

da daha fazla canlı ders olursa bu eşitsizlik ortadan kalkar.”

İMKÂNI OLMAYANA HAKSIZLIK

İzmir’de bir özel okulda 8.sınıf öğrencisi olan T.A, sadece okuldaki dersleri değil, dershanedeki sınava hazırlığı da canlı derslerle yapıyor. EBA’daki canlı dersleri değil, okulunun canlı derslerini takip ediyor. Uzaktan eğitim deneyimini şöyle anlatıyor: “09.00’dan 16.00’a kadar 15 dakika arayla okul derslerini online olarak yapıyoruz. Kardeşim de okul öncesi eğitimde. O da günde iki saat online ders yapıyor. Allahtan evde iki bilgisayar, bir de benim tabletim var. Sabah kalkar kalmaz bilgisayarı açıyorum. Okuldaki canlı derslerim bittikten sonra da dershanenin 40’ar dakikalık online derslerine giriyorum. Akşamları da ödev yapıyorum. Hafta sonu online deneme sınavları oluyor. Okuldaki dersler online derslerden daha az verimli. Sınıfta olmadığımız için birbirimizi göremiyoruz. Ancak yine de istediğimiz zaman mikrofonu açıp soru sorabiliyoruz. Sınava hazırlık uzaktan eğitimle daha zor. TV’den takip edemeyen, telefonu, tableti, bilgisayarı olmayan öğretmenine bile ulaşamaz, haksızlık olduğunu düşünüyorum.”

ERİŞİM VARAMA...

Dijital uçurum sadece bilgi, iletişim teknolojilerine erişimle de ilgili değil. BİT’lere erişimi olduğu halde uzaktan eğitim sürecinde yeteri kadar yararlanmayan öğrenciler de var. Kullanım becerileri, ebeveyn desteği de uzaktan eğitim sürecini etkiliyor.

İstanbul Gaziosmanpaşa’da bir imam hatip ortaokulunda 5. sınıfa giden F. A çoğunlukla EBA TV’den derslerini takip ettiğini anlatıyor: “Annem ve babam çalışıyor. Babaannemleyim evde genelde. EBA TV’den takip ediyorum dersleri ama bazen de babaannemin o saatte televizyonda izlediği programları varsa izleyemiyorum. Babamın bilgisayarı var evde, internet bağlantımız da var. Ancak EBA’yı öğretmenin dediği saatlerde hiç açamadım, giremiyorum. Yapamadım. Farklı branş derslerinden Whatsapp grupları var. Oraya ödevleri atıyorlar öğretmenler. Onları takip edip yapmaya çalışıyorum. Tuhaf geliyor uzaktan eğitim. Anlamadığım

şeyleri hocama soramıyorum. Ev halkına soruyorum. Bazen bilmiyorlar. O zaman internetten bakmaya çalışıyorum. Kardeşim ikinci sınıf o da benim gibi televizyondan takip ediyor. Görüntülü olarak öğretmenlerimle hiç görüşmedim, hiç de konuşmadım. Bu beni kötü etkiliyor. Öğrenme heyecanımı düşürüyor.”

Meslek lisesinde 9. sınıf öğrencisi B.Y “Uzaktan eğitime televizyondan bakabildiğim kadar bakıyorum. Bilgisayarım, tabletim ve telefonum da var ama EBA web sitesine hiç girmedim. Gerek duymuyorum. Ailede 4 kişiyiz. Ağabeyim üniversitede, 7. sınıfa giden bir kardeşim var. O Whatsapp’tan gelen ödevlerini yapıyor.” diye deneyimini anlatıyor.

Öğrencilerin hikâyeleri dijital uçurumun pek çok nedenden etkilendiğini gösteriyor; erişim, bilgi iletişim teknolojilerini kullanma becerileri, öğretmenin ve ebeveynin dijital okur yazarlığı, ebeveyn desteği, sosyo-ekonomik koşullar, eğitimin niteliği, problem çözme ve analitik düşünme becerilerinin verilebildiği bir eğitim sistemi... Bu süreçte, dijital uçurumun var olan eşitsizlikleri, öğrenme farklılıklarını daha da derinleştirmemesi için farklı ihtiyaçlara göre eşitlikçi ve kapsayıcı çalışmaların artmasına ihtiyaç var. Etkisi bugün daha görünür olsa da uzaktan eğitim sonrasında da var olmaya devam edecek dijital uçurumun kapanması için hayata geçirilen ve geçirilecek uygulamalarda sorunun sadece teknolojik donanım ve erişimle ilgili olmadığını da unutmamak gerekiyor.

Son söz meslek lisesinde Bilişim Teknolojileri Öğretmeni olan M.A’nın: “Mevcut teknolojiyi kullanmak mesele değil. Tüm gençler teknolojiye yetişkinlerden daha fazla uyum sağlıyor. Teknolojiyi üretmek için kullanabilenler ise analitik düşünebilen, matematik okuryazarlığı olan, okuduğunu anlama düzeyi yüksek çocuklar. Yani okulların teknolojik donanımının yanı sıra öğretmen niteliği ve öğretmenin desteklenmesi, veli desteği çok önemli”

İNOVASYON ÖDÜLLÜ EĞİTİM ÇÖZÜMLERİ

emkotech

EĞİTİME İLHAM VEREN İNOVASYON

Analog ve dijital teknolojileri bir araya getirerek
modern eğitim alanları yaratın

2M

2 milyon kullanıcı

40

40 ülke

50000+

50000'den fazla sınıf

Istanbul
Tallinn
Ankara

emkotech.com

info@emkotech.com

Milletimiz
Büyüktür
Büyük
Düşünün

H. Atatürk

Fatih Sultan Mehmet

Farabi

Mehmet Akif Ersoy

Halide Edip Adıvar

Mimar Sinan

İbn-i Sina

Suna Kan

Feza Gürsey

Ali Kuşçu

Biruni

Gazi Yaşargil

Aziz Sancar

Yunus Emre

Piri Reis

Cahit Arf

Cemil Meriç

SINAV OKULLARI ANAOKULU | İLKOKUL
ORTAOKUL
ANADOLU - FEN LİSESİ

Büyük Düşün Hedefini Yüksek Tut